

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Stimada cussegliera
Stimai cussegliers

Cheutras vegnis Vus envidai alla 15.

RADUNONZA DIL CUSSEGL DA VISCHNAUNCA

dil trienni 2014/2017

che ha liug **mesjamna, ils 27 d'avrel 2016, allas 20.00 uras**,
ell'aula dalla casa da scola a Sedrun.

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 14 dils 23-03-2016
3. Rendaquens 2015
 - a) Vischnaunca Tujetsch
 - b) Bogn Sedrun
4. Orientaziuns
5. Varia

Suprastonza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Lucas Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2014/2017

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 14-2014/17 dils 23 da mars 2016

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 14/2014/17 dils 23 da mars 2016

allas 20.00 uras entochen allas 22.15 uras ell'aula dalla casa da scola a Sedrun

Presidi:	René Epp	
Actuar:	Lucas Collenberg	
Dumbravuschs:	Sep Aluis Monn e Severino Solèr	
Presents:	11 cusseglierAs, total 11 votantAs (absolut pli 6)	
Aspectaturs:	10	
Cusseglers:	Armin Albin, Rueras Arno Berther, Surrein Diego Curschellas, Gionda Otto Curschellas, Sedrun Gelgia Deplaz, Rueras Michel Deragisch, Sedrun	René Epp, Sedrun Christian Gieriet, Sedrun Sep Aluis Monn, Gionda Josi Russi, Sedrun Severino Solèr, Cavorgia
Suprastonza:	Beat Roeschlin, president communal André Schmid, gerau Renato Decurtins, gerau	Mario Hitz, gerau Christian Albin, gerau
Cumissiu da gestiun:	Norbert Vinzens, cum. da gestiun	
Perstgisas:	Franco Curschellas, cusseglier Guido Friberg, cum. da gestiun Toni Monn, cum. da gestiun	

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dils protocols nr. 12 dils 25-11-2015 e nr. 13 dils 09-12-2015
3. Avegnir ed utilisaziun dalla Tgèsa s. Vigeli – elecziun d'ina cumissiu per sclarir ed elaborar tuttas variantas pusseivlas per mantener la Tgèsa s. Vigeli
4. Revisiun dalla constituziun communal – elecziun d'ina cumissiu
5. Cunvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem – informaziun
6. Concept per la sanaziun dallas vias da quartier e da megliuraziun – presentaziun
7. Orientaziuns
8. Varia

1. Tractanda Avertura

La 14. radunonza dil cussegl da vischnaunca dil trienni 2014/2017 vegn aviarta entras il president René Epp cun beneventar tuts presents.

Plaid d'introducziun dil president René Epp:

Igl entir sector da sanadad dat dapi entgin temps grondas discussiuns en vischnaunca da Tujetsch. Aschia eis ei vegniu inoltrau da differents cussegliers/as da vuler convocar in cussegl da vischnaunca per tractar igl avegnir dalla «Tgèsa s. Vigeli» cun instradar ed eleger ina cumissiun per sclarir ed elaborar variantas pusseivlas per mantener la «Tgèsa s. Vigeli». Per l'autra eis ei vegniu inoltrau ina iniziativa dil pievel – suttascretta da 203 persunas – cun la pretensiun d'examinar la pusseivladad d'endrizzar ella «Tgèsa s. Vigeli» habitaziuns per attempai cun survetschs da tgira leva. Oz vegn ei pia tractau la fatschenta giavischada dil cussegl sco era dil pievel e surschau ad el d'eleger ina cumissiun persuerter ni buca.

Jeu lessel cuortamein dar ina revista ni in sguard anavos:

Dapi igl onn 2009 fuorman las 3 vischnauncas (Tujetsch, Mustér, Medel) ina regiun da planisaziun da sanadad che ha denter auter da procurar per ina adeguata purschida da letgs da tgira sco era dad autras fuormas da habitar per persunas attempadas en Sursassiala. Medemamein exista dapi lu in concept cun la varianta cun 55 letgs da tgira a Mustér e 17 letgs da tgira ed 8 letgs per attempai en Tujetsch. Tenor la planisaziun da rama cantunala digl onn 2010 muntava il basegn da letgs da tgira per la Sursassiala numnadamein à 72 letgs. Las novas cefras dil cantun digl onn 2012 han denton mussau – e quella sebasan sin il maletg empalont da vegliadetgna 2012 – ch'il basegn da letgs per la Sursassiala vegn a sereducir sin 58 letgs da tgira. La reducziun dil diember da letgs da 72 sin 58 ei d'attribuir en emprema lingia alla pretensiun da reducir la cumpart da persunas cun 80 onns e dapli – che setegnan si en casa da tgira – sut 20 procent. La planisaziun da rama (cantun) quintava 2010 aunc cun 25 procent. Risguardond quella redcuziun (da 25% sin 20%) e la reducziun dil diember da habitonts sedat per la Sursassiala la fin finala in basegn da 58 letgs da tgira. Quei diember da letgs vegn risguardaus ella nova planisaziun da rama cantunala, la quala ei ligionta per la regiun da planisaziun Sursassiala. Aschia san ins dir che las cundiziuns da rama davart dil cantun ein dapi igl onn 2009 semidadas considerablamein per la Sursassiala, quei che meina deplorabel automaticamein era tier ina sminuaziun dallas plazzas da lavur. Quei tut ha lu sfurzau la Regiun da planisaziun Sursassiala da reponderar il concept per las casas da tgira. Il niev concept ha lu previu – muort surcapacitad da letgs da tgira - da serrar la casa da tgira a Tujetsch e da realisar persuerter ina purschida da habitar accumpignau ni era da habitar cun survetschs el senn d'ina residenza da seniors. Cun auters plaid: Enstagl da realisar ina casa da tgira cun 17 letgs eis ei previu da realisar en Tujetsch ina residenza da seniors per l'entira Sursassiala. Il basegn per aschia ina residenza ei avon maun. Tenor exprientscha vegnan rodond 3-5% dallas persunas sur 65 onns en damonda per prender dimora en ina tala residenza da seniors. Per la Sursassiala munta quei in diember da 25 – 35 persunas. Vinavon cumpeggia quei concept la casa da tgira cun 55 letgs a Mustér.

En ina cunvegna ei la Fundaziun s'obligada da crear quella purschida tenor niev concept, numnadamein: La residenza da seniors - decentral a Tujetsch -, sut la cundiziun ch'ella vegn approvada dil pievel Tuatschin. Ed exact quei ei lu era schabegiau ils 10 da schaner 2014 – schizun unanimamein. In grond act da confidonza dalla populaziun Tuatschina enviers la regiun. Cun quella decisiun ei numnadamein el medem mument vegniu decidu da serrar la Casa da tgira S. Vigeli a Sedrun. Gia il Cussegl da vischnaunca da Tujetsch haveva approvau quella fatschenta ils 27 da november 2013 unanimamein.

Vinavon: Ils 18 da fevrer 2015 ha il Cussegl da vischnaunca da Tujetsch inoltrau al Cussegl da vischnaunca da Mustér ina resoluziun cun far attents sin la collaboraziun intercomunala ed aschia

supplicau ils cussegliers/as da Mustér da ponderar da forsa eventualmein tuttina pér dar il dretg da baghegiar per ina residenza da seniors – che duess beincapiu vegnir realisada ord mauns privats - suenter che la residenza da seniors en Tujesch ei baghegiada. Per aschia saver evaluar silsuenter sch'il basegn en Sursassiala per in ulteriur baghetg ei insumma aunc avon maun. Sco nus tuts savein ha il Cussegl da vischnaunca da Mutér decidiu auter – quei ch'ei tuttavia era stau siu bien dretg. Mirau politicamein per sia atgna vischnaunca ha il Cussegl da vischnaunca da Tujetsch denton era cheu fatg siu duer.

Ils 22 da schaner 2016 legian ins ella Quotidiana ch'il cussegl d'administrasiun da Puntreis ha priu sin fundament da differentis criteris la decisiun da serrar la «Tgèsa s. Vigeli». Sin fundament da quella decisiun ein lu – giustificadamein - era las actualas discussiuns naschidas cun il resultat final dall'iniziativa dil pievel e dalla convocaziun dalla radunonza dil Cussegl da vischnaunca da questa sera.

Ils 18 da mars 2016, pia avon entgins dis, ha lu giu liug in'informaziun publica davart igl avegnir dil sector dalla sanadad. Davart massa impurtontas ed interessantas infomaziuns havein nus astgau prender enconuschientscha. Las pli impurtontas infomaziuns ein segiramein stadas che la Fundaziun Soldanella ha suttascrit ina cuvegna d'intenziun da vuler surprender il baghetg dalla «Tgèsa s. Vigeli», aschia che quella restass buca vita. L'autra ei ch'ils responsabels han sincerau ch'ins anfli per tut ils cussadents ina nova dimora, quei ch'ei da valetar sco exact aschi impurtont. Quei pia ein duas impurtontas infomaziuns che laian forsa midar empau la situaziun, ella quala nus sesanflein oz: Numnadamein da vuler instradar ina cumissiun che intercuera tuttas pusseivladads per mantener la «Tgèsa s. Vigeli». Malgrad quella nova situaziun stat ei naturalmein liber al Cussegl da vischnaunca tgei decisiun ch'el pren oz.

Alla fin aunc zatgei en atgna caussa:

Ils disvaris – inagada dapli en in impurtont sector, numnadamein quella gada el sector da sanadad – demuossan, e quei ei miu meini persunal, che la collaboraziun e comunicaziun en nossa regiun ha en general aunc bia potenzial ensiviars. Ils Tuatschins han buca giu sempel da prender la decisiun da desister sin lur casa da tgira. Igl ei la fin finala stau ina decisiun per in concept regiunal, per la collaboraziun intercomunala e cunzun era en confidanza che la politica e la Fundaziun setegnien vid lur empermischuns – quei ch'ei adina puspei vegniu sincerau. Tuttina sto la collaboraziun denter las vischnauncas sisum la Surselva semegliurar evidentamein el futur – schiglioc restan il davos propi mo pli scalgias. Nus stuein comunabamein s'accordar sin bunas sliigiaziuns regiunalas – seigi quei el sector dil scolaresser, el turissem ni ussa sco menziunau el sector dalla sanadad. Buca sco davos vul collaboraziun numnadamein dir secoordinar e secumpletar optimalmein, anflar buns consens e cumpromiss en nossa regiun, haver fidanza in en l'auter ed era cuir in a l'auter zatgei. Tut el senn d'in bien e prosperei vel futur sisum la Surselva.

Cun quels plaids lessel jeu arver la 14avla seduta dil Cussegl da vischnaunca dil trienni 2014/2017.

2. Tractanda Approbaziun dils protocols nr. 12 dils 25-11-2015 e nr. 13 dils 09-12-2015

Ils protocols nr. 12 dils 25-11-2015 e nr. 13 dils 09-12-2015 vegnan approvai unanimamein.

3. Tractanda Avegnir ed utilisaziun dalla Tgèsa s. Vigeli – elecziun d'ina cumissiun per sclarir ed elaborar tuttas variantas pusseivlas per mantener la Tgèsa s. Vigeli

Muort la nova situaziun ha il president dil cussegl da vischnaunca giu contact cugl iniziand Peter Hüssy. Il president informescha la cussegliera ed ils cussegliers ch'ils iniziands insistien sin l'iniziativa.

President communal:

Siat commembers dil cussegl da vischnaunca han inoltrau alla suprastanza communal ina tractanda che pretenda d'eleger ina cumissiun per sclarir il futur diever dalla Tgèsa s. Vigeli. Entginas jamnas pli tard ei vegniu inoltrau in'iniziativa cun la pretensiun d'eleger ina cumissiun per examinar las pusseivladads d'endrizzar ella Tgèsa s. Vigeli habitaziuns per attempai. In'iniziativa ei in mied democratic, ed igl ei da beneventar sch'ei vegn fatg diever da quels instruments.

Il 15 da mars 2016 ha la Fundaziun Soldanella suttascret ina declaronza d'intenziun da nezegiar la Tgèsa s. Vigeli per ses basegns. Il baghetg a Rueras correspunda buca pli allas pretensiuns dil cantun per in tal menaschi. L'intenziun da realisar in niev baghetg a Rueras vegn – muort ils aults cuosts – buca sustenida dil cantun. Anfla la Fundaziun Soldanella buca ina sligiazion adeguata ei il prighel gronds, che la purschida vegn dislocada a Trun (Casa Depuoz).

Entras prender dimora ella Tgèsa s. Vigeli savess la Fundaziun Soldanella extender sia purschida e rinforzar il menaschi. Plinavon savessen las plazzas da lavur vegnir segiradas.

Il 15 da mars 2016 han mussau ch'il cantun sustegn l'opziun "Tgèsa s. Vigeli". Per la suprastanza communal eis ei evident che la Soldanella resti vinavon en vischnaunca. Schibein ils habitonts sco ils collaboraturs ein in'impurtonta part da nossa vischnaunca. Medemamein ein las numerusas plazzas da lavur da grond'impurtonza economica per nossa val.

Habitaziuns per attempai creeschon paucas plazzas da lavur, quei ei in fatg. Per la residenza da seniors a Sedrun quent'ins cun ina piazza da rodond 50%. Las ulteriuras prestaziuns succedan entras la Spitex ni entras tiarzas persunas. La suprastanza communal ei cunscenta che las habitaziuns per attempai ston esser finanziablas. Per quei motiv ei vegniu integrad el project dalla residenza da seniors Dulezi utilisaziuns entras tiarzas persunas, numnadamein la Banca Raiffeisen Cadi ed in caffè. Quei lubescha da reducir ils cuosts d'investiziun e consequentamein era ils tscheins d'affittaziun dallas habitaziuns. Era sin palancau cantunal ha ei dau activitads, essend ch'il habitar accumpignau vegn sustenius finanziamein.

L'iniziativa inoltrada ha giu ina buna intenziun. El fratemp ei la situaziun denton semidada entras igl interess dalla Fundaziun Soldanella.

Cusseglia Gelgia Deplaz:

Sco emprem lessel jeu engraziar grondamein pil sustegn ch'jeu haiel astgau retscheiver da mes collegas dil cussegl da vischnaunca per l'inoltraziun dallas duas tractandas nr. 3 e nr. 4 da quest cussegl da vischnaunca.

L'informaziun dalla Puntreis Center da sanadad SA ella Quotidiana dil schaner 2016 che la Tgèsa s. Vigeli vegni serrada sin la fin d'avrel 2017 ha leventau dabia emeziuns, discussiuns e damondas tier la populaziun. La tema ch'ins stoppi forsa schizun ir ord la Cadi per anflar in plaz en ina casa d'attempai ni da tgira ei gronda. L'occupaziun da nossas instituziuns per attempai e letgs da tgira ella regiun ei fetg aulta. La Tgèsa s. Vigeli haveva per la fin digl onn 2015 in grad d'occupaziun da 100%, quei tenor il rapport annual.

Per quels motivs hai jeu cul sustegn da sis ulteriurs commembers dil cussegl da vischnaunca inoltrau il 10 da fevrer duas tractandas pil proxim cussegl da vischnaunca a nies president communal Beat Roeschlin. Ina da quellas tracta igl avegnir e l'utilisaziun dalla Tgèsa s. Vigeli cun eleger ina cumissiun per sclarir ed elaborar tuttas variantas pusseivlas per mantener la Tgèsa s. Vigeli.

Legrevlamein han plirs iniziants sut il tgamun da Peter Hüsey inoltrau in meins pli tard in'iniziativa che pretenda che la Tgèsa s. Vigeli vegni salvada sco dimora per seniors e persunas cun tgira leva e d'eleger ina cumissiun persuerter. Durant paucs dis han varga 200 persunas suttascret l'iniziativa.

L'incarica ei clara. Las structurass futuras per la dimora da nos seniors stattan danovamein en damonda e duein aunc inaga vegnir surluvradas e tractandadas.

Culla orientaziun dalla fundaziun Puntreis ils 18 da mars 2016 ein plirs fatgs vegni alla glisch. Denter auter han la Fundaziun Soldanella e la suprastanza communal suttascret ina declaronza d'intenziun cugl interess da surprender la Tgèsa s. Vigeli en dretg da baghegiar. Era sche Rueras sperdess inaga dapli in ton da sia veta da mintgadi eis ei da procurar e star en per la casa Soldanella cun tutta forza. Il beinstar familiar da ses cussadents sto era el futur esser garantius en nossa Val. Medemamein porscha la Casa Soldanella bunas ed interessantas plazzas da lavur ch'ei fetg beinvegnidas en nossa vischnaunca.

In auter argument che plaيدا per mantener la Tgèsa s. Vigeli ei, che ni la residenza da seniors a Sedrun ni las habitaziuns per attempai a Mustér ein realisadas. Era la realisaziun d'ina casa Soldanella ei pil mument mo ina cunvegna. Entochen che tut quellas purschidas ein realisadas ella regiun Sursassiala dat ei in temps transitoric che porscha la pusseivladad da mantener la Tgèsa s. Vigeli per nos seniors e nos attempai cun tgira leva.

Cura che la regiun Sursassiala ha lu realisau tut quels projects vegn ei ad esser plaz avunda per letgs da tgira el Center da sanadad Puntreis ed avunda habitaziuns per seniors ed attempai cun tgira leva a Sedrun ni a Mustér.

En quei senn sperel jeu che vus cussegliers sco era nossa suprastanza communal mo era tuttas persunas involucradas en la suprastanza da fundaziun e la suprastanza da menaschi dalla Puntreis porschien maun per ina buna e prospereivla collaboraziun.

President dil cussegl da vischnaunca:

Il president dil cussegl da vischnaunca fa attent che la pretensiun dall'iniziativa vegn ademplita sch'il cussegl da vischnaunca elegia la cumissiun. Elegia il cussegl da vischnaunca buca la cumissiun, ei la fatschenta da suttametter alla radunonza communal, la quala sto decider sch'ella sustegn l'iniziativa (elegier la cumissiun) ni il cussegl da vischnaunca (renviar l'elecziun dalla cumissiun).

Cusseglia Otto Curschellas:

La communicaziun da serrar la Tgèsa s. Vigeli sin la fin avrel 2017 ha procurau per grondas discussiuns. Tgei schabegia culs cussadents suenter la serrada dalla Tgèsa s. Vigeli? Survegn mintga cussadent in plaz en la casa da tgira a Mustér? En l'orientaziun dil venderdis vargau ha la Puntreis bein sincerau da far tut il pusseivel d'anflar per mintga cussadent da nossa casa da tgira in plaz. Quei che ha levantau bia emeziuns e il fatg, che o Mustér dat ei enqual cussadent che drova buca tgira. Quels sudessen plitost en ina habitaziun accumpignada, ed aschia dess ei plaz per nos cussadents che han basegns da tgira. Ch'ei vegn buca ad esser aschi sempel da far ir quels en ina habitaziun da seniors havein nus udiu il venderdis vargau. Mo far ir ils cussadents dalla Tgèsa s. Vigeli dalla val giuado ei era buca la sligiazion, la finfinala separticipar nus era vid ils cuosts dalla fundaziun Puntreis. Lein sperar che mintga cussadent da nossa casa da tgira anfla siu plaz giavischau.

Oz havein nus d'elegier ina cumissiun che duess sclarir igl avegnir dalla Tgèsa s. Vigeli. Suenter la novitad dall'jamna vargada, che la Fundaziun Soldanella ha suttascret ina declaronza d'intenziun da surprender en dretg da baghegiar la Tgèsa s. Vigeli, stuein nus schon sedumandar: Fa quei aunc senn cu nus havein praticamein ina sligiazion avau maun? Cun quella sligiazion vegn la Tgèsa s. Vigeli duvrada vinavon, ella resta buca vita e nus vegnin da mantener plazzas da lavur en nossa val. Il prighel ei gronds che quellas plazzas savessen svanir ord la Val e vegnir integradas en la Casa Depuoz giu Trun, sche nus anflein buca ina sligiazion en Tujetsch.

Sco detg, la cumissiun che nus havein d'eleger oz havess da sclarir giu tut las variantas pusseivlas per la Tgèsa s. Vigeli ed examinar habitaziuns per attempai cun purschida da survetsch sco era tgira leva. Daco aunc schar luvrar ora in project che drova massa temps e daners, sche la sligaziun cun la Soldanella ei gia en mira. La Fundaziun Soldanella less far vinavon cun siu project e drova ina segirtad, era per saver contrahar cun il cantun. Quei sto ir aschi spert sco pusseivel, schiglioc periclitein nus il project dalla Sondanella. Jeu sun dil meini che nus duvrein il mument buca ina cumissiun.

Cusseglier Arno Berther:

En principi tegnel jeu ault ils dregs democratics ch'existan en Svizra. Sin palancau federal, cantunal e communal dat ei numerus instruments che lubeschan alla populaziun d'intervegnir. Il diever da tals instruments meina beinenqual ga a bunas sligaziuns e pren las instanzas politicas giu sil plaun. Ei dat denton era l'autra vart. Tals mieds san numnadamein era esser in prighel, san menar en situaziuns heiclias e bloccar certs svilups. Quei ei il cass tier las duas intervenziuns ch'il cussegl da vischnaunca ha da tractar oz. La damonda ei co il cussegl da vischnaunca sa agir per ch'ei detti buca donns. Las intervenziuns bloccheschan e pericliteschan buns svilups, e quei vala ei d'evitar.

L'intervenziun dil cussegl da vischnaunca ha en sesez ina buna intenziun, numnadamein da sclarir il diever futur dalla Tgèsa s. Vigeli. El fratemp ha ei denton dau in svilup entras la Fundaziun Soldanella. Perquei san ins sedumandar sch'ei drova aunc ina cumissiun. Quei che vegn giavischau ei sin via. Ussa vala ei da dar als responsabels il temps per concretisar l'intenziun.

Cusseglia Gelgia Deplaz ha en siu votum menziunau ch'ei stoppi dar ina sligaziun transitoria per ils cussadents dalla Tgèsa s. Vigeli - quei vul dir menar vinavon il menaschi – entochen che la residenza da seniors ei realisada. Quei ei in niev aspect, per il qual ei drova denton buca ina cumissiun. En ei grau ei la suprastanza communal responsabla d'anflar bunas sligaziuns en collaboraziun cun la Fundaziun Puntreis.

Per l'iniziativa inoltrada hai jeu pauca capientscha. L'intenziun da mantener la Tgèsa s. Vigeli cun – denter auter – porscher tgira leva, malgrad ch'igl ei igl onn 2014 vegniu decidiu da centralisar la tgira a Mustér e realisar a Sedrun ina residenza da seniors, ei greva da capir. Il project per la residenza da seniors ei sin bunca via. Ch'ins spetga buca giu ils resultats da quei project e less realisar in'autra purschida ella Tgèsa s. Vigeli ei in segn da disfidonza enviers las persunas responsablas e contribuescha buca alla cuntinuitad dalla lavur politica. Ins fa in pass anavon e lu puspei dus pass anavos. Sch'ins dat buca il temps necessari allas instanzas da concretisar ils projects e schenghegia buca la confidonza a quellas, ston ins era buca esser surstaus sch'ins anfla buca persunas ch'ei promptas da star a disposiziun per tals uffecis. Mia critica sedrezza en emprema lingia enviers ils tgaus dall'iniziativa e buca enviers tals che han suttascrit quella. L'iniziativa effectuescha nuot bien e dat in schliet maletg dalla cultura politica en nossa vischnaunca. Entras l'iniziativa vegn il project dalla Fundaziun Soldanella bloccaus. In svilup ch'ei gia instradaus sa buca cuntinuar entochen che l'iniziativa ei buca ademplida. Jeu appelleschel perquei als iniziants da reponderar lur posiziun. L'elecziun d'ina cumissiun sai jeu en mintgacass buca sustener.

Cusseglier Sep Aluis Monn:

Jeu hai susteniu l'intenziun d'eleger ina cumissiun per sclarir il diever futur dalla Tgèsa s. Vigeli. Entras igl interess dalla Fundazin Soldanella ei la situaziun denton semidada. Ei drova buca pli ina cumissiun. Ins astga buca periclitir in svilup ch'ei mess sin via, sco quei ei stau il cass tier la casa da scola Rue-ras.

Cusseglier Severino Solèr:

Quella tractanda ha fatg empau mal il venter. Il votum da cusseglier Arno Berther sai jeu sustener. Cusseglia Gelgia Deplaz ha en siu votum menziunau ch'ei mondi per prolunghir il menachi dalla

Tgèsa s. Vigeli. Quei ei denton enzatgei auter che quei che stat scret ella tractanda inoltrada. Per con-
tentscher ina prolungaziun dil menaschi drova ei buca ina cumissiun. Quei ei ina caussa dalla supra-
stontza communal e dalla Fundaziun Puntreis. L'iniziativa pretenda da mantener la Tgèsa s. Vigeli per
ils basegns dallas persunas attempadas (tgira leva). Ils davos onns ein pliras persunas dil fatg sefa-
tschentadas cun quella tematica. Igl ei vegniu communicau pliras gadas ch'ei vegn mo a dar tgira en
casas da tgira e che las ulteriuras persunas san prender dimora en ina residenza da seniors. Autras
fuormas existan buca. L'elecziun d'ina cumissiun sai jeu buca sustener. Las istanzas responsablas
lavoran vid sligiazions, e talas duein buca vegnir impedidas. Il pievel vegn adina ad haver il davos plaid
el capetel. Aschia vegn la populaziun a saver decider davart la residenza da seniors Dulezi (dretg da
baghegiar ed emprest) ed era davart la surdada dalla Tgèsa s. Vigeli alla Fundaziun Soldanella.

Cusseglia Gelgia Deplaz:

Inoltrar iniziativa ei in dretg democratic ch'ei da respectar. La finala han varga 200 persunas sutta-
scret l'iniziativa. Entras serrar la Tgèsa s. Vigeli van rodond 20 plazzas da lavur a piarder. La residenza
da seniors vegn a duvrar fetg pauc persunal. Plinavon ein las casas da tgira el contuorn occupadas,
aschia ch'ils cussadents dalla Tgèsa s. Vigeli ston ir lunsch naven en ina casa da tgira. Per in temps
transitori sto ei perquei esser pusseivel che la Tgèsa s. Vigeli vegn menada vinavon, tonpli ch'ella era
occupada per 100% la fin digl onn 2015. Quei sto esser il cass entochen ch'il project Soldanella ei pli
concrets e plazzas da tgira vegnan libers el contuorn. Ina declaronza d'intenziun munta aunc buca ch'il
project vegn la finala era realisau. Tier tut las discussiuns vegnan ils cussadents pertuccai savens
emblidai.

Cusseglia Arno Berther:

Jeu sun cunschents ch'igl ei heicli da metter en damonda ils dretgs democratis. Igl ei denton era miu
dretg da metter en damonda las intenziuns dils iniziants. L'iniziativa ha per consequenza ch'il project
dalla Soldanella vegn bloccaus. Per ina sligiazion transitoria en Tgèsa s. Vigeli basegna ei negina cu-
missiun. Quei ei ina caussa dalla suprapstontza communal.

Votaziun:

**Il cussegl da vischnaunca renviescha cun 9 encunter 2 vuschs l'elecziun d'ina cumissiun per
sclarir ed elaborar tuttas variantas pusseivlas per mantener la Tgèsa s. Vigeli (pretensiun
cussegl da vischnaunca) ed examinar la pretensiun dall'iniziativa da menar vinavon la Tgèsa s.
Vigeli cun examinar la pusseivladad d'endrizzar abitaziuns per attempai cun ina purschida da
survetsch, examinar in abitadi assistiu per persunas attempadas cun tgira leva, examinar
l'integrasiun da purschidas e survetschs per diever intern ed extern ed examinar ils futurs purt-
aders dalla purschida.**

Damai ch'il cussegl da vischnaunca ha buca dau suatientscha alla pretensiun dall'iniziativa ei quella da
suttametter alla radunonza da vischnaunca.

4. Tractanda Revisiun dalla constituziun communal – elecziun d'ina cumissiun

Cusseglia Gelgia Deplaz:

Era cheu aunc inaga in bien engraziament per il sustegn da mes collegas dil cussegl da vischnaunca.

Sco nus havein gia intervegniu alla radunonza da vischnaunca dils 22 da schaner 2016 ei era nies president Beat Roeschlin perschuadius ch'il pievel duei survegnir dapli cumpetenza da decider sur da gronds projects en nossa Val. Il pli grond motiv per la revisiun dalla constituziun communal ei perquei segiramein da midar la cumpetenza da conceder credits d'investiziun che survargan ina pli gronda summa mo sin radunonza da vischnaunca. Il pievel ei digns avunda e duei survegnir la cumpetenza da decider sur d'investizuns pli grondas all'urna. En nossas vischnauncas vischinontas ei il credit d'investiziun era limitaus e sto vegnir purtaus per decisiun all'urna.

Plinavon duein las estructuras politicas vegnidas messas en damonda. In auter fatg ei ch'ei vegn a dar midadas tier formulazins ch'ei semidadas dapi la davosa revisiun dil 2008 (Corporaziun Surselva, Casa da tgira Sursassiala, Sedrun Pendicularas SA)

Perquei sperel jeu ch'ils commembers dil cussegl da vischnaunca sustegnien la proposta d'eleger ina cumissiun per reveder la constituziun communal, e quei aschi spert sco pusseivel e buca cun trer alla liunga e spitgar tochen che tuts projects instradai ein decidi.

Cussegliaier Otto Curschellas:

Ina revisiun dalla constituziun communal ei segir buca ina fallida caussa. Igl ei segir era prudent da sefetschentar cun las estructuras politicas. Metter en damonda certas caussas fa segir senn. Entochen ussa havein nus adina saviu decider davart pli gronds projects alla radunonza da vischnaunca, quei ha ina certa tradiziun cheu tier nus. Alla radunonza dalla vischnaunca ha mintgin saviu prender part e sch'el ha vuliu era exprimer siu meini. Ina politica fetg aviarta e democratica. A mi ha quei adina plaschiu. Sco detg, metter en damonda san ins gie tut, schizun il cussegl dalla vischnaunca.

Tier pli gronds projects duess il pievel astgar decider all'urna, aschia senumna ina pretensiun ord il pievel. Forsa ei il temps madirs per da quellas midadas, e sco igl ei en ina democrazia duei il pievel lu era saver decider sch'el vul quellas midadas. Ins di gie ch'il pievel hagi adina raschun. En quei senn sai jeu sustener la proposta.

Cussegliaier Severino Solèr:

L'intenziun da reveder la constituaziun communal sai jeu sustener. Las proceduras da decisiun dalla vischnaunca astgan vegnir messas en damonda. Ina damonda centrala che sto vegnir risguardada el rom da quella revisiun ei denton era co l'acceptanza dalla politica tier il pievel sa vegnir megliurada. Ei regia savens in manco d'informaziun davart las activitads politicas. La trasparenza sto vegnir megliurada. Quei ei in giavisch fervent dalla populaziun.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein d'instradar ina revisiun dalla constituziun communal ed elegia ina cumissiun persuerter.

Las suandontas personas ein prontas da s'engaschar ella cumissiun:

Beat Roeschlin, suprastonza communal

Lucas Collenberg, menader center communal

Arno Berther, cussegl da vischnaunca

Severino Solèr, cussegl da vischnaunca

Guido Friberg, cumissiun da gestiun

President communal:

Sco emprem less jeu engraziar a tut tals ch'ei stai involvai ell'elavuraziun dalla cunvegna da prestaziun, en special alla suprastanza communal da Mustér ed a Sedrun Mustér Turissem. La cunvegna da prestaziun ei il medem mument era in pupi da strategia. In punct central ei l'orientaziun resp. collaboraziun viers ost e vest. Medemamein ei vegniu differenziau claramain denter pensums locals (vischnauncas) e regionals (SMT). La cunvegna da prestaziun risguarda era la legislaziun surordinada, numnadamein il fatg che las taxas turisticas ein d'impunder el liug. Plinavon ei menziunau ch'ei vala da promover il turissem da stad e d'unviern cun integrar ils purtaders da prestaziun locals e regionals. In proxim pass ei l'elavuraziun d'in reglament d'organisaziun per SMT, el qual las cumpetenzas, ils dretgs e las obligaziuns vegnan reglai. Era l'organisaziun da SMT ed il profil dil directur ein d'examinar. La cunvegna da prestaziun ei in bien instrument, cul qual ins sa luvrar.

Entgins puncts ord la cunvegna:

- La basa per la cunvegna da prestaziun fuorma la lescha davart la taxa da hosps e la taxa da turissem. Sin fundament da quella lescha vegn incassau taxas da hosps e taxas da turissem. Las entradas ein d'impunder el senn dallas prescripziuns legalas, dil hosp e per megliurar las cundiziuns da basa per il turissem. La vischnaunca deleghescha ina cumpart dall'incarica legala da promover il turissem all'organisaziun turistica Sedrun Mustér Turissem (SMT), en special il marketing. Cun la cunvegna da prestaziun vegn la repartiziun dils pensums denter la vischnaunca e SMT reglada:
 - SMT ei responsabla per il marketing turistic, las occurrenzas regionalas, il svilup da products e l'informaziun dils hosps dalla destinaziun Sedrun-Mustér. SMT coordinescha plinavon tuttas activitads cun autras organisaziuns turisticas (Surselva Turissem SA, /St. Gotthard, Andermatt-Uriental Tourismus GmbH etc.).
 - La vischnaunca ei responsabla per las occurrenzas el liug sco era per la realisaziun, il manteniment, il menaschi ed il remplazzament dad infrastructures turisticas en accordanza cun la strategia da SMT.

En in reglament d'organisaziun vegnan ils pensums e las responsablads dils partenaris reglai detagliadamein. Il reglament vegn elavuraus entras SMT e suttamess alla suprastanza communal per approbaziun. Plinavon vegn SMT incaricada dad analisar sia organisaziun ed instradar eventualas correcturas.

- Ina dallas finamiras principalas ei da preparar la regiun turistica Sedrun-Mustér, en special sia organisaziun e vendita, per ina colligiaziun cun Andermatt. SMT collaborescha naven dad immediat tier la creaziun d'ina destinaziun turistica Andermatt-Sedrun-Mustér. Giavischeivel fuss sche Andermatt mussas dapli engaschi en caussa.
- La vischnaunca contribuescha annualmein frs. 840'000.00 a SMT. La finanziaziun dalla pendiculara Tgom (carta da hosps) succeda entras la vischnaunca. La summa da frs. 840'000.00 secumpona dall'entira taxa da turissem (rodund frs. 296'000.00, incl. contribuziun dalla vischnaunca) e da rodund frs. 544'000.00 ord la taxa da hosps, che munta a total rodund frs. 1'050'000.00. Aschia resta alla vischnaunca ina summa da rodund frs. 506'000.00 ord la taxa da hosps per finanziair l'infrastructura turistica, las occurrenzas el liug, la pendiculara Tgom ed ulteriuras purschidas turisticas (p.ex. bus local).

- La cunvegna da prestaziun ei vegnida serrada giu per in cuoz da 5 onns. Ella sa vegnir abdicada l'emprema ga, cun in temps d'abdicaziun da 12 meins, sin ils 30 d'avrel 2022. Il mument che las cundiziuns per ina destinaziun Andermatt-Sedrun-Mustér ein avon maun, sa la cunvegna vegnir abdicada da tuttas partidas da tut temps eifer 6 meins.

Discussiun:

Cusseglier Josi Russi:

Jeu sun staus fetg critics enviers SMT, en special il davos temps. La cunvegna da prestaziun elavurada ei denton in bien muossavia resp. in pupi da strategia, cul qual ins sa luvrar. Fetg impurtonta ei la stipulaziun che SMT elavura ina strategia da turissem sin basa d'ina strategia da 3 onns che vegn examinada annualmein. Jeu supplicheschel la suprastanza communal da veramein controllar las activitads da SMT. La collaboraziun cun Andermatt astga malgrad certs problems buca vegnir tralaschada.

Cusseglier Otto Curschellas:

Il turissem sesanfla il mument en ina greva situaziun. Il franc svizzer ch'ei aunc adina survaletaus, menaschis turistics che han miserias da far las pretendidas investiziuns, la concorrenza digl'exteriur. Il Grischun vegn buca da cumpensar la munconza dils turists europeics cun autras tiaras sco p.ex. ils asiats. La conseguenza ei che biars menaschis turistics ston serrar ed aschia svaneschan plazzas da lavur.

Per evitar quella spirala negativa dat ei nuot auter che da luvrar aunc meglier ensemen en nossa regiun. Cun quella cunvegna da prestaziun havein nus fatg in pass ella dretga direcziun, denton auters pass ston aunc suandar. Sco gronda schanza vesel jeu ina aschinumnda DMO denter Mustér, Sedrun ed Ursera. Quei ei era vegniu stipulau claramain en quella cunvegna da prestaziun che tuts pertuccai han era suttascret. Aschia ina collabraziun regionala ei mo da beneventar, gie mo ensemen savein nus exister a lunga vesta.

6. Tractanda Concept per la sanaziun dallas vias da quartier e da megliuraziun – presentaziun

Gerau André Schmid:

Igl onn 2009/2010 ha la suprastanza communal schau elavurar il biro d'inschignier Straub AG, Glion, in concept per la sanaziun dallas vias da quartier. Il medem ei succediu igl onn 2011/2012 per las vias da megliuraziun. Tut las vias ein vegnidas documentadas e categorisadas tenor basegns da sanaziun. Ils dus concepts cuntegnan era ils cuosts per las sanaziuns necessarias e surveschan alla vischnaunca per planisar il manteniment dalla reit da vias.

Las rodund 60 vias da megliuraziun, cun ina lunghezia da rodund 39 km, ein vegnidas analisadas. Igl ei semussau ch'il stan dallas vias ei malgrad sia vegliadetgna en general en in stan andant, quei muort il bien manteniment. Pervia dalla vegliadetgna dallas vias e las pretensiuns carschidas exista denton tuttinna in basegns da far certas megliurs ils proxims onns.

Ils cuosts per la sanaziun dallas vias vegn calculaus cun rodund frs. 8'700'000.00. Risguardond in horizon da planisaziun da 30 onns stuess vegnir investau en media rodund frs. 290'000.00 per onn. Quella summa sto vegnir relativada, essend ch'era la sanaziun dallas vias cun fetg pintgas frequenzas ein risguardadas e che la megliur da certas vias sa succeder cun mesiras pli mudestas.

En vischnaunca dat ei rodund 50 vias da quartier cun ina lunghezia da rodund 12 kilometers. Tenor il rapport dil biro Straub ein quellas en general en in stan mediocher. L'analisa dallas vias ha purtau il suandont resultat:

29% dallas vias ein en in bien stan

44% dallas vias ein en in stan mediocher

23% dallas vias ein en in stan sufficient

1% dallas vias ein en in schliet stan (critic)

2% ein vias naturalas

En general tegn ina via 20 onns entochen che lavurs da sanaziun pli grondas ein necessarias. Entras lavurs da manteniment sa il temps da diever vegnir prolunghius.

Per la sanaziun dallas vias da quartier sto vegnir quintau cun cuosts a rodund frs. 6'900'000.00. Risguardond in horizont da planisaziun da 25 onns stuess vegnir investau en media rodund frs. 280'000.00 per onn.

Andreas Pfister:

Cun agid da dus exempels declara il cau digl uffeci da baghegiar co las vias ein vegnidas documentadas e co ils cuosts da sanaziun en vegni erui.

Discussiun:

Cusseglier Severino Solèr:

Con han ils dus concepts custau e co vegnan quels actualisai?

Gerau André Schmid:

Ils concepts han mintgamai custau frs. 25'000.00. L'actualisaziun succeda periodicamein.

7. Tractanda Orientaziuns

President communal:

Center d'informaziun Gallaria Alpina

Damai ch'il diember da visitaders ei fetg pigns e la damonda sereducescha cuntinuadamein ha la supra-stonza communal decidu a caschun dalla seduta dils 29-02-2016 da serrar il center d'informaziun la fin digl onn 2016. In liug alternativ per l'exposiziun (p.ex. caverna) ei il mument buca en mira.

8. Tractanda Varia

Cusseglier Sep Aluis Monn:

La curdada da crappa ella Val Strem ha satrau pliras tschaffadas dall'aua cristalla. La furniziun d'aua ei denton garantida culs dus ulteriurs reservuars. Sch'in da quels dus reservuars havess denton da curdar

ora, savess ei vegnir critic. Perquei vala ei dad esser attents e prender eventualas mesiras per evitar ch'il Run da Bugnei mondi surora e pericliteschi la fontauna dall'aua cristalla.

Cusseglier Arno Berther:

Il president communal ha informau ella Tuatschina davart la garanzia dalla vischnaunca per ils daners publics per la colligaziun dils territoris da skis Andermatt – Sedrun. Jeu supponel ch'il president communal ha vuliu animar ina discussiun cun quei artechel. Sch'igl ei giavischau sundel bugen prompts da star a disposiziun per in brat da meinis cun la suprastanza communal en caussa. La vischnaunca ha en se-sez fatg ses pensums. Ina garanzia ei mai stau in tema. La finala decida la vischnaunca sch'ella conceda ina garanzia e sut tgei cundiziuns, e buca il cantun.

Cusseglier Otto Curschellas:

Jeu less far a tuts involvai in compliment per l'organisaziun digl event Pimp my Schlitten. Cun rodund 500 visitaders il venderdis ed 800 visitaders la sonda ei quei stau in'occurrenza bein gartegiada. Era ils resuns da tuttas varts ein stai ordvart positivs.

Il president René Epp siara la radunonza.

Actuar:
Lucas Collenberg

President:
René Epp

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
01-2014/2017

Quen 2015

Vischnaunca Tujetsch

Messadi

dalla suprastonza communal a cussegl da vischnaunca

Preziau president
Preziada cussegliera
Stimai cussegliers

Rapport da gestiun e quen 2015

Suenter biebein otg meins senza in president communal ei Beat Roeschlin vegnius elegius ils 8 da mars 2015 en quei uffeci. Tier la tscherca da candidats ei la vischnaunca ida novas vias. Cun in inserat han ins plidentau la populaziun indigena sco era ils possessurs da habitaziuns secundaras. Quei agir ha lu era purtau fetg, essend ch'igl ei vegniu inoltrau pliras candidaturas. Suenter in'evaluaziun entras la suprastanza communal en collaboraziun culs representants dils vischinadis e cussegliaziun externa entras il biro mpw Beratungsteam AG (dr. Werner Murer) ei la finala il candidat preferiu vegnius proponius permauns dalla votaziun all'urna. Cun 514 da 525 vuschs valeivlas ei Beat Roeschlin vegnius elegius cun in fetg bien resultat.

Turissem

Il turissem ha fatschentau fermamein la suprastanza communal durant igl onn. L'execuziun dalla nova lescha davart la taxa da hosps e la taxa da turissem ei stau in tema central. L'emprema gada han ils possessurs da habitaziuns secundaras, ils menaschis turistics ed ils menaschis da commerci retschert il quen per las taxas da turissem sin basa dalla nova lescha. Las entradas totalas muntan per la vischnaunca Tujetsch a rodund frs. 1'300'000.00 (frs. 1'050'000.00 taxa da hosps e frs. 250'000.00 taxa da turissem). Las entradas supplementaras han lubiu dad integrar pliras purschidas turisticas ella carta da hosps (MGB Mustér – Alpsu, pendiculara Caischavedra, pendiculara Tgom, Bogn Sedrun, Center da sport Mustér, bus local eav.). Quella purschida da stad, per la quala la vischnaunca ei s'engaschada fetg, ei curdada sin in bien resun ed ei vegnida nezegiada fetg bein, buca il davos era pervia dalla bi- al'aura. Tonaton ei la critica pervia dallas taxas augmentadas buca durmentada.

La suprastanza communal ei en stretg contact cun la cuminonza dils possessurs da habitaziuns secundaras, IG Tujetsch, e sestenda per ina buna communicaziun vicendeivla. In emprem scomi da meinis ei staus pusseivels a caschun dalla Scuntrada che ha giu liug ils 20 da zercladur 2015 a Milez. Rodund 300 persunas, hosps ed indigens, han dau suatientscha agl invit e han passentau in di communabel. Ils 2 da fenadur 2016 ha la proxima Scuntrada liug.

Per grondas discussiuns ha l'abdicaziun dalla cunvegna da prestaziun cun l'organisaziun turistica Sedrun Mustér Turissem procurau. La finamira ei stau da crear ina destinaziun turistica Andermatt – Sedrun – Mustér. Deplorablamein ei quei buca reussiu muort munconza d'ina basa legala el cantun Uri. El fratep han las suprastanzas communalas da Tujetsch e Mustér elavurau e sancziunau ina nova cunvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem. Mintga vischnaunca contribuescha annualmein frs. 840'000.00 ord las taxas da hosps e da turissem all'organisaziun turistica. La summa restonta salvan las vischnauncas per la finanziaziun dall'infrastructura turistica e l'organisaziun dad occurrenzas el liug. La finamira surordinada dad omisduas vischnauncas ei aunc adina da crear ina destinaziun turistica ensemen cun Andermatt.

Residenza da seniors

Il project per la residenza da seniors a Dulezi ei vegnius concretisau. Quei ei succediu entras la cumisiun da baghegiar, ella quala la suprastanza communal ei representada entras il gerau André Schmid. La realisaziun dalla residenza succeda entras la fundaziun PUNTREIS, ferton che la vischnaunca ei responsabla per la garascha sutterrana. Schibein la planisaziun dalla residenza sco tala dalla garascha sutterrana ei avanzada aschilunsch ch'igl ei previu d'entscheiver cun las lavurs da construcziun el decuors dalla primavera 2017. Entochen che quei ei il cass basegna ei denton aunc pliras decisiuns davart dalla vischnaunca. Dad ina vart vala ei da conceder il credit necessari per la garascha sutterrana e da l'autra vart sto la vischnaunca conceder alla fundaziun PUNTREIS in emprest (probabel frs. 4'000'000.00) ed in dretg da baghegiar per la residenza da seniors.

Pendicularas

La colligiazion dils territoris da skis Andermatt-Sedrun vegn sustenida entras la Confederaziun cun in emprést da frs. 40'000'000.00 (NRP-Gelder). Per igl emprést pretenda la Confederaziun segirtads ch'ei da purtar entras ils cantuns Uri e Grischun. El cantun Grischun eis ei usitau ch'era las vischnauncas pertuccadas ston prestar certas garanzias. Tenor signals dil cantun savess ei esser che la vischnaunca vegn confruntada cun ina damonda da garanzia en favur dallas pendicularas. Duess quei esser il cass, vegnan las personas cun dretg da votar a stuer decider a caschun d'ina radunonza da vischnaunca a-schigleiti che tut ils puncts ein sclari.

Las Pendicularas Mustér ein dapresent intensivamein vid la planisaziun dalla pendiculara d'apport Sedrun – Parlet. La suprastanza communal sustegn la pendiculara naven da Sedrun (Valtgeva) el territori da Mustér, cun la pusseivladad da sortir ed entrar a Cungieri. La direcziun dil project schai els mauns dallas Pendicularas Mustér.

Il project ei buca realisabels senza contribuziuns dil maun public e la collaboraziun dad auters partenaris. En quei grau ein en special las vischnauncas da Tujetsch e Mustér dumandadas. La vischnaunca Tujetsch ha, denter auter entras risguardar ina contribuziun finanziaria per la colligiazion viers Mustér el plan da finanzas, exprimiu sia voluntad da sustener il project. Quei sustegn vegn denton ad esser cum-binaus cun certas cundiziuns, numnadamein:

- 1) Denter las Pendicularas Mustér e la Andermatt-Sedrun Sport AG sto ei (silmeins) dar ina cuminonza da tariffas.
- 2) Las vischnauncas Mustér e Tujetsch separticipeschan egualmein vid la finanziaziun dil project. Tenor il stadi da savida actual vegnan omisduas vischnauncas a stuer conceder in emprést senza tscheins da frs. 2'500'000.00, che vegn amortisau eifer 20 onns. Separticipescha la vischnaunca Mustér buca en quella dimensiun vid la finanziaziun, croda era la cumpart dalla vischnaunca Tujetsch.
- 3) In menaschi da stad sto esser garantius. La vischnaunca Tujetsch surpren neginas garanzias da deficit pil menaschi.

Per ch'il project sappi vegnir realisau basegna ei in'adattaziun dil plan directiv ed ina revisiun dalla planisaziun locala. Concernent il plan directiv ei la vischnaunca en contact cun la Regiun Surselva. La revisiun dalla planisaziun locala ei instradada. La proposta elavurada ei vegnida inoltrada al cantun per ina preexaminaziun. Dalla populaziun da Tujetsch vegn ei a duvrar ina decisiun concernent la revisiun dalla planisaziun locala e davart igl emprést da (probabel) frs. 2'500'000.00.

Ulteriurs projects

In niev nez per la casa da scola Rueras ei in grond desideri. La suprastanza communal ha serrau giu cun ina societad privata ina declaronza d'intenziun concernent la midada digl object en in menaschi da loschament. La societad vegn ussa ad elavurar il preproject e silsunter il project da detagl. El decuors dalla stad/digl atun 2016 spera la suprastanza communal da saver presentar il project allas instanzas cumpetentas. Davart dalla vischnaunca vegn ei basignar in engaschi finanziel per possibilitar in nez du-rabel da quei object.

Per il territori „Mira“ ei vegniu instradau la procedura da plan da quartier. Cun quella planisaziun duei vegnir creau la basa per saver surbaghegiar quei territori. Interessents ein gia avon maun. Aschispèrt ch'il rapport da planisaziun e participaziun sco las prescripziuns da plan da quartier ein elavuradas, vegn quel publica.

Per eruir ils futurs cuosts da sanaziun dil Bogn Sedrun (bogn da divertiment) ha la suprastanza communal incaricau in'interpresa specialisada dad intercurir il stan dil bogn. Il medem mument ei l'interpresa vegnida incaricada da skizzar propostas per pusseivlas amplificaziuns/engrondaziuns e/ni megliurs dalla purschida. Ils resultats ein avon maun. Suenter haver fatg las examinaziuns necessarias vegn la suprastanza communal a suttametter ina proposta al cussegl da vischnaunca.

Finanzas

La situaziun finanziaria dalla vischnaunca ei dapresent aunc fetg buna. Il quen 2015 siara cun in cashflow da frs. 3'352'790.55. Ils deivets muntan per la fin digl onn 2015 a frs. 3'180'000.00. En special las entradas da taglia ein in bionton pli aultas che previu, quei ch'ei d'attribuir al plazzal da lavur dalla NEAT (taglias dils onns precedents). Plinavon ein era las entradas el sector dall'energia (tscheins d'aua, vendita d'energia eav.) fetg legrevilas.

Beinsavend che grondas investiziuns stattan sin rucca vala ei dad haver bein en egl las finanzas. Las entradas vegnan numnadamein a sereducir ils onns vegnents. La situaziun da partenza ei buna. Ei vala denton da metter las dretgas prioritads tier ils projects ed analisar las expensas.

Actividad politica

Autoritads communalas

Votaziuns all'urna

Igl onn 2015 ein ils votants vegni clamai treis gadas all'urna per decider davart fatgs communalas.

Ils 8 da mars 2015 ha l'elecziun dil president communal per il trienni 2014 – 2017 giu liug. Cun 514 da 525 vuschs valeivlas (participaziun 57%) ei Beat Roeschlin vegnius elegius.

Ils 18 d'october 2015 han las persunas cun dretg da votar concediu all'energia alpina il dretg d'utilisaziun dall'aua per l'ovra hidraulica Val Giuv/Val Mila cun 463 encunter 80 vuschs (participaziun 54%).

Medemamein ei vegniu votau all'urna davart la revisiun parziala dalla planisaziun locala e dalla lescha da baghegiar en connex cun la piazza d'installaziun dalla NEAT. Quella fatschenta ei vegnida approvada ils 20 da december 2015 cun 122 encunter 17 vuschs (participaziun 14%).

Radunonza da vischnaunca

Igl onn 2015 han duas radunonzas da vischnaunca giu liug.

Ils 13 da mars 2015 ei la revisiun dalla lescha da pumpiers vegnida approvada cun 37 encunter 2 vuschs. Medemamein ei la revisiun dil reglament per far diever dallas vias d'aul e da funs cun vehichels a motor vegnida approvada cun 37 encunter 2 vuschs.

Ils 25 da settember 2015 ha la radunonza da vischnaunca approbau unanimamein la revisiun dalla lescha da santeri ed ils novs statuts dalla Regiun Surselva.

Cussegl da vischnaunca

Igl onn 2015 ha il cussegl da vischnaunca salvau nov sedutas. El ha decidiu davart las suandontas fatschentas:

- Revisiun dalla lescha da scola
- Revisiun dalla lescha da pumpiers
- Reglament per far diever dallas vias d'aul e da funs cun vehichels a motor
- Maletg empalont – approvaziun
- Quen 2014
- Seramentaziun dil niev president communal
- Corporaziun da vischnauncas SanaSurselva – elecziun d'in substitut da delegau
- Revisiun dalla lescha da santeri

- Prolungaziun dil contract da distribuziun per il fegl official „La Tuatschina“
- credit da rama per ils onns 2016 - 2020
- Moziun cussegliera Gelgia Deplaz: Punt pendenta a Sumsassi
- Elecziuns dil biro dil cussegl da vischnaunca
- Novs statuts dalla Regiun Surselva
- Project ovra hidraulica Val Giuv / Val Mila - concessiun
- Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha davart igl encurir cristallas e mineralias
- Preventiv 2016
- Mesiras per quietar il traffic a Tschamut
- credit
- Postulat René Epp: Ademplir il contract da servitud denter la vischnaunca Tujetsch e la Andermatt-Sedrun Sport AG ed il „Memorandum of Understanding“
- Revisiun parziala dalla planisaziun locala e dalla lescha da baghegiar – formaziun finala piazza d'installaziun NEAT
- Spazi supplementar halla plurivalenta Dulezi – credit supplementar
- Butschida per aua da plievgia serenera - credit

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha salvau 29 sedutas duront igl onn 2015.

Direcziun communal

La direcziun communal ha salvau 20 sedutas duront igl onn 2015.

Concludend

El rapport da gestiun e quen 2015 vegnan ils differents departaments ad informar sin las proximas paginas sur dil curriu e passau. Lu suondan il quen annual 2015, la survesta sur dallas autoritads communalas e las interessantas informaziuns sur da nossa populaziun e differentas statisticas.

Concludend engraziein nus per tut il sustegn, per la confidanza ed il grond engaschi da mintga vart per che nossa vischnaunca sappi funcziunar. In grond laud e renconuschientscha meretan nos collaboraturs per lur grond engaschi, per lur loialitad e fidonza envers il patrun – la vischnaunca.

Sedrun, avrel 2016

Beat Roeschlin, president communal
Lucas Collenberg, menader center communal

Departament administraziun e finanzas

Administraziun

Administraziun communal

Igl onn 1980 ei Tumaish Valier, suenter haver luvrau plirs onns giu la bassa, turnaus a Tujetsch. El ha surpriu la piazza sco contabilist tier l'Ovra Electrica Tujetsch (energia alpina). Suenther rodund 6 onns en quella funcziun eis el igl onn 1986 vegnius engaschaus tier la vischnaunca, nua ch'el ei tochen sia pensiun staus responsabels per la contabilitad ed ils fatgs da taglia. En tut ha Tumaish Valier pia luvrau rodund 35 onns tier l'ovra electrica e l'administraziun communal e ha aschia mussau gronda fideivladad enviers il patrun.

Tumaish ei adina s'engaschaus cun tutta forza per la vischnaunca. Sco contabilist e cau digl uffeci da taglia ha el giu grond quita dallas finanzas.

Tumaish ei era sededicaus alla scolaziun dils emprendists. Cun gronda premura ha el introduciu ils emprendists ella contabilitad ed els fatgs da taglia. Quels han saviu profitar da sia gronda savida ed experientscha.

Duront siu engaschi tier l'administraziun communal ha ei era dau temps turbulents. Da menziunar vala ch'el ha muort ina vacanza – sper il pensum sco contabilist – stuiu surpender ad interim ils pensums dil canzlist communal. Il grond buordi da lavur duront quei temps ha pretendiu in engaschi extraordinari, il qual mereta gronda renconuschientscha.

La fin da mars 2015 ha Tumaish astgau ir ella meritada pensiun. Preziau Tumaish, nus engraziein a ti per il grond e nunstunclenteivel engaschi duront ils davos 35 onns e giavischein tut il bien per il futur, en special che ti anflies il temps per sededicar aunc pli intensiv a tes numerus hobis.

Annatina Petschen ha terminau la fin da fenadur 2015 igl d'emprendissadi sco commercianta tier l'administraziun communal. Nus gratulein ad ella sin quei success e giavischein tut il bien per il futur.

La nova emprendista, Irina Andreoli, ha entschiet igl emprendissadi l'entschatta uost 2015. Ad ella giavischen in bien ed instructiv temps d'emprendissadi.

L'administraziun communal sestenta da dar a giuvnas personas la pusseivladad da far in emprendissadi mercantil. Il svilup demografic semuossa denton era en quei sector. Ei vegn pli e pli grev d'occupar las plazzas d'emprendissadi. Tonpli essan nus leds dad haver giu ils davos onns emprendistas fetg interessadas ed engaschadas che han era suenter igl emprendissadi fitgau bein pei ella veta professiunala.

Las adattaziuns en casa communal han muntau enqual disturbi per l'administraziun communal. Il resultat selai denton veser. Il niev spurtegl ei pli spazius ed envidonts e las megliurs vid ils biros contribueschan ad ina buna atmosfera da luvrar. Entras dislocar tut ils biros dall'administraziun ell'emprema alzada ha l'energia alpina plinavon retschert il plaz desiderau el plaunterren.

Igl onn 2015 ha l'administraziun communal procurau l'emprema ga igl incasso dallas taxas da hosps e da turissem. Cun quella tematica ei en special la nova contabilista Karin Bär, che ha entschiet siu engaschi tier l'administraziun communal l'entschatta schaner 2015, sefatschentada. La registraziun da tuttas habitaziuns da vacanzas ha caschunau in tschuat lavur. La basa ch'ei ussa avon maun simplifichescha denton igl incasso dallas taxas en cumparegliaziun cun la situaziun avon l'introducziun dalla nova lescha da turissem.

L'administraziun communal vegn adina puspei confruntada cun novas sfidas. Aschia ha ei per exempel valiu da risguardar ils effects dalla nova ulivaziun da finanzas el preventiv 2016. El decuors dils proxims onns vegn l'introducziun dil niev model da quen (HRM2) a fatschentar ils collaboraturs dall'administraziun.

Archiv communal

Dapi varga 35 onns ei Tarcisi Hendry responsabels per igl archiv dalla vischnaunca Tujetsch. Cun grond engaschi ed interess procura el l'archivaziun dils documents fetg multifars.

„Scartiras, documents ein ils patratgs dalla vischnaunca, ils archives lur memoria.“ Quella explicaziun da Novalis tucca la funcziun d'in archiv da vischnaunca. Tgitar la historia e tener en memoria per las proxi-

mas generaziuns. La suandonta locuziun savess motivar da sez posseder in archiv, ni silmeins entgins documents vegls da famiglia: „Tgi che senoda en archiv, frestgenta il tschurvi.“ Ils archivs communal che sesanflan en mintga vischnaunca ein publics. Pia, nuot auter che mintgaton frestgentar il tschurvi egl archiv communal. Da tut temps, secapescha cun haver organisau in termin, ei igl archiv accessibels. Igl ei da dir, che en tuttas actas astga secapescha mintgin buca mirar en. Ei dat documents libers, ils biars, e lu ils persunals ch'ei accessibels mo per la persuna pertucconta. Ina brava investa, tgei che sesanfla en las numerusas scatlas, ni sillas crunas da cudischs digl archiv, dat la pagina d'internet digl archiv da vischnaunca: www.archiv-communal.ch. Tuttas spartas, en tut ventgina, san mintg'onni enumerar ina carschen dad archivalias, ina pli pauc e l'autra fetg bia.

La retscha da novs cudischs lai semussar. Dallas ventgina novas cumpletaziuns enumererein las suandontas:

Associazion libra da consum Tujetsch Giubileum 100 onns 1900 – 2000 Pally Vinzens, Rueras, cronist 2000 Associazion libra Tujetsch; **Grosshangbewegung Cuolm da Vi** Geologisch-goetechnische Befunde und numerische Untersuchungen zur Klärung des Phänomens Dissertation Florian Amann; **Il barschament da Selva 1949** Co ha l'acziun d'agid funcziunau? Las consequenzas per la Pro Juventute, parallelas cun igl incendi a Tusaun 2010. Lavur da matura 2013 da Sina Catrina Schmid; **Dils zenns en Surselva** Pieder Caduff 2015; **Ahnenforschung: Aus der Geschichte der Familie Deragisch** Aufgezeichnet von Konrad Deragisch 2013; **Die Strasse nach Tschamut** Roman Ernst Otto Marti 1937; **Moment mal!** Das rechte Wort zur rechten Zeit Ereignisse, die uns staunen lassen Fröhliches und Ernstes bei Menschen mit und ohne Behinderungen Silvio Deragisch, Kapuziner 2015; **Lexicon Istoric Retic** Ediu dalla Fundaziun HLS (Historisches Lexikon der Schweiz) Tom 1 e 2 Casa editura Desertina, Cuera 2010

Danovamein ha ei dau ina biala carschen da scartiras surdadas da vischinas e vischins en la val ed ord la val. Aschia: brevs, scartiras da venditas e cumpras, cudischs da scola e religius, cudischs romontschs, fotografias, cartas da morts e cartas illustradas ed auter bia.

Nus engraziein a tut quels ch'han danovamein susteniu igl archiv communal cun surdar different scartiram. Aschia s'empluna l'arca dalla memoria. Mintga pli mudesta caussa sa cuntener informaziuns precisas.

Alla fin selubin danovamein d'appellar a tuts vischins ed a tuttas vischinas tuatschinas en ed ord la val: Buca sdermenei veglias scartiras, brevs, fotos e cudischs ellas miardas. Surdei pli bugen agl archiv communal, per ch'ei resti en memoria.

AlpTransit

Varga 20 onns eis ei vegniu furau, siglientau e betunau a Sedrun. Ussa stattan las lavurs cuort avon la terminaziun. El tunnel ein las lavurs a fin. Dapresent vegn la piazza d'installaziun renaturalisada (formaziun finala). Quellas lavurs duessen esser terminadas entochen la stad 2017.

En connex cun la formaziun finala dalla piazza d'installaziun ha la vischnaunca instradau ina revisiun dalla planisaziun locala per il territori el vest dalla Val Bugnei, Las Rueras – Val Bugnei (part 1). Quella revisiun ei vegnida approvada all'urna ils 20 da december 2015 e cumpeggia denter auter las suandontas adattaziuns:

- *Zona da mistregn ost e vest*: La zona da mistregn vegn engrondida encunter ost e vest.
- *Zona mischedada (M3)*: La zona mischedada (M3) remplazza la zona da habitar speciala (HS) che cumpeggia igl areal dil center d'informaziun AlpTransit ed ulteriuras reservas da baghegiar.
- *Loipa*: La loipa meina niev atras la zona d'industria. La colligiaziun culs Plauns succeda sur il trassé dalla viafier, cun utilisar il sutpassadi Via Cavorgia.

La fatschenta sto aunc vegnir approvada entras la Regenza.

La revisiun dalla planisaziun locala per la part egl ost dalla Val Bugnei (part 2) succeda en in proxim pass.

Sco engraziament per la buna collaboraziun cun las autoritads e la populaziun dalla vischnaunca Tujetsch ha l'AlpTransit Gotthard AG envidau ils 28 d'uost 2015 ad ina fiasta da finiziun. Cun visetas guidadas ella gallaria d'access e la caverna (Schachtkopfkaverne) han la populaziun indigena ed ils

proprietaris da habitaziuns secundaras giu la davosa ga la caschun da prender investa digl edifices el cuolm. La sera ei vegniu fatg fiasta en ina tenda sin la piazza da ballapei.

Gottardo 2016 – Direttissima

El rom da Gottardo 2016 ha la Direttissima giu liug ils 10 ed 11 da settember 2015. Sportists sco il alpinist Dani Arnold ed il mountainbiker Lukas Stöckli ein suandai aschi exact sco pusseivel la lingia dil tunnel da basa dil Gottard.

Il medem mument ei vegniu purschii ina spassegiada da dus dis sin las sendas da viandar existentas. La spassegiada naven dil nord ha entschiet a Bristen e ha menau tier la tegia Etzli. Il proxim di ha ella menau sur il pass las Cruschs a Sedrun. La spassegiada naven dil sid ha entschiet sil pass Lucmagn e ha menau tier la tegia Cadlimo. Silsuenter ha ella cuntinuau sur la Val Nalps a Sedrun.

Ils 11 da settember 2015 ein tut ils participants sentupai tier ina pintga fiasta ella halla dalla casa da scola a Sedrun. La populaziun tuatschina ei medemamein stada envidada a quella fiasta.

Il president communal ha beneventau ils presents. Silsuenter ha la vischnaunca astgau retscheiver in present ord ils mauns dad Andreas Meyer (VFF) e Werner Marti (ATG) sco memoria vid la Direttissima.

Finanzas

Quen 2015

Quen current

Il quen current siara cun expensas totalas da frs. 12'712'311.34 (onn vargau frs. 11'777'356.96) ed entradas totalas da frs. 13'068'644.46 (onn vargau frs. 11'891'629.49). Aschia seresulta in surpli d'entradas da frs. 356'333.12 (onn vargau frs. 114'272.53). Il quen cuntegn deducziuns totalas dalla facultad finanziaria ed administrativa egl import da frs. 1'544'163.69 (onn vargau frs. 1'700'621.12).

La suprastanza communal ha decidii da deducir supplementarmein la facultad administrativa per frs. 825'677.40 e la facultad finanziaria per frs. 592'380.70. Plinavon ei vegniu creau ina reserva da frs. 1'200'000.00 per la halla plurivalenta.

Risguardond tut ils suranumni fatgs munta il „cashflow“ (gudogn avon las deducziuns dil quen current) a total frs. 3'352'790.55 (onn vargau frs. 3'429'785.38).

Quen d'investiziun

Il quen d'investiziun dalla facultad administrativa cuntegn expensas per investiziuns egl import da frs. 1'563'985.54 (onn vargau frs. 2'077'943.95) ed entradas da subvenziuns e contribuziuns da frs. 597'361.43 (onn vargau frs. 982'447.92), aschia ch'ei seresulta investiziuns nettas da frs. 966'624.11 (onn vargau frs. 1'095'496.03).

Las investiziuns nettas dalla facultad administrativa egl import da frs. 966'624.11 han saviu vegnir curcladas cumpleinamein cun agens mettels ed igl ei seresultau in avanzament da finanziaziun da frs. 918'072.70.

Preventiv 2015

Il preventiv prevedeva entradas da frs. 9'507'730.00 ed expensas da frs. 9'283'050.00. Aschia seresultava in surpli d'entradas da frs. 224'680.00. Buca risguardadas el preventiv eran las entradas ed expensas ord la nova lescha da turissem.

Il quen d'investiziun calculava cun expensas bruttas da frs. 4'750'000.00. Suenter haver risguardau las contribuziuns e subvenziuns da frs. 274'000.00 seresultavan investiziuns nettas da frs. 4'476'000.00. Ei vala da menziunar ch'ei setracta tier quella summa en special dall'investiziun per la halla plurivalenta che vegn realisada per igl onn 2016.

Il gudogn avon las deducziuns (cashflow) muntava a frs. 528'430.00 ed ei seresultava in deficit da finanziaziun da frs. 4'083'320.00.

Departament baghegiar, forestalesser ed ambient

Baghegiar

Uffeci da baghegiar

Il diember da damondas ed annunzias da baghegiar ei sesminuius considerablamein. Tuttina ei l'occupaziun dallas firmas stada per part fetg buna. Quei cunzun grazia a differentas lavurs da renovaziun e manteniment. Plinavon han era il cantun ed il svilup ella regiun procurau per dabia lavur sil sector da construcziun.

La situaziun cun l'iniziativa pertuccont las habitaziuns scundaras ei ussa empau sesclarida. Cun igl 1. da schaner 2016 ei la lescha cun l'ordinaziun corrispundenta ida en vigur e duei aschia procurar per ina certa segirtad legala, la quala vegn denton adina puspei curregida entras sentenzias dallas dertgiras. Da beneventar ei segiramein il fatg ch'ins vul buca engreviar il status tier ils objects existents. Era duein mudestas engrondaziuns esser pusseivlas, senza stuer far impurtaziuns el cudisch funsil en connex cun il possess d'empremas habitaziuns.

Empermettent per ils proxims onns ein segiramein ils different projects instradai en vischnaunca. Aschia astgan ins quintar cun la realisaziun dalla halla plurivalenta, dalla garascha sutterrana e dalla residenza da seniors. Ulteriurs projects ein medemamein instradai e vegnan persequitai ils proxims onns. Buna speranza astgan ins era haver dalla realisaziun dalla colligiaziun dils territoris da skis Andermatt-Sedrun.

Igl onn vargau ei l'activitad sil sector da baghegiar (construcziun aulta) stada plitost mudesta. En vischnaunca eis ei vegniu construui mo duas casas novas. Ei ha denton dau entginas sanaziuns, engrondaziuns, midadas ni era lavurs pli pintgas vid baghetgs existents. La cumissiun da baghegiar ei s'entupada tier 16 sedutas e ha tractau en tut rodund 55 damondas, predamondas ni fatgs da baghegiar. Il departament da baghegiar ha tractau e lubiu 34 annunzias da baghegiar. La suprastanza communal ha concediu 48 lubientschas da baghegiar.

Sanaziun piazza Dulezi/parcadis avon casa communal

Igl onn vargau ein las lavurs vid il plaz avon casa communal vegnidas terminadas. Ussa se presenta il plaz el stan final e fa ensemen cul niev baghetg dalla Banca Cantunala Grischuna ina detg biala pareta.

Via da quartier Stèn

En concordanza cun la viafier Matterhorn Gotthard ed ina surbaghegiada privata ha la vischnaunca saviu instradar la procedura da perimeter per la realisaziun dalla via da quartier Stèn igl atun vargau. Las lavurs finalas succedan la primavera 2016.

Sper la realisaziun dalla nova via da quartier ei era la senda da spassegiar tochen sur il Drun vegnida adattada. Plinavon exista ussa era in'illuminaziun sin il tschancun dalla nova via da quartier Stèn.

Igl entir project ei gartegiaus per cumpleina cuntentientscha. La vischnaunca ha era saviu anflar en concordanza cun ils direct pertuccai bunas sliagiunzs per adattaziuns vid ils objects existents. Ils cuosts semovan en rama dil preventiv e dil credit concediu.

Sanaziun casa communal

Igl onn 2014 ha Sedrun Mustér Turissem midau casa ed ei setratgs cul biro el niev baghetg dalla Banca Cantunala Grischuna. Damai che l'energia alpina duvrava dapli spazi per ses biros ei il spazi liber vegnius midaus en biros ed ultra da quei ei vegniu creau ina stanza per sedutas el plaunterren. Las stanzas dall'energia alpina ein vegnidas sanadas pli u meins diltut. Era ha ei dau ina nova scala interna, la quala colligia ils biros sin las duas alzadas.

Ell'emprema alzada ei il spurtegl dalla canzlia vegnius renovaus completamein. Quel era malpraticts cun las duas partiziuns ed era empau stgirs. Ussa se presenta quel bia pli aviarts e clars. Era las localitads dall'administraziun communal sco il biro dil president communal ein vegni renovai da rudien.

Nova illuminaziun publica cun LED (Licht-emittierende Diode)

La nova illuminaziun publica cun LED ei vegnida installada ell'entira vischnaunca. Sulet sisum la Via Spinatscha ei quei aunc buca succediu. Quellas treis cazzolas vegnan midadas ora el decuors dalla stad 2016. Las novas cazzolas fan lur survetsch sco previu, ein bia pli discretas, ellas fan numnadamein mo glisch leu nua ch'ei drova quei. Quella nova tecnologia havess dad effectuar in respargn da cuosts, quei schibein tier l'energia sco era tier il manteniment.

Halla plurivalenta

La vischnaunca aveva previu d'entscheiver cun las lavurs da construcziun el decuors digl onn 2015. L'exacta calculaziun da cuosts ha mussau ch'ins schischeva sur il credit concedius entras la radunonza da vischnaunca. Aschia ha la cumissiun da baghegiar stuiu sefatschentar cun respargns vid il project. Plinavon han ins stuiu anflar ina sligiazion per l'annexa dil project cun energia regenerabla dall'energia alpina. Cunquei ch'ei fageva buca senn d'entscheiver pér el decuors digl atun, han ins beingleiti decidu da spustar las lavurs sin la primavera 2016. Quei temps ei vegnius nezegiaus per la projectaziun da detagl. La cumissiun da baghegiar ei pertscharta da sia responsabladad ed ei perschuada da saver setener vid ils conclus dalla radunonza da vischnaunca dils 10 da schaner 2014.

Reorganisaziun santeri s. Vigeli

Igl onn 2013 ha la vischnaunca instradau in project per la reorganisaziun dil santeri. Il motiv principal ei il fatg ch'ils basegns e las pusseivladads d'in santeri ein semidai da rudien. La situaziun ei vegnida analisada d'ina persuna dil fatg cun definir daniev ils basegns da plaz sin santeri per la proxima generaziun. Sin fundament da quella analisa han ins elaborau plirs projects cun risguardar il svilup aschi bein sco pusseivel.

El decuors dalla primavera e stad 2015 ei il project vegnius realisau. Il liug il pli marcant sin santeri ei la nova fossa comunabla cun il niev monument ch'ei vegnius creaus digl artist Peter Bissig. La vischnaunca ha vuliu nezegiar il grond spazi avon maun cun ereger in plaz da setener si e da sentupada. Tut l'infrastructura ch'ei damaneivel dalla baselgia duei a media vesta vegnir allontanada pervia dil prighel da lavinas dil tetg.

Cun las differentas pusseivladads da fossas, cunzun per urnas, vul la vischnaunca saver porscher per la gronda part dils giavischs ina buna sligiazion. Era igl access sin santeri ei vegnius megliuraus e lube-scha era ina buna rumida da neiv. Aschia san ils parents s'avischinar aschi datier sco pusseivel allas singulas fossas. En ina davosa etappa vegn ei aunc plantau differentas plantas entuorn la fossa comunabla ed installau bauns da seser. La plantas duein procurar per empau umbriva duront la stad.

La populaziun ha grond plascher dalla nova cumparsa dil santeri, quei attestan ils numerus resuns. La vischnaunca engrazia a tuts pertuccai per lur beinvulientscha, cunzun cu ei ha giu num plazzar entuorn entginas urnas. Engraziar vulein nus era alla pleiv per la buna collaboraziun sco era a nies architect Erich Aeschlimann e las firmas involvadas.

Forestalessers

Persunal

Muort il grond pensum da lavur ei vegniu engaschau Georg Fatzer duront ils meins da stad. El ha susteniu la gruppa tecnica oravontut tier lavurs da manteniment vid las vias d'ual e megliuraziun. Gianluca Flepp, Curaglia, ha absolviu en nies menaschi in practicum da quater meins per silsunter saver frequentar la scola forestala a Zollikofen. Cun la fin november ha Silvan Albrecht, Sumvitg, bandunau nies uffeci per entscheiver ina nova sfida tier il menaschi stradal dalla vischnaunca da Sumvitg. Nus engraziein grondamein ad els treis per lur lavur ed engaschi e giavischein vinavon tut bien ella veta privata sco era professiunala.

Utilisaziuns sfurzadas

Sin fundament digl immens quantum da lenna donnegiada entras la neiv digl atun 2014 ei vegniu exequiu negins tagls ordinaris. Baul la primavera entochen viaden en la stad ei nies menaschi staus occupaus cun la rumida dalla lenna sdrenada els uauls da schurmetg. Per vegnir a frida cun quella gronda lavur ei supplementarmein vegniu engaschau temporarmein luvriers d'interpresas forestalas. Quei oravontut per saver terminar las lavurs sin la fin zercladur, quei che vegn pretendiu digl uffeci d'ual e prighels dalla natira dil Grischun per obtener contribuziuns finanzialas. Medemamein ha ina gronda part dalla lenna stuiu vegnir runada ord igl uaul cun helicopter, quei ch'ei stau cumbinau cun grondas caneras sur plirs dis ora e ha effectuau entgina malaveglia tier hosps ed indigens. Nus engraziein per Vossa capientscha.

En tut ei vegniu luvrau si e transportau ord nos uauls varga 5'000 m³ lenna, dapli che duas gadas nies tagl annual ch'ei vegnius fixaus igl onn 2004 sin 2'300 Tfm. Dapi igl onn 1994 ha ei buca pli dau tons donns sfurzai en consequenza da neiv, vent e bau scorsa.

Survesta dils uauls cun donns sfurzai:

Uaul Bugnei	734 m ³
Uaul Niregl	332 m ³
Uaul Camischolas e Flurin	202 m ³
Uaul Carmihut/Rosas	601 m ³
Uaul Nual	40 m ³
Uaul Surrein	890 m ³
Uaul Cavorgia	2'282 m ³
Total	5'081 m³

Tgira digl uaul giuven (plontaziuns)

La tgira dalle grondas surfatschas cun plontaziuns dalla vart seniastra da nossa Val – e quei da Tschamut entochen Bugnei – ei ina lavur permanenta per nies uffeci. Ina tgira minimala ei indispensabla per obtener a liunga vesta uauls stabils e vitals. Sin fundament dil credit annual dil cantun che la vischnaunca obtegn per la tgira digl uaul da schurmetg ei da priorisar liug e surfatscha. Tal po il mument buca cuvierer tier nus tut ils cuosts dalle mesiras necessarias dalla tgira da nossas impurtontas plontaziuns. L'altezia dil credit annual vegn definada sin fundament dalla surfatscha d'ual e dil tagl annual da mintga vischnaunca. Ina pintga part dil credit cantunal vegn impundius per la tgira digl ulteriur uaul da schurmetg dalla vart dretga da nossa Val. Quei per tagls per iniziar e promover la regiuvinaziun naturala ed artificiala.

Las suandontas surfatschas ein vegnidas tgiradas igl onn 2015:

Uaul Liets	2.2 ha
Uaul Scharinas	0.6 ha
Total tgira	2.8 ha

Projects forestals

Carmihut

El rom dil project forestal “Carmihut” ei vegniu allontanau lavineras veglias da lenn sur la staziun dil tren a Tschamut. Ei setracta da lavineras ch’ei vegnidas construidas ils onns 1955-60 en connex cun las plantaziuns da Scharinas. Ussa ha igl uaul surpriu la funcziun da schurmetg ed ils rempars ein fetg decadents e seruschnan tec a tec igl unviern giu sin il binari dalla viafier Matterhorn Gotthard.

Per segirar las scarpas sur il binari dil tren denter Carmihut e Tschamut ei vegniu construì 43 bucs da lenn. Tals impedeschan che la neiv sedescarga sin las spundas e cuviera il binari. Ils cuosts totals da quei project muntan a frs. 101’887.00. Da quei surpren il cantun 72%, la viafier Matterhorn Gotthard 20% e la vischnaunca 8%.

Sanaziun reits encunter curdada da crappa

Igl onn 1992 – suenter ch’igl orcan “Vivian” ha giu destruiu ina gronda part digl uaul da schurmetg da Bugnei – ei vegniu construì sur il vitg da Bugnei entochen a Tscheppa ina reit che protegia casas, vias e la viafier encunter curdada da crappa. Sin fundament dallas controllas annualas dallas ovras da protecziun ei vegniu constatau pliras ruttadiras dallas petgas da sustegn sco era dallas reits. Las lavurs da sanaziun ein vegnidas exequidas entras la firma Loretz SA, Sedrun. Sco emprem ei denton vegniu allontanau entras igl uffeci forestal tut ils pegns che savessen curdar sin la reit e donnegiar tala. Ils cuosts d’investiziun muntan a frs. 94’890.00. La cumpart per la vischnaunca munta a frs. 12’335.00.

Lavurs AlpTransit

L’AlpTransit ei lundervi da metter las surfatschas dil plazzal da baghegiar giul Drun el stan d’origin. Per saver exequir ils previ moviments da terren han sco emprem caglias e cagliom stuiu vegnir allontanai. Tuttas lavurs forestalas ha nies menaschi astgau exequir per l’AlpTransit.

Ambient

Serenera Prau Cumin e canalisaziun

Vid la serenera ein lavurs ordinaras da manteniment vegnidas exequidas. Suenter las lavurs da sanaziun denter ils onns 2006 e 2013 basegna ei ussa da tener tier e mantener vinavon aschibein sco pusseivel quell’impurtanta infrastruttura. Nies versau collaboratur Gaudenz Flury enconuscha igl entir indrez da rudien e sa aschia reagar spert tier eventuals disturbis.

In project che vegn a fatschentar la vischnaunca ils proxims decennis ei igl aschinumnau GEP (Genereller Entwässerungs-Plan) che pretenda da sparter l’aua schubra e l’aua tschuffa. Il mument engreviescha aunc memia bia au a schubra nossa canalisaziun e consequentamein nossa serenera. Sur igl entir territori da vischnaunca exista in project cun tuttas mesiras necessarias. L’aua schubra duei vegnir menada en novas lingias directamein els flums vischinonts. Il spazi denter il Drun ed igl ual dalla Val Strem ei lunsch in ord l’auter. Per quei motiv han ins stuiu realisar ina nova lingia d’aua schubra naven digl areal dalla staziun Sedrun, Dentervitgs, Plauns Camischolas tochen el flum dalla Val Strem. Quella lingia drova ina capaciad per saver sparter tuts objects sco era las vias da quartier. Ils cuosts totals muntan à rodund frs. 177’000.00.

Igl onn vargau eis ei vegniu construì ina nova lingia da colligiazion naven dalla serenera entochen tier il stabiliments dalla KVR. Quella lingia ei vegnida furada cun in cundrez da furar sutterranean senza ch’ei drovi in foss. Ella ei vegnida necessaria, damai che l’aua purificada astga buca pli vegnir menada el lag dalla KVR avon la serenera. Ussa vegn quell’aua menada direct ella lingia dalla KVR, la quala meina lu naven l’aua e va la fin finala el lag da Runcahez ella Val Sumvitg e naven da leu entochen a Tavanasa.

Departament educaziun, cultura e sport

Educaziun

Scola

18 scolasts e scolastas instrueschan nos affons da scola e scoletta. Sis personas ein engaschadas en in pensum pli u meins cumplein e quater personas en in pensum sut 50%. Ellas procuran per la scolaziun da 116 affons, da quei 17 scolarets. Tuttas personas engaschadas en nossa scola lavuran plein engaschi e cun gronda cumpetenzza pedagogica e didactica, aschia ch'ils affons e giuvenils astgan guder ina buna scolaziun ed educaziun.

Cussegl da scola

El decuors digl onn 2015 ei il cussegl da scola da Tujetsch seradunus pliras gadas e ha liquidau differents fatschentas, per aschia possibilizar a nossa scola in bien svilup. Denter auter ha il cussegl da scola era giu d'engaschar entginas personas d'instrucziun.

Mutaziuns

Cun la fin digl onn da scola 2014/15 ha **Benedetg Hendry** terminau siu pensum sco scolast. Duront 42 onns eis el staus engaschus sco scolast primar en nossa scola.

Igl onn 1972 ha il Beni entschiet sia carriera da scolast en nossa vischnaunca. All'entschatta instrueva el la 4. tochen 6. classa ed ils davos onns la 5. e 6. classa.

Il Beni ei staus in scolast fetg engaschau e motivau. Duront ils 42 onns ch'el ha instruiu ha ei dau immensas midadas tier il scolaresser. La moda d'instruir, ils mieds d'instrucziun e la tecnica ein semidai dil taliter. A quei fatg ha il Beni tenu petg suveranamein. Ina specialitad dil Beni ei stada ch'el ha adina promoviu fuormas d'instrucziun innovativas. Entras frequentar scolaziuns supplementaras e cuors specifics eis el seperfectunus cuntinuadamein. El ei era adina sestentus da dar vinavon sia vasta savida e sias novas experientschas a ses collegas dil cerchel scolastic. Naturalmein han era ses scholars e sias scholaras saviu profitar d'ina instrucziun fetg varionta, innovativa e d'aulta qualidad.

Cun l'entschatta digl onn da scola 2002/03 ha il Beni surpriu, suenter ina scolaziun da dus onns, l'incarica da menader da scola da Tujetsch. Per la scola da Tujetsch ei quei stau ina nova incumbensa zun necessaria d'instradar per saver cuvierer il basegns d'ina direcziun operativa dalla scola. Era en quella sparta ha ei numnadamein dau ils davos onns grondas midadas e vastas pretensiuns davart dil cantun.

L'incarica da meinascola ha il Beni ademplier entochen il december 2012. Duront ses diesch onns d'engaschi ha el tgamunau il menaschi da nossa scola a moda zun professunala. Igl ei reussiu ad el d'instradar duront quei temps ina massa, da recaltgar fetg buns success e d'augmentar aschia considerablamein la qualidad da nossa scola. Ch'el ha duront quels diesch onns astgau guder cumpleinamein l'acceptanza ed il sustegn dil team scolastic, mo era l'aulta stema e renconuschientscha da siu parsura, dil gremi dil cussegl da scola e dalla suprastanza communal, ei senz'auter d'attribuir a sia fetg buna lavur.

Al Beni in grond e sincer engraziament per siu grond engaschi per la scola, vischnaunca e cultura. Gau da da tut cor tes hobis, amitgs, tia famiglia e surtut tes biadis. Ussa has ti peda da realisar in ni l'auter siemi e giavisch.

Cun la fin digl onn da scola 2015 ha Gieri Spescha terminau siu engaschi sco scolast a Sedrun. Gieri ha instruiu duront totalmein tschun onns en nossa scola. En quels onns ha el surtut instruiu romontsch, historia, geografia cant ed etica. Adina puspei ei Gieri staus participaus en divers projects da scola, denter auter eis el staus duas gadas a Berna ed avon dus onns ha el realisau in film culla tiarza reala e secundara cul sustegn da "Place4space". Il roms preferi da scolast Gieri eran il cant e historia. Al Gieri in grond engraziament per siu engaschi en favur dalla scola da Sedrun e pigl avegnir giavischein nus tut bien.

Sco nova persuna d'instrucziun per il scalem primar havein nus saviu engaschar Aurelia Flepp da Mus-tér. Suenter haver frequentau la scola media propedeudica a Glion ha ella terminau igl onn 2015 cun

bien success la Scol'aulta da pedagogia a Cuera. Ella ha surpriu l'instrucziun dalla 5. e 6. classa. Ad ella giavischein nus bia satisfacziun e sperein ch'ella sappi passentar bia bials muments cun ses scholars e sias scholaras e ch'ella e stetti biars onns fideivla a nus.

Sco nova persuna d'instrucziun per il scalem superiur havein nus engaschau Manfred Caviezel da Mustér. El ha 44 onns, ei bab da famiglia ed en siu temps liber fa el bugen sport. Manfred ha instruiu ils davos onns il scalem superiur dalla scola Rueun. Ad el giavischein nus bia plascher en scola e sperein ch'el sesenti bein en nossas retschas.

Plinavon ha il cussegl da scola saviu engaschar Doris Friberg da Sedrun en in pensum parzial sco pedagoga curativa. Suententer entgins onns pausa ha ella puspei anflau la via anavos ella scola da Tujetsch. Doris enconuscha gia ils basegns en nossa scola cunquei ch'ella ei segidada gia ils onns avon cun differentas lecziuns da sustegn da lungatg. Cun sia savida sco terapeuta da kinesiologia enrihescha ella la qualitat dall'instrucziun.

Cuors e scolaziun

Ella scolaziun interna ei il cerchel scolastic seprofundaus vinavon ella promoziun integrativa. Lu essan nus separticipai a differentas conferenzas e dietas annualas sco la conferenza cristiana da Mardis Pastgas a Glion, il 4. Di da formaziun grischun a Tavau ed il Di da romontsch a Glion organisaus dalla Conferenza generala Surselva. Regularmein havein nus saviu turnar en stanza da scola cun in ni l'auter bien impuls per l'instrucziun ni era per la veta en general. Las singulas personas d'instrucziun han era frequentau differentes cuors tenor lur basegns ed interess. Tgi che instruescha matematica ni engles, ha giu da frequentar ils cuors d'introducziun els novs mieds d'instrucziun. La scola ha era organisau ina sera d'informaziun per geniturs e personas d'instrucziun davart il diever cumpetent da medias digitalas, nua che nus havein survegniu enqual tip co accumpignar e sustener ils affons e giuvenils en quei sector che semida fetg spert. Duront il di ein ils scholars e las scholaras dalla 4. classa ensi vegni instrui ella medema tematica.

Projects e sport en scola

Occurrenz specialas e projects portan empau variaziun el mintgadi da scola. Savens eis ei lu era gest quels eveniments che restan il meglier en memoria als scholars ed allas scholaras.

Igl onn 2015 havein nus giu plirs eveniments specials e projects da different gener. Da menziunar ei che nus havein giu gest plirs projects nua che l'entira scola ei stada integrada, pia naven dalla scoletta tochen il scalem ault.

Il schaner havein nus giu in project da sport d'unviern: Duront dus avonmiezdis ein tuts affons stai a scola da skis ni aissa ni da freestyle el parc da fun ni freeride ordeifer la pista, e quei en gruppas tenor la fermezia a Valtgeva ni a Dieni. Era grazia alla buna collaboraziun culla Scola svizra da sports da neiv che ha organisau per nus scolastas e scolasts da sports da neiv per gronda part indigens ei quei project staus in success.

Il di da sport da stad ha giu treis novaziuns: El ha giu liug per la primara e pil scalem superiur il medem di, tier la scola da Mustér ei era la scola da Medel vegnida vitier, ed el ha giu liug tenor scalems en treis differentes loghens. Il scalem bass ei serendius a Curaglia, il scalem miez ei s'entupaus a Sedrun ed il scalem superiur ha giu siu di da sport en ed entuorn la halla plurivalenta a Mustér. Las partiziuns primaras han giu in di da sport che ha pretendiu sper spertadad, cundiziun e forza era coordinaziun, inschigneivladad e tactica. La superiura ha giu in di da sport pli u meins tradiziunal cun disciplinas sco cuorer 80 meters, siglir liug, siglir ault etc. En tuts treis loghens e scalems ei il factur dil plascher denton buca vegnius alla cuorta. Igl ei stau in bi mirar co ils affons e giuvenils han collaborau en lur gruppas ed empriu d'enconuscher meglier in l'auter. Suententer in di bein gartegiau eis ei vegniu decidiu da cuntinuar cun quei di da sport communabel, eventualmein cun aunc integrar la scoletta el futur.

Duront il zercladur eis ei vegniu organisau duront differentes dis ni mezs dis in project davart igl uaul. Ils emprems dis eis ei vegniu luvrau tenor scalems: scoletta tochen 2. classa, 3. tochen 6. classa e scalem superiur. Cheu ha la scola saviu profitar dalla savida ed experientscha da glied dil fatg che lavura egl uaul ni cun lenn: Uffeci forestal, guardiacatscha, scrinaris, lennaris e resgiaders. Denter auter han ils

affons giu la caschun d'evenimentar igl uaul culs senns, far sport e giugs, baghegiar in canapè egl uaul e buca d'emblidar: Mintga affon e giuvenil ha astgau plantar in pégn egl Uaul Cavorgia sut l'egida dalla gruppa d'uaul. Il davos di ein tuts serendi a Stagias tier l'Academia Vivian per passentar il di final da cuminonza. Cheu ei aunc inaga vegniu fatg giugs e zambergiu bialas caussas cun material digl uaul. Per ch'in tal project gartegi drov'ei ina bun'organisaziun e bia glieud flexibla ch'ei pronta da segidar. Bien engraziament a tuts e tuttas ch'ei s'engaschai per quei bi eveniment.

Il punct culminont dils projects comunabels digl onn 2015 ei probablamein stau la participaziun da nossa scola al til da commemoraziun da 700 onns dalla battaglia da Morgarten. Gia all'entschatta digl onn da scola era cusseglier guvernativ Martin Jäger staus persunalmein a Sedrun per surdar a nus l'incarica da representar il cantun Grischun a quei til, carteivel perquei che nossa scola ei geograficamente il pli datier dad Oberägeri. Cun l'experiencescha entras la participaziun annuala al til da tscheiver ein nossas persunas d'instrucziun disadas dad esser creativas ed anflar buns sujets. Mintga classe aveva pia preparau in motiv tipic pil Grischun, e cun nos t-shirts blaus cugl uoppen grischun eran nus buca da surveser ad Oberägeri denter las 41 autras gruppas ch'ei separticipadas al til. Ei ha era fatg plascher da veser denter ils numerus aspectaturs enqual fatscha indigena ni Tuatschins che vivan ella Bassa.

Il davos di da scola avon las vacanzas da Nadal havein nus giu in project comunabel. Duront in miez di han ils affons e giuvenils giu la pusseivladad da far creflis ed umens da pasta, zambergiar, cantar, decorar finiastras, far giugs, experimentar etc. sin dus posts ch'els han astgau eleger ord ils totalmein dudisch posts che las persunas d'instrucziun han saviu metter a disposiziun. Igl aspect social gioga ina rolla centrala tier tals eveniments ed igl ei adina puspei bi da veser co ils gronds sorprendan responsabladad pils pigns ed ils pigns gaudan l'attenziun cumpleina dils gronds. Suentar ein tuts e tuttas serimnai giun halla per ina finiziun comunabla cun enqual producziun musicala.

In'otra acziun nua che l'entira scola e scoletta ei stada integrada ei stada quella da sustener affons fugitivs. Nus havein zambergiu candelas e fatg creflis e terscholas e lu vendiu quellas caussas en treis differents loghens a Sedrun e Rueras. La biala summa ch'ei vegnida ensemen havein nus surdau alla Cadeina da Fortuna. Il project dalla scola a Nepal han nos scholars e scholaras susteniu cun surdar a Nora Honegger, che ha presentau il project dalla nova scola a Nepal, differents utensils da scola pils affons. Ils scholars e las scholaras da cuschnar ein separticipai all'acziun „Sternenwoche“, nua ch'els han fatg e vendiu creflis e surdau il recav ad Unicef che ha promoviu che affons nepales sappien frequentar la scola primara.

Naturalmein han era las singulas classas giu enqual eveniment special. Tuttas classas han visitau reglarmein la biblioteca a Mustér per empristar cudischs, ils pli pigns era per tedlar historias ni mirar teater da casperets.

Ils scolarets han schau vegnir ord ils ovs pluscheins ed astgau tener quels in tempset en scoletta. In ver gaudi pils affons. Cuort avon las vacanzas da stad ha la scoletta presentau il Circus Halliho. Igl avon-miezdi han els fatg quei pils scholars ed ils cussadents dalla Tgèsa s. Vigeli e la sera per tuts interessai. Igl ei propi stau in deletg d'admirar tut quellas bialas e pretensiusas presentaziuns d'artists ed animals da tuttas sorts.

La 4. classe ha presentau igl atun in teateret als geniturs. La 5. e 6. classe ha giu in project da segirtad a Mustér cun lezza 5. e 6. classe. Duront treis suentermiezdis han els astgau visitar alternontamein ils pumpiers, l'Uniun samaritana e l'instrucziun da traffic entras la polizia. Cheu han els survegniu differents tips ed han era saviu vegnir sezs activs. Il matg ha il scalem superiur puspei giu la caschun da serender per in'jamna a Berna cul sustegn dall'uniun „Scolas a Berna“ ed emprender d'enconuscher empau meglier e pli concretamein il sistem politic dalla Svizra. Il viadi d'atun han tuts giu il medem di, denton en differents loghens. Il scalem ault ha fatg in viadi da dus dis sur la Greina cun star sur notg ella Camona dil Terri. In ulteriur eveniment interessant pil scalem superiur ei stau la viseta digl Institut Paul Scherrer, nua ch'els giuvenils han era saviu far sezs experiments. En nossa scola vegn dau gronda peisa ad ina bun'elecziun da clamada, per exempel cun schar separticipar la 6. classe e la 1. superiura al Di naziunal dil futur, organisar discuors persunals cul cusseglader da clamada gia ella 1. superiura, organisar seras da geniturs cul cusseglader da clamada ni era dar la pusseivladad da frequentar fuffergnadis duront il temps da scola, cunzun ella 2. superiura.

Sin nossa pagina d'internet anfl'ins las informaziuns actualas dalla scola ed ulteriuras fotografias da differents projects ni occurrenzas: www.scolasedrun.ch.

Cultura

Museum La Truaisch

Briec, glietsch, patler, burtget, braha, clavaschiala, firliforli, numbs da caussas ch'ei dils biars quasi bandischi ord nossa terminologia quotidiana. Quellas caussas ei quasi mo pli pusseivlas da veser e contemplar en nies museum dalla val – igl arcun cultural tuatschin. Apophyllit, titanit, scheelit, diopsit, kaissonit, malachit ed aunc bia auters minerals en nossa partiziun da cristallas ch'ei als pli biars strusch enconuschents - mo pusseivels da mirar ed ammirar en nies museum. Motivs da dar in'egliada el museum.

Sesiun d'unviern

Quella ha cuntinuau cun l'exposiziun speciala 11x3=33, l'exposiziun creada da nossa scola tuatschina. Buca ch'ella vess menau roschadas el museum. Nossa speranza da carmelar affons e geniturs ei stada gronda, mo struschamein severificada. Quels che han tuttina visitau durant igl unviern nies museum han schau plascher. Oravantut ch'ils affons tuatschins han creau ina - sia exposiziun.

Mineralias

Mintga treis onns vegnan las mineralias scumiadas e remplazzadas cun novas raritads ed exclusivitads. Nos cavacrappa indigens dattan aschia ina nundetga etichetta da qualitat al museum. El decuors da duas jamnas ei la midada succedida. La nova exposiziun fa nundetg biala pareta e fa honur als cavacrappa ed a nossa val. La cumissiun museum engrazia agl organisatur Luis Curschellas per siu engaschi, all'uniun ed als cavacrappa per lur promptadad dad exponer el museum.

Exposiziuns specialas

Ils scalins, ils zampugns, las plumpas e stgellas, ils pletgs, las platias e bransinas, gidavan la fumeglia d'anflar ils animals ils dis da nebla, tals che fuvan s'allontanai dalla muntanera ni ir a piarder. Da l'autra vart vevan ils scalins era aunc ina certa muntada sco mied da scatschar nauschaspeirts e malauras. Lu survevan ils scalins, sco oz era, per ornament dils animals tier caschuns specialas, oravantut tier la scargada.

160 scalins ei stai exponi en sala dil museum. Denter ils ordinaris era entgins dils gronds per diever dalla scargada. Tuts scalins dattan biala perdetga d'ina cultura tautschina – aunc oz praticada da nos purs e nossas puras. Pliras personas han mess a disposiziun lur scalins e persunter engraziein nus.

Ord nies magazin

Il faner grond ha formau in sammelsuri ord nies magazin en casa da scola. Ils exponats ei vegni accumpignai cun dessegs da Tujetsch creai d'Emil Kolliker ch'ei staus bia onns hosp a Bugnei. Ils dessegs ha el schenghegiu al Museum La Truaisch.

Brocca – vischala da lenn

La vischala da lenn ei stada durant biars tschentanners la suletta en nossas casas purilas. In ton da quella ei vegnida duvrada tochen avon 60 – 70 onns. Ina schelta da vischala ha ussa anflau in liug special e meritau el plantiu dil museum.

Teisser

Il taler ella stiva da teisser ei vegnius mess en funcziun, ton che mintga visitader e mintga visitadra sa empruar da teisser vinavon il teppi da lumpas endrizzaus e semtgus el taler.

Cultura da graun e truffels

La stad havein nus semnau garnezi el curtin, numnadamein segal e dumiec. Avon 70 onns ei il davos glin vegnius cultivaus ella val e quei ha motivau nus d'era semnar glin e perseguitar la carschientscha da quella plonta che furneva avon onns la basa per far ina gronda part dalla vestgadira. Era la carschientscha dil truffel ha saviu vegnir admirada el curtin dil museum.

Occurrenz

Ils scalins, la pulenta, l'exposiziun, ils films ni l'Uniun Platias han carmalau la dumengia, ils 25 d'october 2015, numerus visitaders e visitadras. Allas duas fuva la sala dil museum gia plena e tuts spanegiai sin las scenas filmicas d'alpicultura ed agricultura da nossa val e regiun.

Allas treis semova il til da scalins, las platias dalla Uniun Platias Sumvitg dil vitg enasi viers il museum. Silsunter fan ils biars diever dalla cuschina ed uustria preparada dil Forum cultural Tujetsch. La cultura ei stada quei di el center ed ha speranza svegliau e sensibilisau il sentiment da ver bunas ragischs culturalas ed ina ferma historia.

Frequenza

Las cefras plaidan avunda: 817 personas han visitau il museum durent la sesiun da stad. Quintau ensem las duas sesiuns dat quei la summa totala da 1033 entradas.

Persunal

Accompagnar nossas visitadras e nos visitaders atras l'exposiziun ei ina sfida tut speciala. Nos guides fan quei cun engaschi e plascher. Persunter meretan els tuts compliment ed engraziament.

L'administraziun funcziunescha grazia agl engaschi fidau da Marlis Decurtins, commembra dalla cumisiun.

In'egliada el futur

Il museum sto viver. Cheu schai il potenzial essenzial pigl avegnir. Cun exposiziuns specialas e midadas permanentas emprova la cumissiun da vegnir suenter a quellas pretensiuns. En vesta stat era l'erecziun d'in archiv cultural. Ina cumbinaziun cul museum existent purschess al hosp ina purschida culturala supplementara e dapli attracziun. Las mineralias ein senza dubi nossa purschida attractiva ed unica. Il potenzial da quella purschida stuess ver dapli atenziun. Perquei persequitein nus ina engrondaziun da quella partiziun cun activitads captivontas pil visitader e visitadra.

Novaziuns

Cun l'entschatta dalla sesiun d'unviern 2015/16 ei il museum daventaus ina purschida gratuita al hosp dalla val. Legreivlamein vein nus sentiu che biars han gia apprezzau quella purschida.

Il museum ei e sto adina esser en in process da midadas. Aschia han bein enqual niev exponat anflau la via en quel. Autras caussas ein vegnidas plazzadas a moda nova, ton ch'il museum fa en bia graus ina nova pareta.

Adina puspei astgein nus retscheiver rauba museala da nossas vischinas e vischins. Quei legra nus e nus engraziein da tut cor per quella attaschadad enviers il museum e l'attaschonda en favur dalla cultura tuatschina.

Il museum ei vinavon alla tscherca da rauba veglia museala. Vus saveis s'annunziar tier in da nos guides ni directamein alla cumissiun dil museum, telefon 081 949 13 43. Nus engraziein a Vus per Vossa beinvulientscha en favur dil manteniment da nossa cultura!

Eveniments culturals e da sport

Cumpignia da teater Rueras

Suenter entgins onns pausa sepresenta la Cumpignia da teater Rueras igl avrel 2015 quater ga cun in toc humoristic a Sedrun. Cun il toc «La Maria vesa dubel», ha Hubert Venzin ina ga dapli tucbau la nota e procurau per quater zun delecteivlas seras. Las rollas sco fatgas per ils giugadurs, bellezza culissas, nies bi lungatg tuatschin e carezia per mintga detagl han perschuadiu en mintga punct.

Entuorn melli persunas han dau suatientscha agl invit e strapazzau las musclas dil venter. Cun quei diember d'aspectatur s'auda quella occurrenza tier ina dallas grondas en nossa val. Cun eleger, translatar, menar reschia ed aunc giugar sez presta il Hubert in grond survetsch per nossa cultura. La gruppa da 13 persunas ei serimnada 40 ga entochen che la presentaziun ei stada madira. Ils resuns ein lu era stai fetg positivs e la societad ha astgau prender encunter gronds compliments e grondius e caulds applaus.

Alla Cumpignia da teater Rueras, ch'exista dapi 35 onns, admettein nus in grond engraziament e compliment per quella bellezza contribuziun a nossa cultura. Quei success dat franc curascha ed anim da cuntinuar.

Uniun da tiradurs Sedrun-Tujetsch - Tir federal a Raron

Al tir federal il zercladur a Raron han 13 commembers dall'Uniun da tiradurs Sedrun-Tujetsch priu part. Tiradur(a)s, giuvenils, activs e veterans ein semess la sonda ils 21 da zercladur a bun'ura sin via el Val-leis.

Las relaziuns ein stadas plitost pretensiusas cun quei ch'il sulegl sclareva recent encunter las schibas. Era il vent deva sin tuttas varts. Cun las prestaziuns singulas ein ils tiradurs stai cuntents. Ordvart plascher han els giu cun lur prestaziun da gruppa (secziun). En la tiarza categoria nua che 552 uniuns han priu part han els realisau il grondius 11avel plaz. Quei munta ch'els han astgau prender encunter il premi pigl emprem rang (25%) ed era il tschuppi dad aur.

All'Uniun da tiradurs Sedrun-Tujetsch cordiala gratulaziun per quei meriteivel success ed in grond engraziament pil grond engaschi en favur dil sport da tir.

Stalla Libra - „Play Space“, casa da giugs

Suenter quater onns sco liug dad art, cun 7 exposiziuns e 30 artists, han ils iniziants Arthur Loretz e Fabio Hendry serraui las portas dalla Stalla Libra per entgins meis e transformau ella en ina casa da giugs „Play Space“.

Fabio Hendry ha frequentau la scola al „Royal College of Art“ a Londra. Cuort avon che terminar quella ha el nezegiau igl immens potenzial d'ideas e creatividad da ses conscolars. Ina massa ideas ein gia naschidas tier las preparativas a Londra. Ils students e las studentas ein sedumandai, co ei fuss pusseivel da midar il baghetg dad art ella Stalla Libra a Sedrun en ina casa da giugs.

Duront in entir meis ein 18 studentas e students ord 10 naziuns stai hosps a Sedrun. Els han realisau sis giugs extraordinaris per giuven e vegl. Cun agid d'entginas bunas olmas, en fuorma da versai mistergners, han els realisau lur ideas cun materias da lenn, crap, fier, plastic e colurs. Cunquei che gia las skizzas e plans han perschuadiu, han els giu sustegn da differentas varts en fuorma da finanzas, material e gidonters. La suletta pagaglia per las studentas e pils students ei stau il mudest star surnotg en ils tschalers da schurmetg e spisas e bubrondas.

Cun in aperitiv ed ina cristalla indigena sco regurdientscha havein nus priu cumiau dad els avon il retuorn a Londra. Ils buns e fideivels gidonters indigens, ensemen cun la famiglia da Fabio, han lu aunc menau a fin l'ovra, aschia che nus havein astgau inaugurar il davos december la nova casa da giugs „Play Space“ ella Stalla Libra. Igl ei in'ovra unica, plein fantasia e creatividad che stat ussa a disposiziun per hosps ed indigens. Ils responsabels han retschert lauds e compliments da tuttas varts.

Ad Arthur Loretz, Fabio Hendry e ses geniturs ed era als fideivels gidonters e sponsurs in grond engraziament per quella bellezza ovra.

Il 31 da schaner 2016 ha giu liug per la 27avla ga il Surselva Maraton. Per l'emprema ga suenter las installaziuns dalla NEAT, avon varga 20 onns, han ils organisaturs puspei saviu far diever dil bi tschan-cun giu las Rueras dado l'ORA. En quei connex ha la vischnaunca astgau realisar entginas midadas fetg positivas. Ina da quellas ei il trassé dil tren che menava giul plazzal dalla NEAT. Ensemen cul sutpassa-di dalla via da Cavorgia ei quei vegniu alla Loipa zun d'engrau, e cun las ulteriuras midadas ei la loipa vegnida aunc pli attractiva.

Buca meins che 260 curridders han anflau la via a Sedrun tier il maraton. Quei ei segiramein d'attribuir al fatg ch'il treidubel campion olimpic Dario Cologna ei staus per l'emprema ga dalla partida a Sedrun. Era aspectaturs ein vegni en roschas, malgrad la malaure. La neiv ch'era arrivada il davos mument ha lubiu da preparar ina stupenta loipa. Malgrad ch'ei ha neviu l'entira cuorsa, ei ella stada regulara, denton fetg pretensiusa.

Il favorit Dario Cologna ei lu era semess atras e ha dumignau el sprint igl adversari Russ Ilya Chernousov. Il tierz plaz ha il victur digl onn vargau Curdin Perl recaltgau. Tier las damas ei la Lucernesa Claudia Schmid ida cun la corna capricorn.

In grond triep gidonters voluntaris, ensemen cun ils organisaturs e responsabels per il maraton, han era quella ga astgau prender encunter laud e compliments per la grondiusa lavur prestada, e quei era d'in treidubel campion olimpic Dario Cologna.

Departament economia e turissem

Turissem

Nova lescha davart la taxa da hosps e la taxa da turissem

Cun la nova lescha da turissem havein nus survegniu in bien e niev instrument per activar purschidas pils hosps. Sedrun Mustér Turissem ha saviu integrar en la carta da hosps dalla stad 2015 la MGB naven da Mustér entochen sil Pass Alpsu e la pendiculara da Mustér si Caischavedra. La suprastonza communal ei stada surprida positivamein dall'altezia dallas novas entradas. Sin fundament da quei bien resultat d'entradas ha ella constatau ch'ei fuss d'engrau dad era integrar ella carta da hosps il Bogn Sedrun, la pendiculara sil Tgom, il museum la Truaisch, la piazza da glatsch ed il «Biopferdelift» dad Edi Hess. Plinavon han las entradas era lubiu da sustener occorrenzas sco ROCKseDRUN ed ulteriuras purschidas turisticas. Tut en tut eis ei vegniu fatg grond diever dallas purschidas zun preziasas.

La nova lescha ha denton era purtau bia discussiuns. Ils possessurs da habitaziuns secundaras han sinaquei fundau ina cuminonza d'interess «IG Tujetsch» cun rodund 250 commembers. Quella cuminonza ha l'intenziun da promover il dialog cun las instanzas politicas da Tujetsch. Tochen dacheu ei il dialog staus fetg constructiv.

Sco il president communal ha gia menziunau all'entschatta da quest rapport ha l'abdicaziun dalla curvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem fiers grondas undas. Schibein Sedrun Mustér Turissem sco la vischnaunca da Mustér ed il cantun (uffeci per economia e turissem) han giu pauc plascher da quei agir. Ina dallas finamiras principalas che la suprastonza communal aveva en egl era da seligiar cun la Andermatt Ursera Turissem, en special en vesta alla colligiaziun dils territoris da skis Andermatt-Sedrun. Quei pass dueva succeder comunablamain cun la vischnaunca da Mustér. Vid quella sli-giaziun eis ei lu era vegniu luvrau. Sco enconuscent eis ei per plirs motivs denton buca reussiu da crear ina destinaziun turistica Andermatt-Sedrun-Mustér.

La fin finala ein las forzas vegnidas focussadas sin l'elavuraziun d'ina nova curvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem, la quala omisduas vischnauncas han suttascret l'entschatta digl onn 2016. Tier quella curvegna vegn ei ussa aunc a dar in reglament d'organisaziun per Sedrun Mustér Turissem. Denter auter vegn era il profil dil directur da turissem definaus.

Bus local

Il quart onn da menaschi dil bus local „bus tuatschin“ ein 3113 persunas vegnidas transportadas. Rond 913 persunas dapli ch'igl onn 2014 han fatg diever dalla purschida. Quei effect positiv san ins medamein menar anavos sin l'integraziun en la carta da hosps. Ei fa plascher ch'il bus local vegn schazegiaus e duvraus pruamein. Quella purschida cuosta rodund frs. 60'000.00. Pigl onn 2016 vegn ei dar in niev urari, che duess cuntentar aunc dapli las persunas che fan diever dil bus local.

ROCK se DRUN

Ord pliras discussiuns sin meisa rodunda ei tut naschiu. Ins ha giu l'idea d'organisar in festival da musica sut tschiel aviert amiez il vitg da Sedrun. Sper la musica duein ins saver guder la seras cun spisas e bubrondas. L'entrada duei esser gratuita per in e scadin.

La finamira dils organisaturs ei stada da dar la caschun ad interprets romontschs da seprentar ina sera. L'autra sera ein interprets nazionals u bein internaziunals seprentai. Igl event ha giu in success fetg legreivel. Ina fiasta musicala per pign e grond, giuven e vegl.

La formaziun romontscha ei segir stada in'attracziun ch'ins vesa buca mintga di en quella moda e maniera. Cun Astrid Alexandre, Ursina Giger, Roland Vögtli, Pascal Gamboni, Ress Coray, Curdin e Severin Brugger.

In grond engraziament a tut ils sponsurs e gidonters. A tut ils convischins che han stuiu vertir quellas seras forsa empau traffic nunusitau.

Lag Claus Surrein

Nies Lag da Claus ei in bischu. Duront ina bellezza sesiun cun bialaura eis el vegnius frequentaus stediamein, seigi quei per far bogn ni per prender in sitg e star da cumpignia.

Las discussiuns sur dils plugs d'aucas ein sereducidas. Il labor dil cantun Grischun, che controllescha l'aua dil Lag da Claus, ha attestau che la qualitad dall'aua seigi fetg buna (qualitad A). Malgrad la buna qualitad ei il laghet vegnius svidaus giu e schubergiaus. Principalmein per saver prender ora ils pèschs ch'eran vegni piazzai illegalmein el Lag da Claus.

Bogn Sedrun

Sco mintg'onni siara il Bogn Sedrun giu in quen negativ, cun in deficit da frs. 381'615.62. La sviulta dil schaner entochen igl avrel ei sesminuida marcantamein en cumparegliaziun cugl onn vargau, numadamein per rodund 40%. Sur gl'entir onn ei la sviulta sereducida per 17% enviers igl onn 2014. Quei trend negativ dat da patertgar e sforza da far ponderaziuns co las entradas dil Bogn Sedrun san vegnir augmentadas. Ins sto examinar sch'igl ei giustificau d'impunder daners per ina renovaziun cun era far il Bogn Sedrun pli attractiv. En mintgacass fuss ei buca d'engrau da serrar il menaschi muort il deficit da mintg'onni. Il Bogn Sedrun ei ina dallas attracziuns turisticas che creescha ina plivaleta per la Val Tujetsch.

Per eruir ils cuosts da sanaziun dil Bogn Sedrun (bogn da divertiment) ha la suprastanza communal incaricau in'interpresa specialisada dad intercurir il stan dil bogn. Il medem mument ei l'interpresa vegnida incaricada da skizzar propostas per pusseivlas amplificaziuns/engrondaziuns e/ni megliurs dalla purschida. Ils resultats ein avon maun. El decuors digl onn 2016 vegn la suprastanza communal a sutta-metter ina proposta al cussegl da vischnaunca. Ils cuosts per quella lavur (studi) han muntau a frs. 48'000.00 ed ein risguardai el quen dil Bogn Sedrun.

La carta da hosps ei vegnida nezegiada fetg bein. Tut ensemen han 7'327 persunas fatg diever dalla purschida.

Sco mintg'onn ha ei era uonn dau la purschida cumbinada Bogn Sedrun cun il Center da sport e cultura *Dus per in Nus collaborein – Vos profiteis.*

In grond engraziament a tuttas/s collaboraturas/s dil Bogn Sedrun. Specialmein alla meinafatschenta dunna Maria Hunger-Fry, ed alla cumissiun da menaschi Bogn Sedrun cun Damian Marino e Curdin Brugger.

Fiasta digl 1. d'uost

Deplorablamein ha l'aura buca manegiau bein culs organisaturs dalla fiasta naziunala, aschia che l'occorrenza ei vegnida dislocada ella halla dalla casa da scola.

La fiasta ei era uonn vegnida aviarta cun in aperitiv offerius da Sedrun Mustér Turissem. Per la purschida culinarica ha l'Uniun da catschadurs Badus procurau. La Societad da musica Sedrun e la gruppa «Die Zwei» han divertiu la raspada cun lur contribuziuns musicalas.

Enstagl d'in plaid festiv ha giu liug in podi cun il president communal Beat Roeschlin ed igl anteriur CEO dalla Helsana Manfred Manser. Sut la moderaziun da Norbert Vinzens han «ils dus umens dalla bassa» dau plaid e fatg davart plirs temas.

Economia

En general

L'economia ellas regiuns periferas pitescha vinavon. Sper il turissem, che ha da sbatter cun la digren dallas pernottaziuns, vegn era il mistregn sut squetsch. Las consequenzas dall'iniziativa davart las habitaziuns secundaras semuossan pli e pli fetg. Buca en favur dall'economia regiunala ein era las tendenzas da centralisar survetschs.

Tonaton dat ei era exempels positivs. A Reto Schmid eis ei reussiu da metter en pei ina fatschenta innovativa cun fetg grond potenzial. Sias tuortas da nuschs - la pli pintga tuorta da nuschs dil mund - ei gia ussa enconuschenta en Svizra sco era egl exterior. Il num Sedrun vegn aschia purtaus ora en igl entir mund. Plinavon ei vegniu scaffiu novas plazzas da lavur che vegnan fetg d'engrau alla Val Tujetsch.

Studi tunnel

Il 27 da matg 2015 ei il studi per in tunnel da via denter Tujetsch / Mustér e Caschinutta vegnius presentaus alla populaziun dalla Sursassiala. Il biro Ernst Basler + Partner ha examinau pliras variantas per ina colligiazion da tunnel naven dalla Surselva enviers vest. Ins vegn alla conclusiun ch'in tunnel da via seigi da preferir enviers in tunnel da viafier. Per in tunnel da via vegn, tut tenor varianta, quintau cun cuosts d'investiziun dad 1.6 – 2.3 milliardas francs. La creaziun da valor per la regiun entras in tunnel da via vegn valetada cun 4 – 8 milliuns francs per onn. La varianta preferida dil biro Ernst Basler + Partner, numnadamein in tunnel da Tujetsch ad Amsteg, ei calculada cun cuosts da rodond 1.7 milliardas francs. Quei tunnel purtass ina creaziun da valor da rodond 7.7 milliuns francs per onn alla regiun.

Damai che l'acceptanza per in tunnel da via sto vegnir messa en damonda per motivs ecologics, in niev tunnel da via ei buca previus ella planisaziun federala ed ils cuosts dil tunnel surpassassan per dabia il néz da quel, cussegla il biro Ernst Basler + Partner da metter autras prioritads (megliurar la purschida dalla RhB e dalla MGB, avertura d'unviern dil Pass Lucmagn, pli lunga avertura dalla via Alpsu eav.). Malgrad las pintgas schanzas sin la realisaziun d'in tunnel ei il studi vegnius inoltraus al cantun per examinaziun. Eventualmein sa quei studi survir sco argument per contonscher autras megliurs dallas colligiazions da traffic ella Surselva.

Departament sanadad, segirtad ed agricultura

Sanadad

Fundaziun PUNTREIS / PUNTREIS Center da sanadad SA

Igl onn 2015 ei stau gl'emprem onn da menaschi cumplein cun ils dus loghens Sedrun e Mustér. Aschia han las structuras da menaschi saviu crescer e fitgar pei. Igl ei semussau ch'ils menaschis da PUNTREIS han ina muntada centrala economica per las treis vischnauncas da Tujetsch, Medel e Mustér.

Fundaziun PUNTREIS

Cun l'entschatta schaner 2015 ha il Cussegl da fundaziun - che secumpona da niev da 6 commembers/commembras e quei mintgamai cun dus representants dallas 3 vischnauncas - surpriu l'incumbensa. Il Cussegl da fundaziun secumpona dil president Clemens Berther (Segnas), dalla vicepresidente Marlis Venzin-Spescha (Fuorns) e dils commembers/dallas commembras Karin Bär (Rueras), Arno Berther (Sedrun), Carmelia Bundi-Jacomet (Curaglia) e Livio Zanetti (Mustér).

Cun las novas structuras ein las incumbensas dalla Fundaziun PUNTREIS e quellas dalla PUNTREIS Center da sanadad SA vegnidas reorganisadas. La Fundaziun PUNTREIS ei responsabla per las immobillas ed ha ina convegna da prestaziun cun la Regiun da planisaziun Sursassiala. Il menaschi ei vegnius surdaus tenor ina convegna da prestaziun alla feglia PUNTREIS Center da sanadad SA. Cun quei model ei la trasparenza garantida.

La PUNTREIS Center da sanadad SA ei tuttafatg independenta e meina il menaschi tenor criteris economics. Annualmein approbescha la Fundaziun PUNTREIS il quen dalla PUNTREIS Center da sanadad SA e metta tenor basegns ils signals necessaris. La maxima absoluta ei da menar la PUNTREIS Center da sanadad SA aschi bein che nus stuein buca engrevegiar ils quens communals da nossas vischnauncas da Medel, Tujetsch e Mustér.

Sper las incumbensas ordinarias ha la Fundaziun PUNTREIS approbau il reglament d'organisaziun e menaschi. Intensivamein ei la Fundaziun PUNTREIS sefatschentada cun il project «Residenza da seniores e seniors» a Sedrun. La cumissiun da baghegiar sut il presidi dad André Schmid ha menau atras la concorrenza d'architectura cun sustegn d'ina giuria da specialists externs. La Fundaziun PUNTREIS ha elegiu il project «star bein» dil biro d'architectura Schaufelbühl Ruf Architekten GmbH da Cuera ch'ei vegnius classificaus sin gl'emprem plaz. Tuts projects inoltra ein stai d'alta qualitat.

La Fundaziun PUNTREIS ha approbau in credit da frs. 120'000.00 per elaborar in preproject cun la survesta dils cuosts. Quel duei esser sin meisa la primavera 2016. Silsuenter sto la finanziaziun vegnir reglada. En emprema lingia vegnan ils organs politics dalla vischnaunca da Tujetsch contactai per in credit ed il rest sto vegnir finanziaus entras instituts bancars.

La Fundaziun PUNTREIS vegn a far tut il pusseivel per realisar quella residenza a Sedrun. Quei reussescha denton mo cun gl'agid da vischinas e vischins dalla vischnaunca da Tujetsch.

In grond engraziament a tuttas e tuts che s'engaschan per la PUNTREIS Center da sanadad SA a Mustér sco era per la Tgèsa s. Vigeli a Sedrun e naturalmein al Cussegl d'administraziun PUNTREIS Center da sanadad SA cun il meinafatschenta Diego Deplazes.

PUNTREIS Center da sanadad SA

Il Cussegl d'administraziun secumpona dil president Peter Binz (Medel), dil vicepresidente Baseli Berther (Rueras) e dils commembras/dallas commembras Alice Deragisch (Sedrun), Clau Giusep Flepp (Curaglia), Hans Huonder (Mustér) e Cecilia Maissen-Desax (Mustér).

Suenter in temps da suvetsch da biabein 2.5 onns banduna il meinafatschenta Ralf Kock ils 31 d'uost 2015 il menaschi PUNTREIS Center da sanadad SA per s'orientar professiunalmein da niev. Ad el ad-

metta il Cussegl d'administraziun in sincer e cordial engraziament per tut il prestau duront quei temps da bia midadas.

Cun l'entschatta october 2015 surpren Diego Deplazes sia incarica sco meinafatschenta dalla PUNTREIS Center da sanadad SA cun ils dus loghens da survetsch Mustér e Sedrun e quei cun in pensum da 50% entochen la fin digl onn. Naven da 2016 vegn Diego Deplazes a surprender sia incumbensa cun in pensum cumplein. Diego Deplazes ha menau duront 6 onns la Curatella professiunala Surselva ed aschia rimnau experientschas sin il sector dil management dad organsiazions da non-profit e sil sector dad attempai. Il Cussegl d'administraziun giavischa al niev meinafatschenta bia satisfacziun ed in bien maun en sia nova incumbensa.

PUNTREIS Center da sanadad SA (Mustér)

Egl onn da menaschi havein nus saviu far beinvegni a 19 cussadents ni novas cussadentas a Mustér - 11 persunas ein vegnidas da casa, 5 persunas dil spital e 3 persunas ein vegnidas d'autras instituziuns.

Nus havein stuiu prender cumiau per adina da 14 cussadents/cussadentas, 1 cussadent ha midau instituziun e 3 cussadents ein turnai a casa. Per ils 31 da december 2015 ei 1 letg libers e quei en ina combra dubla sin la partiziun da demenza. Il grad d'occupaziun cun total 18'509 dis da tgira munta a 93.13%.

Igl onn 2015 ein 15 conluvrrers/conluvrreras (da quei ina persuna muort vegliadetgna da pensiun ed ina persuna ha terminau gl'emprendissadi) extrai ord nies menaschi e 22 conluvrrers havein nus saviu beneventar tier nus. El tagl havein nus occupau 72 conluvrrers/conluvrreras repartiu sin 61.72% plazzas cumpleinas; quei munta in grad d'occupaziun per conluvrrer/conluvrrera da rodond 83.71%.

PUNTREIS Center da sandada SA (Sedrun)

A Sedrun havein nus stuiu prender cumiau per adina da 5 cussadents/cussadentas, 1 persuna ha midau instituziun ed 1 persuna ei turnada a casa. Entradas havein nus giu 3. Il diember da cussadents/cussadentas ei sesminuius naven dall'entschatta digl onn cun 21 cussadents/cussadentas sin 17 per ils 31 da december 2015. La Tgèsa s. Vigeli astga dar dimora cun tgira a sulettamein 17 cussadents/cussadentas – quei tenor las directivas dil cantun respectiv digl Uffeci da sanadad dil Grischun. Quei ei il motiv pertgei ch'il diember da cussadents/cussadentas ei sereducius sin tala moda el decuors digl onn 2015.

Per ils 31 da december 2015 ein negins letgs libers. Il grad d'ccupaziun cun total 6'642 dis da tgira munta a 100%.

Igl onn 2015 ein 6 conluvrrers/conluvrreras extrai ord nies menaschi e 2 conluvrrers/ conluvrreras ein entrai en uffeci. El tagl havein nus occupau 32 collaboraturs/conluvrreras cun ina media da pensum da 62%.

Il Cussegl d'administraziun da PUNTREIS Center da sanadad SA ei sedecidius da serrar definitivamein la Tgèsa s. Vigeli sin ils 30 d'avrel 2017 e quei sin fundament che la Regiun da planisaziun Sursassiala ha il dretg sin sulettamein 58 letgs da tgira e ch'il cantun haveva dau la lubientscha transitorica per 17 letgs a Sedrun. Ils cussadents/cussadentas, il persunal sco era la populaziun ein vegni informai sur da quei fatg il schaner 2016.

El decuors digl onn 2016 vegn l'administraziun da PUNTREIS Center da sanadad SA ad encurir novas sligiazions per ils cussadents e las cussadentas che ston bandunar la Tgèsa s. Vigeli e quei en stretg contact cun tut ils pertuccai.

Al persunal pertuccau vegn medemamein purschiu maun per anflar sligiazions individualas.

Entochen la serrada definitiva dalla Tgèsa s. Vigeli offerescha PUNTREIS da niev aunc combras cun prestaziuns supplementaras per attempai.

Engraziament

In cordial engraziament admettein nus allas cussadentas ed als cussadents, als tierparents sco era all'entira populaziun dallas vischnauncas da Medel, Tujetsch e Mustér per lur confidanza envers nossa instituziun PUNTREIS Center da sanadad SA.

Per che nies menaschi sespleighi senza grondas difficultads e per dar damogn als pensums e giavischs da tut ils cumpigliai drova ei dabia mauns che lavuran bein in cun l'auter e muossan in grond senn da responsabladad. Nus engraziein grondamein al persunal sin tut ils scalems operativs, sco era als commembers dil Cussegl da fundaziun PUNTREIS ed als commembers dil Cussegl d'administraziun PUNTREIS Center da sanadad SA per lur engaschi en favur da nossa instituziun e dils cussadents e dallas cussadentas.

A Sur Georg ed a Sur Tomas cun lur gidontras e gidonters engraziein nus per lur accumpignament pastoral e per las messas jamnilas en nossas capluttas. Per la buna collaboraziun engraziein nus als miedis dr. Huonder, dr. Lechmann, dr. Schönle e dr. Fischbacher.

Sco finiziun engraziein nus alla Regiun da planisaziun dallas vischnauncas da Mustér, Medel e Tujetsch per la confidanza demussada envers nus.

Fundaziun PUNTREIS / PUNTREIS Center da sanadad SA

Segirtad

Pumpiers Sursassiala

Barla e Florian han accumpignau nus tras igl onn da pumpiers 2015, il sogn Florian ha gidau nus gest pliras gadas ed aschia evitau catastrofas pli grondas. Engrazievels mirein nus anavos sin in onn cun dabia lavur.

Scolaziun e perfecziun

Entgins onns ein gia vargai dapi ch'il cantun ha introduciu il niev mied d'instrucziun per ils pumpiers svizzers. Denton ha la nova metodica vess da tschaffar ragischs, memia fermas ein las structurass veglias malgrad che quellas ein meins cumprovas. Aschia ha la scolaziun dil cader era giu l'intenziun da slargiar il repertori metodich, d'introducir novas ideas per la scolaziun e buc il davos confruntar ils pumpiers cun novas situaziuns. Sch'in baghetg brischa oz ei quei ina causa fetg complexa: forza electrica, fotovoltaica, izolaziuns, grondas surfatschas da veider ein mo entgins cavazzins che ston vegnir risguardai e scolai. Quei han era nos meinagruppas fatg en in di da scolaziun a Danis. Quella savida ed aunc bia auter vein nus denton era intermediau a nos pumpiers aschia ch'il plan d'exercezis ei staus multifars.

Suandontas persunas ein vegnidas incorporadas 2015 ed han aschia cumplettau igl effectiv da 93 (98) pumpiers:

Caduff Patric, Rueras
Deplazes Marc, Mustér/Disla
Flury Robin, Camischolas
Lombris Pirmin, Disentis/Mustér
Maissen Silvio, Mustér/Acletta
Pally Luca, Sedrun
Tenner Fabio, Disentis/Mustér
Venzin Jannis, Disentis/Mustér
Venzin David, Curaglia

Ils giuvens pumpiers muossan grond engaschi e gia han ils biars dad els giu da cumbatter incendis.

Malgrad lur engaschi, e naturalmein era quel dils auters pumpiers, sentin nus pli e pli fetg las consequenzas dalla depopolaziun. Haver avunda persunal beinscolau (pumpiers e cader) en Val Medel e Val Tujetsch, cunzun duront il di, daventa pli e pli grev. Perquei essan nus visai vi sin mintgin e cunzun era silla beinvuglientscha dallas fatschentas che ston quintar che luvriers bandunan nunspitgadamein per entginas uras lur plaz da lavur.

Suandonts pumpiers ein sescolai vinavon:

Bisquolm Pierino, cumandant
 Lozza Giusep, officier
 Candinas Silvio, meinagruppa
 Cavaleiro Daniel, meinagruppa
 Condrau Alexander, meinagruppa
 Giger Silvan, meinagruppa
 Huonder Remo, meinagruppa
 Dermon Clau, ABC
 Lozza Giusep, autoscala
 Zanetti Livio, agid tecnic
 Keller Roger, agid tecnic

La scolaziun interna ha giu liug ellas treis vischnauncas ed ha cumpigliau cunzun lavur da basa. Il schurmetg da flad ei staus el center, denton era ils maschinists han astgau guder entginas uras individualas. Cun quei concept vegnin nus era a cuntinuar 2016.

Ils pumpiers han prestau 4'013 uras (4'816 uras) da lavur, senza quintar la lavur administrativa e da manteniment, la cussegliaziun e preparaziun. En tut ein 929 (1'119) exerchezis singuls vegni frequentai. En media ein 73.3% (72.6%) dils exerchezis vegni visitai. 45 (45) pumpiers han giu ina presenza da sur 80%, quei che corrispunda tier ils biars ad in ni negins exerchezis munchentai.

Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2015 vein nus giu entgins seracass che han pretendiu dabia forza. Per l'ina vein nus giu grond cletg tier dus barschaments a Mustér, per l'autra ha in barschament da pastira sil Pass Lucmagn pretendiu l'intervenziun digl entir corp da pumpiers. En tut vein nus giu 26 (29) intervenziuns. La summa da donns munta a rodund frs. 413'000.00, ils cuosts da stizzar a rodund frs. 80'000.00. En tut ei vegniu prestau 903.27 uras (367.70 uras) lavur tier seracass.

<i>diember</i>	<i>sort d'intervenziun</i>	<i>uras</i>
2	survetschs generals	32.00
2	agid tecnic ed accidents	33.00
1	accidents da viafier	54.20
6	incendis	609.15
9	alarms da sbagli	104.42
3	ustonza d'ieli	42.50
1	seracass elementars	22.00
2	divers	6.00

Prevenziun e planisaziun

Igl alarm general ha giu liug en Casa da tgira Puntreis a Mustér. La gronda part dall'acziun ei gartegiada, entgins paucs puncts vein nus denton saviu dar vinavon als responsabels dalla casa. Nus vein giu visetas dallas 5. e 6. classas primaras dall'entira Sursassiala, sco era entginas gruppas dalla Bassa. A

caschun dalla fiasta finala dallas lavurs da construcziun vid il tunnel da basa dil Gottard essan nus stai presents a Sedrun nua ch'ils visitaders han saviu contemplar ils dus novs vehichels.

Actualmein scolescha il Cantun persunas da cussegliaziun per prighels da natira. Tier quei project dalla GVG ensemen cugl Uffeci d'uaul han ils pumpiers ina rolla fetg impurtanta. Nossas treis vischnauncas ha gia schau scolar persunas adattadas. Ensemen cun ellas suondan lu projects concrets per augmentar la segirtad.

2014 ha la GVG fatg ina gronda retscherca egl entir cantun per analisar la situaziun futura dils corps da pumpiers. La sfida en vesta dalla depopolaziun ei gronda. 2015 vein nus perquei entschiet cullas empreras mesiras.

Tunnel da basa Gottard

Las lavurs vid il plazzal a Sedrun ein ton sco terminadas. Durent ch'il plazzal vegneva puspei mess en uorden, vein nus giu diversas scolaziuns en ed ordeifer il tunnel. Il problem dalla part Sedrun ei, ch'ei va ditg tochen che persunal dil fatg da viafier sa esser sil plaz. Perquei ston ils pumpiers saver bein ed endretg tgei ch'ei da far, memia gronds ein ils prighels entras electricitad, ventilaziun ed aua. Ils 10 da december ha giu liug in exercezi d'alarm per pumpiers, polizia e sanitad. Igl ei stau igl emprem exercezi da controlla dallas Viasfier federalas per obtener la concessiun d'astgar duvrar il tunnel. Nus vein schau anavos in fetg bien maletg ed ils responsabels ein stai fetg cuntents. Il problem dalla communicaziun ch'ei semussaus quei di vegn sligiaus.

En connex cul tunnel vein nus astgau inaugurar nos dus novs vehichels „Barla“ e „Florian“. Cun ina pintga fiasta per ils pumpiers ed entgins hosps envidai ein ils dus vehichels vegni surdai. Cunquei che l'assicuranza da baghetgs ha pagau ina gronda part dils dus vehichels, san quels era vegnir duvrai per autras incaricas ordeifer il tunnel, las treis vischnauncas profiteschan pia era dall'investiziun.

En connex cun nosa scolaziun da tunnel vein nus gia astgau visitar quel pliras gadas en divers loghens ed era gia traversar el dad Erstfeld a Biasca.

Remplazzament digl autoscala

2006 han las vischnauncas dalla Sursassiala acquistau in autoscala. Quella cumpra sebas sil concept d'intervenziun cantunal che preveda en loghens fixai in tal vehichel. Ils davos onns ha il vehichel da 30 onns caschunau dabia cuosts da manteniment e 2016 vess la revisiun gronda dalla scala liug. Cunquei ch'ina investiziun da varga frs. 100'000.00 cunvegn buca vid in vehichel aschi vegl, vein nus stuiu encurir alternativas. Ina cumpra d'in vehichel niev stat denton en negina rama, las intervenziuns cun tals vehichels ein tier nus buca schi frequentas. Tenor lescha da submissiun vein nus scret ora in vehichel da presentaziun ni occasiun. Sis offertas ein vegnidadas inoltradas, treis da quellas lunsch sur la summa previda da ca. frs. 500'000.00 (in vehichel niev cuosta denter 850'000 e 1.6 miu. frs.). Dus vehichels ei vegni ella elecziun pli stretga ed ein vegni demonstrei sil plaz. Il vehichel varianta bienmarcau ha denton disdiu sil plaz ord motivs da construcziun (memia bass, mecanica ha disdiu pervia dallas temperaturas bassas). Aschia ha la firma Rosenbauer gudignau la concorrenza cun in'offerta d'in vehichel cumprovau (Mercedes Atego) ed ina scala da qualitat (Metz), medemamein en rama dil credit. Il camiun ei in vehichel da presentaziun construius l'entschatta 2013. Tuts involvai da vart da cantun, furnitur, producent, sco era nosa gruppa d'evaluaziun ein perschuidi da ver fatg ina bun'investiziun pils proxims 20 tochen 25 onns. Il vehichel vegn furnius miez mars 2016. La segirada da baghetgs paga la mesadad. A caschun d'in di dallas portas aviartas succeda l'inauguraziun.

Lavurs da manteniment ed administraziun

La gruppa da manteniment ha era prestau 2015 fetg buna lavur. En rodond 1'150 uras (1'200 uras) da lavur cumina procuran els onn per onn per il manteniment da vehichels e material. Cunzun ils vehichels han procurau inagada dapli per gronds fastedis. Il servis previu pils treis camiuns ha purtau beinenqual

surpresa ed oz essan nus fetg cuntents ch'ei ha mai dau in accident cun in tal vehichel. Las investiziuns da manteniment creschan onn per onn perquei ch'ils vehichels han per gronda part 20 e dapli onns.

La nova ulivaziun da finanzas mida era il sistem da subvenziuns dil cantun pils pumpiers. Da niev vegn buca pli indemnissau tenor forza da finanzas, mobein tenor l'incarica. In corp da pumpiers cun bia infrastruttura ed incaricas vegn a survegnir dapli. Indirectamein posseda il cantun uss era tier nus in instrument da pressiuin sche directives vegnan buc tenidas en.

Inspeziuns

Ils 5 da zercladur ei nies corp da pumpiers vegnius inspectaus digl inspectur cantunal da pumpiers Hansueli Roth e dus instructurs. Il resultat ei staus fetg buns e nus astgein esser loschs dil contonschiu. Nus vein ademplier tuts puncts cun bravura. Munconzas dat ei sulettamein ella comunicaziun en Val Medel, ina caussa ch'il cantun sto denton sligiar.

Dapi dus onns vegnin nus controllai periodicamein entras la controlla da finanzas federala. Entras nossas incaricas cantunales e federalas essan nus ligiai vid leschas surordinadas. La controlla drova las cefras per mirar las investiziuns dallas vischnauncas en relaziun cullas investiziuns da Cantun e Confederaziun. Ulteriuramein fagein nus part dalla statistica federala per fatgs da segirtad.

Dasperas han giu liug dus audits en connex cull'organisaziun da salvament el tunnel da basa dil Gottard. Ils attests da tuttas varts ein zun positivs.

In sguard egl avegnir

Gia oz savein nus che bia lavur spetga sin nus 2016. Plirs projects gronds ein instradai, cunzun gest duas scolaziuns regiunalas ensemen cun nos partenaris. Durent ina jamna vegn l'Assicuranza da baghetgs dil cantun Turitg a menar atras il cuors per lur cumandants tier nus. La decisiun da domicilar asilants a Mustér vegn plinavon ad esser ina sfida. Entras nos contacts cun auters corps da pumpiers ella medema situaziun savein nus ch'ei drova entginas mesiras organisatorias persuerter. Il project „Svizra el stgir“ pretenda dils pumpiers agir autonom en ina cella pli gronda. Quei project federal vul ina planisaziun minuziusa en collaboraziun culs menaschis technics da nossas vischnauncas, mo era cullas vischnauncas vischinas. Cull'entschatta zercladur sorprendan las Viasfier federalas il tunnel da basa e nus vein da star sin atgnas combas.

Engraziament

En Val Medel ha la nova suprastanza communal entschiet siu uffeci ed aschia ha era nies president Emil Pally terminau siu engaschi. Nus engraziein ad el per sia buna lavur en favur dils pumpiers. El medem mument vein nus astgau beneventar Esther Koch sco nova presidenta dalla Corporaziun Pumpiers Sursassiala.

Adina cu ei va per investiziuns dat ei discussiuns. Mo savens vegn emblidau che nus vein zacu votau da leschas e paragrafs che camondan tgei che nus vein da far. Ils pumpiers ein gia daditg en mauns cantunals e lezzas leschas camondan l'infrastructura dallas vischnauncas. Per la lavur politica segnan sper nossa presidenta era ils dus geraus Roger Tuor e Renato Decurtins. Per lur sustegn politic, engaschi e lavur, per las bunas e fritgeivlas discussiuns engraziein era ad els.

Tier mintga incendi e tier mintga intervenziun vegn nossa lavur inspectada da tuttas sorts personas. Nus astgein perquei era prender encunter bia compliments ed engraziaments durent in onn ora. Quels engraziaments admettein allas pli impurtontas personas da nies menaschi, numnadamein a tuts pumpiers per il grond engaschi en favur dalla segirtad da nossas treis vischnauncas. Ils buns resultats dad inspeziuns, alarms da controlla e visetas ein numnadamein d'attribuir a mintginA che s'engascha. 2016 spetgan novas sfidas e nus essan semtgai da tut temps.

Citat:

Ils buns resultats dils audits e las inspecziuns 2015 ein il fretg da lavur dira e continuada, digl engaschi da bia pesunas, engaschi per la pli gronda part gratuit che biars vesan e san buc.

Pumpiers Sursassiala

Agricoltura

Dapi l'entschatta 2014 promova il niev sistem dils pagamenti directs aunc pli precis e direct las prestaziuns dall'agricultura - fixadas ella constituziun federala - en favur dalla populaziun svizra. Ina dallas finamiras dalla nova politica agrara 2014-17 ei da promover ed augmentar ils pagamenti directs als menaschis ellas regiuns muntagnardas. Tuttina contonschan quellas entradas buca il nivel dallas entradas dils menschis ella Bassa. Il niev sistem honorescha la cultivaziun e pasculaziun da plauncas teissas, l'alpegiaziun ed indemnisescha pli ferm la cultivaziun ecologica a qualitativa. La Confederaziun vul cheu-tras mantener la qualitat e diversitad biologica ellas regiuns muntagnardas. Las contribuziuns per cun-trada cultivada dueien promover las stentas e la lavur en connex cun l'alpegiaziun sco era ils sforzs per buca schar crescer en il territori.

Alp Tschamut

En quei connex ha nies convischin Cyril Steiger, ch'empella in menaschi da cauras, claus il 2015 ell'Alp Tschamut, sut la via che meina en Curnera, ina surfatscha da draussa e piazzau lien ina muntanera da rodund 400 cauras per entginas jamnas. La finamira primara ei da reducir la surfatscha da draussa e buca schar sederasar quella pli fetg. Las cauras mordan e maglian giu la feglia dalla draussa taluisa ch'ina pulita part da quellas plantas duess pirir ed ir a smerscha. Plinavon survescha quella mesira era allas differentas gruppas da cauras che derivan si dalla Bassa da sendisar ina vid l'autra e formar ina unitad avon che serender cul paster els aults dall'alp.

Gia dapi entgins temps sestila la vischnaunca cun igl Uffeci per la natira ed igl ambient (ANU) dil cantun pervia dalla colligiazion dalla tegia dall'Alp Tschamut cun aua da beiber. Gia dapi biars onns vegn quella tegia spisgentada cun aua ord ina tschaffada dall'ORA, in'aua da schliata qualitat che sa buca vegnir utilisada sco aua da beiber e cuschinar. La colligiazion dalla tegia cun ina fontauna ellas plauncas sut il lag da Tuma ei buca vegnida lubida dil cantun, damai che quella lingia havess traversau ina paliu da muntada naziunala en quei territori. El decuors dalla primavera 2016 duess ei denton tuttina gartegiar da colligiar la tegia cun aua d'in dutg, che contonscha - suenter passar in indrez da filtradi cun sablun da quarz sco era in filter microbiologic - la qualitat necessaria per aua da beiber.

Sguard egl avegnir

Las pretensiuns davart dil schurmetg digl ambient daventan semper pli strentgas. Aschia vegn la vischnaunca a vegnir confruntada culla sanaziun dallas puschineras ellas alps da vaccas. Plinavon vegn ella a stuer renovar e sanar ils proxims onns diffents objects ellas alps. Igl onn 2016 ei vegniu priu en mira la renovaziun interna dalla tegia en Val-Val.

Resultat complet Survista	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
Quen current						
Total expensas	12'712'311.34		9'283'050		11'777'356.96	
Total entradas		13'068'644.46		9'507'730		11'891'629.49
Surpli entradas	356'333.12		224'680		114'272.53	
Quen d'investiziun						
Expensas per investiziuns	1'563'985.54		4'750'000		2'077'943.95	
Entradas per investiziuns		597'361.43		274'000		982'447.92
Investiziuns nettas		966'624.11		4'476'000		1'095'496.03
Finanziaziun						
Investiziuns nettas	966'624.11		4'476'000		1'095'496.03	
Amortisaziun facultad finanziaia		592'380.70				666'317.20
Amortisaziun facultad administrativa		110'305.59		98'000		
Amortisaziun facultad administrativa supplementara		825'677.40		70'000		931'611.65
Surpli entradas		356'333.12		224'680		114'272.53
Avanzament da finanziaziun	918'072.70				525'658.35	
Deficit da finanziaziun				4'083'320		

Quen current		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
Structura tenor funcziuns		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
	QUEN CURRENT Surpli expensas/entradas	13'068'644.46	13'068'644.46	9'283'050 224'680	9'507'730	11'891'629.49	11'891'629.49
0	Administraziun generala Surpli expensas/entradas	981'372.50	251'850.15 729'522.35	1'043'600	235'500 808'100	1'019'257.13	301'849.17 717'407.96
1	Segirtad publica Surpli expensas/entradas	280'572.40	111'049.35 169'523.05	333'800	87'500 246'300	222'824.54	138'434.10 84'390.44
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas/entradas	2'298'136.13	370'760.25 1'927'375.88	2'354'550	332'600 2'021'950	2'254'946.75	402'239.10 1'852'707.65
3	Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	616'597.15	55'424.00 561'173.15	684'800	36'100 648'700	579'746.01	30'933.45 548'812.56
4	Sanadad Surpli expensas/entradas	551'312.89	73'516.20 477'796.69	502'000	30'000 472'000	528'811.55	52'867.80 475'943.75
5	Ovras socialas Surpli expensas/entradas	289'695.40	199'917.05 89'778.35	320'500	182'700 137'800	260'433.55	240'919.75 19'513.80
6	Traffic Surpli expensas/entradas	421'941.00	77'038.70 344'902.30	626'300	63'700 562'600	545'310.84	75'147.70 470'163.14
7	Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	872'732.34	816'840.27 55'892.07	914'850	841'900 72'950	938'588.71	860'169.81 78'418.90
8	Economia Surpli expensas/entradas	3'141'522.70 612'599.77	3'754'122.47	1'754'050	1'738'600 15'450	1'850'449.65 377'910.56	2'228'360.21
9	Finanzas e taglias Surpli expensas/entradas	3'614'761.95 3'743'364.07	7'358'126.02	748'600 5'210'530	5'959'130	3'691'260.76 3'869'447.64	7'560'708.40

Quen current		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
Structura tenor gruppas da materia		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	Expensas	12'712'311.34		9'283'050		11'777'356.96	
30	Cuosts da persunal	3'434'946.91		3'477'300		3'433'512.13	
31	Cuosts da material	2'517'684.61		2'552'200		2'207'360.35	
32	Tscheins passivs	168'343.10		254'500		248'446.31	
33	Amortisaziuns	1'544'114.46		223'000		1'609'574.12	
34	Cumparts e contrib. senza dest. d'intent	86'330.00		90'400		104'285.11	
35	Indemnisaziuns alla communitad	2'467.00		2'500		2'091.00	
36	Atgnas contribuziuns	2'943'124.27		1'996'150		1'900'969.91	
38	Deposit en finanziaziuns specialas	1'487'831.91		168'270		1'734'211.03	
39	Scuntraziuns internas	527'469.08		518'730		536'907.00	
4	Entradas		13'068'644.46		9'507'730		11'891'629.49
40	Taglias		4'678'776.30		3'537'000		4'873'744.90
41	Regals e concessiuns		3'176'990.42		2'661'800		2'780'593.49
42	Recav dil possess		248'074.54		234'500		470'987.55
43	Recumpensas		2'091'389.50		1'760'600		2'274'501.62
45	Restituziuns dalla communitad		141'683.70		128'000		152'391.25
46	Contribuziuns per agen quen		2'184'522.75		635'600		785'876.68
48	Prelevaziun ord finanziaziuns specialas		19'738.17		32'500		16'627.00
49	Scuntraziuns internas		527'469.08		517'730		536'907.00
	Surpli expensas/entradas	356'333.12		224'680		114'272.53	

Quen current detagliau		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
QUEN CURRENT		13'068'644.46	13'068'644.46	9'283'050	9'507'730	11'891'629.49	11'891'629.49
Surpli expensas/entradas				224'680			
0	Administraziun genera-la	981'372.50	251'850.15	1'043'600	235'500	1'019'257.13	301'849.17
	Surpli expensas/entradas		729'522.35		808'100		717'407.96
11	Legislativa	44'160.15		43'700		43'324.55	
300.00	Cumissiuns	1'215.00		1'000		268.00	
300.01	Cussegl da vischnaunca	6'280.00		8'000		6'100.00	
300.02	Cumissiun da gestiun	9'522.00		10'000		9'631.80	
303.00	Prestaziuns socialas	184.80		300		368.60	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	285.35		400		193.45	
310.00	Votaziuns ed elecziuns	11'122.70		10'000		15'091.85	
310.01	Preventiv e quen annual	13'082.30		12'000		11'837.95	
317.00	Spesas	2'468.00		2'000		104.00	
318.00	Maletg empalont					-271.10	
12	Executiva	171'892.49		208'200		177'254.45	
300.00	Suprastonza communal	100'708.05		124'000		107'028.90	
300.02	Sedutas e schurnadas	35'359.00		45'000		36'291.80	
303.00	Prestaziuns socialas	10'864.35		14'000		10'724.65	
304.00	Cassa da pensiun	5'352.50		7'000		3'494.10	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	1'346.09		1'500		564.05	
317.00	Spesas fixas	6'640.00		6'700		6'636.00	
317.01	Spesas da represen-taziun	11'622.50		10'000		12'514.95	
20	Canzlia	579'248.75	168'487.75	593'300	141'000	623'995.57	219'357.92
301.00	Pagas	372'204.85		370'000		376'273.65	
303.00	Prestaziuns socialas	28'838.85		32'000		29'329.75	
304.00	Cassa da pensiun	20'278.20		24'000		21'448.60	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	3'331.31		4'300		3'676.80	
309.00	Divers cuosts da persunal	9'276.55		11'000		11'132.20	
310.00	Material da biro	9'543.56		8'000		10'369.21	
310.01	Fegl official	45'000.00		45'000		45'000.00	
310.02	Litteratura e stampats	1'095.10		1'000		497.20	
311.00	Acquist mobilier e maschinas			5'000		2'641.60	
315.00	Manteniment mobilier e maschinas	7'182.67		7'000		7'164.47	
315.01	Tgira internet	3'693.60		5'000		15'357.50	
315.02	Acquist PCs e server			5'000		3'175.50	
316.00	Manteniment e tgira indrez EED	32'210.33		33'000		18'181.35	
317.00	Spesas	264.80		1'000		377.30	
318.02	Cuosts giuridics, consultaziun da dretg	1'573.60		5'000		777.25	
318.03	Telefonats	655.90		2'000		2'036.95	
318.04	Francaturas	20'748.50		10'000		11'425.80	
318.05	Spesas schec postal e bancas	4'128.93		3'000		5'337.29	
318.06	Archiv communal	6'253.20		9'000		8'347.40	
318.07	Spesas da stumaziun	1'672.80		4'000		2'239.35	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
318.08	Cumissiun cantunala da schazetg	2'136.00		1'000		43'026.00	
319.00	Diversas expensas	6'415.00		8'000		3'698.40	
390.00	Lavurs dad auters departaments	2'745.00				2'482.00	
434.00	Lavurs per tiarzas persunas		7'033.75				33'570.00
435.00	Diversas entradas		22'420.80		23'000		25'839.52
436.00	Restituziuns EO e cass d'accident		10'871.85				26'559.05
436.01	Restituziun spensas da stumaziun		1'236.20		1'500		2'738.85
451.00	Indemnisaziun per uffeci da taglia		110'725.15		100'000		114'450.50
452.01	Cumpart uff. da baghegiar tgira EED		2'100.00		2'000		2'100.00
490.00	Lavurs per auters departaments		14'100.00		14'500		14'100.00
21	Uffeci da baghegiar	163'762.06	83'362.40	172'900	94'500	152'979.00	82'491.25
300.00	Cumissiun da baghegiar	6'940.00		5'000		6'247.00	
301.00	Pagas	109'078.00		110'000		108'181.00	
303.00	Prestaziuns socialas	8'874.75		9'300		9'076.25	
304.00	Cassa da pensiun	8'617.40		9'000		8'485.00	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	1'187.23		1'300		1'184.85	
307.00	Bonificaziun da spensas			500			
310.00	Material da biro e stampats	1'877.93		2'000		2'170.10	
311.00	Acquist mobilier e maschinas			1'000			
311.02	Acquist programs EED	7'000.00		7'000			
311.03	Manteniment programs EED	1'941.75		3'000		2'927.55	
313.00	Material da diever			1'000			
315.00	Manteniment vehichel	577.65		2'000		3'069.70	
316.00	Cumpart tgira EED	2'100.00		2'500		2'100.00	
318.00	Cuosts giuridics, consultaziuns da dretg	4'640.00		5'000			
318.01	Telefonats	1'845.20		1'500		1'687.00	
318.02	Francaturas	291.50		1'000		434.10	
318.04	Segiradas per vehichel	1'073.95		1'800		1'073.95	
318.05	Cussegliaziun da baghegiar	5'644.35		5'000		3'746.25	
319.00	Diversas expensas	2'072.35		5'000		2'596.25	
431.00	Lubientschas da baghegiar		13'071.80		15'000		15'465.60
431.01	Contribuziuns per cussegliaziuns		3'200.00		4'000		100.00
435.00	Puniziuns da baghegiar				1'000		
436.00	Diversas entradas		6'594.35		1'500		7'067.65
480.00	Atgnas prestaziuns per projects		17'238.17		30'000		16'627.00
490.00	Lavurs per auters departaments		43'258.08		43'000		43'231.00
25	Segiradas	4'199.00		4'500		3'832.50	
318.02	Segirada da responsabladad	4'199.00		4'500		3'832.50	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
26	Uffeci civil	1'754.65		6'000		1'250.10	
362.00	Cuosts uffeci civil	1'754.65		6'000		1'250.10	
29	Regiun Surselva	16'355.40		15'000		16'620.96	
362.00	Contribuziun alla RS	16'355.40		15'000		16'620.96	
1	Segirtad publica	280'572.40	111'049.35	333'800	87'500	222'824.54	138'434.10
	Surpli expen-		169'523.05		246'300		84'390.44
	sas/entradas						
100	Uffeci funsil		21'347.60		20'000		29'601.80
452.00	Cumpart gudogn uffeci funsil Cadi		21'347.60		20'000		29'601.80
101	Mesiraziun e terminaziun	94'117.50	4'275.60	102'000		14'070.50	2'019.70
310.00	Adattaziun plan da GIS	1'647.20		2'000		1'647.20	
318.00	Terminaziun	256.55		5'000		4'646.90	
318.01	Mesiraziun	1'023.25		4'000		2'640.00	
318.03	Cuosts endrizzar register funsil federal	90'000.00		90'000		4'484.40	
318.04	Cuosts GrGeo (Geometer)	540.00		500			
390.00	Lavurs dad auters departaments	650.50		500		652.00	
431.00	Taxas per mutaziuns		4'275.60				2'019.70
109	Ulteriura tgira legala	10'201.15	15'519.05	10'000	15'000	10'208.00	16'110.50
318.00	Taxas dimora polizia d'jasters	10'201.15		10'000		10'208.00	
431.00	Taxas da dimora		15'519.05		15'000		16'110.50
110	Polizia da fiug e polizia communal	13'594.23	5'058.50	13'500	6'000	13'079.15	3'102.00
318.00	Engaschi special Securitas	8'015.50		8'000		7'129.15	
390.00	Lavurs dad auters departaments	5'578.73		5'500		5'950.00	
437.00	Castitgs		5'058.50		6'000		3'102.00
120	Giudicatura	48'629.25		80'000		41'942.03	
361.0	Uffeci circuital Cadi	12'849.50		30'000		12'824.25	
361.03	Curatella professiunala	35'779.75		50'000		29'117.78	
140	Corp da pumpiers + polizia da fiug	70'475.25	55'319.55	80'000	42'000	70'760.60	50'784.15
312.00	Cuosts da diever	5'281.80		4'000		4'300.15	
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn			2'000		869.50	
318.00	Segiradas	4'019.40		4'000		3'945.75	
318.02	Taxas telecom - sistem d'alarm	45.80				45.80	
319.01	Barschaments e seracass	260.00					
362.00	Cuosts corp da pumpiers Sursassiala	55'537.75		61'000		54'577.40	
362.01	Polizia cantunala da fiug	4'680.00		8'500		6'500.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	650.50		500		522.00	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
423.00	Tscheins d'affittaziun local da pumpiers		8'780.55		7'000		6'240.65
430.00	Taxas da cumpensaziun		46'539.00		35'000		44'543.50
150	Cantunaments schurmetg civil	31'561.07	7'000.00	34'000	3'500	61'180.71	35'146.70
312.00	Energia e scaldament	9'201.45		12'000		8'409.55	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	7'523.80		11'000		9'809.05	
313.00	Material da diever	1'802.10		3'000		1'385.05	
314.00	Manteniment dils locals	4'741.75		2'000		33'076.38	
318.01	Assicuranzas	3'782.73		4'000		5'125.68	
390.00	Lavurs dad auters departaments	4'509.24		2'000		3'375.00	
461.00	Contribuziun cantunala		7'000.00		3'500		35'146.70
160	Schurmetg civil	9'319.25		11'300		8'952.70	
309.00	Cuors e concepziun generala	7'899.65		10'000		7'720.85	
318.00	Telefonats	1'419.60		1'300		1'231.85	
170	Militer	600.00	2'529.05	1'000	1'000	600.00	1'669.25
390.00	Cumpart lavur cau dil quartier	600.00		1'000		600.00	
434.00	Indemnizaziun cantunaments		424.00		1'000		1'286.00
434.01	Survigilonza plaz da sittar		2'105.05				383.25
180	Stan da sittar	2'074.70		2'000		2'030.85	
314.00	Manteniment stan da schibas	2'074.70		2'000		2'030.85	
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas/entradas	2'298'136.13	370'760.25 1'927'375.88	2'354'550	332'600 2'021'950	2'254'946.75	402'239.10 1'852'707.65
200	Scoletta	123'411.33	31'243.70	130'000	32'000	126'427.10	26'969.40
302.00	Pagas	104'167.85		108'000		107'535.45	
303.00	Prestaziuns socialas	8'368.85		9'000		8'848.40	
304.00	Cassa da pensiun	6'075.20		7'000		6'444.20	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	940.38		1'200		1'158.85	
309.00	Cuors da perfecziun	795.40		1'200		739.00	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	2'989.95		3'100		1'251.95	
319.00	Diversas expensas	73.70		500		449.25	
461.00	Contribuziun cantunala		31'243.70		32'000		26'969.40
210	Scola primara	714'959.85	105'722.95	739'200	110'000	750'089.53	136'735.60
302.00	Pagas	595'329.35		600'000		615'664.25	
303.00	Prestaziuns socialas	48'186.90		50'000		52'731.95	
304.00	Cassa da pensiun	40'133.00		51'000		47'329.75	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	5'305.72		8'000		6'238.33	
309.00	Cuors da perfecziun	4'404.50		7'200		14'798.10	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	18'604.08		18'500		11'659.90	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
310.01	Projects generals e da sport	2'996.30		3'000		1'567.25	
319.00	Diversas expensas			1'500		100.00	
461.00	Contribuziuns cantunalas		105'722.95		110'000		136'735.60
212	Scalem ault	587'279.80	105'982.10	587'700	75'500	567'767.10	90'708.80
302.00	Pagas	490'142.70		480'000		467'847.00	
303.00	Prestaziuns socialas	37'032.00		42'000		38'603.15	
304.00	Cassa da pensiun	30'580.25		30'000		26'286.95	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	4'168.90		5'500		5'049.10	
309.00	Cuors da perfecziun	5'255.35		6'000		2'033.50	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	8'875.35		9'400		8'190.10	
310.01	Material da zambergiar	1'746.50		1'800		1'431.20	
310.02	Cuosts per camps	5'600.00		7'000		15'464.10	
310.03	Projects generals e da sport	2'475.85		3'000			
319.00	Diversas expensas	1'402.90		3'000		2'862.00	
436.00	Prestaziun EO e cass d'accident		33'821.60				
461.00	Contribuziun cantunala		62'019.65		65'000		87'059.25
461.01	Contribuziun dils scolars		4'030.00		4'000		
461.02	Contribuziun scolars rimnada pupi		6'110.85		6'500		3'649.55
214	Scola da musica Sur-selva	25'921.10		30'000		27'717.69	
362.00	Contribuziun	25'921.10		30'000		27'717.69	
215	Scola da lavur e tener casa	91'466.25		88'200		78'823.50	
302.00	Pagas	70'113.90		66'000		60'250.45	
303.00	Prestaziuns socialas	5'647.20		5'500		5'003.30	
304.00	Cassa da pensiun	4'579.75		4'200		3'673.90	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	650.05		800		655.05	
309.00	Cuors da perfecziun	448.00		1'200		520.00	
310.00	Material e mieds scola da lavur	5'353.10		5'300		4'881.65	
310.01	Material e mieds scola cuschinar	4'674.25		4'700		3'839.15	
319.00	Diversas expensas			500			
217	Baghetgs da scola Sedrun	257'369.13	22'310.60	272'700	17'600	254'390.99	20'941.50
301.00	Pagas	93'089.25		93'000		91'418.00	
303.00	Prestaziuns socialas	7'497.80		8'000		7'591.60	
304.00	Cassa da pensiun	5'840.70		7'000		6'198.40	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	848.80		1'200		994.50	
311.00	Acquist maschinas	5'662.75		5'000		41.10	
312.00	Energia e scaldament	38'299.60		54'000		47'864.35	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	20'602.20		19'000		18'966.70	
313.00	Material da schubergiar	2'461.55		6'000		3'014.40	
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn	65'507.28		55'000		62'798.28	
314.01	Utensils piazza da pausa			10'000		2'820.10	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
318.00	Telefonats e concessiun radio e tv	2'904.00		2'500		2'353.60	
318.01	Assicuranzas	3'777.21		4'000		4'418.96	
319.00	Diversas expensas			1'000		16.00	
390.00	Lavur dad auters departaments	10'877.99		7'000		5'895.00	
427.00	Tscheins habitaziun pedel		15'600.00		15'600		15'600.00
434.00	Lavur per tiazas persunas						582.00
436.01	Taxa da diever e schu-bergiar halla		6'710.60		2'000		4'759.50
219	Diversas scolaresser	217'930.17	59'090.90	226'750	49'500	217'970.93	73'071.30
300.00	Cussegl da scola	10'033.00		13'000		11'112.30	
301.00	Indemnisaziun meinascola	68'906.20		69'000		72'000.60	
301.01	Indemnisaziun support EED	3'000.00		3'000		3'000.00	
303.00	Prestaziuns socialas	6'026.95		7'000		6'400.60	
304.00	Cassa da pensiun	4'288.80		4'000		3'624.20	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	789.25		750		774.30	
309.00	Cuors e scolaziun meinascola	541.00		1'200			
311.02	Acquist/manteniment material general	15'816.45		15'800		15'743.88	
311.04	Acquist EED			2'000		1'167.35	
315.00	Manteniment maschina da copiar	14'253.77		15'000		13'751.95	
315.01	Manteniment e tgira indrez EED	4'922.00		5'000		5'464.30	
317.00	Diversas expensas scolaresser	9'720.70		2'500		899.40	
317.01	Diversas expensas cussegl da scola	541.65		2'500		1'172.75	
318.00	Transport e survigilanza da scolars	63'308.30		70'000		66'887.60	
318.01	Assicuranza d'accidents scolars	782.10		1'000		971.70	
362.00	Ductrina e pastoraziun	6'000.00		6'000		6'000.00	
365.00	Contribuziun Bogn Sedrun	9'000.00		9'000		9'000.00	
461.00	Contribuziun cantunala transport		17'675.20		15'000		34'633.80
461.01	Contribuziun cantunala meinascola		33'150.00		34'500		38'437.50
461.04	Contribuziun cantunala menaschi da scola		8'265.70				
220	Scolas specialas	103'108.15	46'410.00	100'000	48'000	69'430.41	53'812.50
362.00	Survetsch da cura pedagogica	40'637.75		30'000		26'497.22	
364.00	Scolas specialas ed ordeifer cantun	39'896.40		40'000		42'933.19	
364.01	Contribuziun gimnasi claustral Mustér	22'574.00		30'000			
461.00	Contribuziun cantunala pedagogia		46'410.00		48'000		53'812.50

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
230	Formaziun professiunala	176'690.35		180'000		162'329.50	
364.00	Contribuziuns scolas professiunalas	176'690.35		180'000		162'329.50	
3	Cultura e temps liber	616'597.15	55'424.00	684'800	36'100	579'746.01	30'933.45
	Surpli expensas/entradas		561'173.15		648'700		548'812.56
300	Promozion dalla cultura	52'457.80	1'000.00	40'200	2'000	59'210.74	
318.00	Promozion dalla cultura	29'750.00		15'000		12'898.00	
318.01	Cuosts fiasta 1. d'uost	5'895.50		7'000		9'786.05	
365.01	Contribuziuns ad uniuns localas	13'950.00		15'000		13'700.00	
365.05	Museums regiunals dalla Surselva	2'862.30		3'200		2'826.69	
365.15	Forum cultural Tujetsch/ Putnengia					20'000.00	
463.01	Contribuziun concert Opera Viva		1'000.00		2'000		
320	Museum La Truaisch	64'112.03	17'327.75	91'100	18'500	72'874.14	12'709.90
300.00	Cumissiuin	407.00		3'000		1'362.00	
301.00	Pagas	16'513.30		17'000		16'114.40	
303.00	Prestaziuns socialas	784.50		1'000		898.15	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	58.38		100		34.20	
311.00	Acquist objects d'art			3'000			
311.01	Acquist d'indrezs			4'000			
311.02	Acquist cristallas	15'000.00		15'000		10'000.00	
312.00	Energia e scaldament	2'638.00		4'000		2'383.65	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	776.25		1'000		1'051.50	
313.00	Material da diever	737.00		2'000		886.10	
313.01	Acquist cristallas/cudischs per vendita	600.00		2'500		1'225.00	
314.00	Manteniment baghetg e contuorn	17'793.05		24'000		29'356.40	
318.00	Telefonats	866.35		1'000		758.05	
318.01	Assicuranzas	2'340.95		3'000		2'340.29	
318.03	Propaganda, publicaziuns ed exposiziuns	731.15		5'000		1'853.40	
319.00	Diversas expensas	2'686.60		2'000		80.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	2'179.50		3'500		4'531.00	
434.00	Entradas museum		7'314.20		10'000		6'547.05
434.01	Diversas entradas		2'013.55		2'500		2'162.85
461.00	Contribuziun cantunala		4'000.00		4'000		4'000.00
462.00	Contribuziun Regiun Surselva		4'000.00		2'000		
340	Bogn cuvretg Sedrun	381'615.62		472'000		377'835.98	
363.00	Deficit dil menaschi	381'615.62		472'000		377'835.98	
350	Plazza da sport	30'229.30	12'256.00	33'500	12'000	27'713.10	10'620.00
312.00	Energia	2'672.35		3'000		2'557.85	
314.00	Lavurs da manteniment	4'415.50		8'000		5'701.25	
314.01	Manteniment plazzas entras clubs	8'600.00		10'000		8'600.00	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
314.02	Menaschi e manteniment patinera	10'546.95		9'000		8'325.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	3'994.50		3'500		2'529.00	
434.01	Taxas da diever				2'000		2'000.00
436.00	Taxa da diever dils clubs		12'256.00		10'000		8'620.00
360	Center d'informaziun NEAT	40'519.36	21'240.25			300.65	
301.00	Pagas	9'067.55					
303.00	Prestaziuns socialas	730.05					
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	171.86					
314.00	Manteniment	3'571.50					
316.00	Tscheins casa	25'000.00					
318.00	Telefonats ed internet	898.40				300.65	
319.00	Diversas expensas	1'080.00					
434.00	Entradas		1'240.25				
463.00	Contribuziun ATG		20'000.00				
380	Lag Claus Surrein	44'315.94	3'600.00	44'000	3'600	35'348.15	7'603.55
312.00	Energia e scaldament	1'562.15		500		373.15	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e remains)	960.00		1'000		988.20	
313.00	Material da diever			1'000		259.20	
314.00	Manteniment dil baghetg	807.45		1'000		118.80	
314.01	Manteniment lag e contuorn	8'920.45		10'000		15'654.85	
315.00	Manteniment mobiliar e maschinas	8'368.20		5'000		2'706.45	
316.00	Tscheins d'affittaziun	5'000.00		5'500		5'000.00	
318.00	Assicuranzas			1'000			
318.02	Propaganda, publicaziuns					17.00	
319.00	Diversas expensas	10.70		2'000		165.50	
366.00	Contribuziun affittadra	2'500.00		4'000		2'130.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	16'186.99		13'000		7'935.00	
434.01	Entradas restauraziun		3'600.00		3'600		3'600.00
463.00	Contribuziun privata						4'003.55
390	Clutger baselgia	3'347.10		4'000		6'463.25	
314.00	Manteniment	3'347.10		4'000		6'463.25	
4	Sanadad Surpli expensas/entradas	551'312.89	73'516.20 477'796.69	502'000	30'000 472'000	528'811.55	52'867.80 475'943.75
400	Spitals	165'505.70		195'000		219'161.30	
362.01	Contribuziun al Spital regional	72'091.70		80'000		71'165.30	
363.01	Cuosts da prestaziun spitals	93'414.00		115'000		147'996.00	
410	Casa da tgira Sursassiala	307'374.65	37'517.50	236'000	10'000	242'627.20	23'875.40
313.00	Inauguraziun Casa da tgira Sursassiala					7'406.85	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
318.00	Regiun da planisaziun Sursassiala	2'444.70		6'000		6'813.95	
318.02	Planisaziun Residenza					700.00	
363.01	Cumpart cuosts da tgira	304'929.95		230'000		227'706.40	
462.01	Contribuziuns da vischnauncas cuosts da tgira		37'517.50		10'000		23'875.40
440	Tgira ambulonta	34'273.44		37'000		33'577.02	
365.00	Spitex Cadi	26'604.04		30'000		25'633.22	
365.03	Cussegliaziun da geniturs	7'669.40		7'000		7'943.80	
460	Survetsch da sanadad en scola	44'159.10	35'998.70	34'000	20'000	33'446.03	28'992.40
301.00	Miedi	506.70		500		599.00	
301.01	Dentist da scola	37'988.10		30'000		30'966.40	
303.00	Prestaziuns socialas	3'059.75		1'500		1'285.80	
318.01	Contribuziuns survetsch dentari	2'604.55		2'000		594.83	
436.00	Contribuziuns geniturs survetsch dentari		35'998.70		20'000		28'992.40
5	Ovras socialas Surpli expensas/entradas	289'695.40	199'917.05	320'500	182'700	260'433.55	240'919.75
			89'778.35		137'800		19'513.80
560	Habitaziuns socialas						
571	Tgèsa s. Vigeli	13'850.70	93'600.00	28'500	93'600	1'364.10	93'600.00
314.00	Manteniment baghetg e contuorn	13'097.15		25'000		1'328.05	
318.02	Segiradas da baghetgs	753.55		3'500		36.05	
423.00	Tscheins d'affittaziun		93'600.00		93'600		93'600.00
580	Susteniments	233'279.20	92'220.55	235'000	65'000	203'094.85	123'388.10
366.00	Burgheis e habitonts en vischnaunca	107'158.50		80'000		94'182.65	
366.02	Burgheis en auters cantuns	88'843.70		90'000		74'943.20	
366.05	Ulivaziun da grevezas	37'277.00		65'000		33'969.00	
436.00	Restituziuns		60'856.25		20'000		90'948.35
461.00	Contribuziuns cantunalas		31'364.30		45'000		32'439.75
589	Divers susteniments e prevenziun	35'397.50	14'096.50	49'000	24'100	47'806.60	23'931.65
303.00	Prestaziuns socialas					322.60	
318.01	Project d'integrasiun	1'789.80		5'000		5'174.45	
362.00	Contribuziun lavur da giuventetgna Cadi	22'972.95		25'000		23'768.45	
365.00	Tgira d'affons (Kita Cadi)	4'256.40		3'500		5'317.75	
365.01	Contribuziun d'agid per toxicomans	2'848.30		3'500		3'117.20	
366.00	Prefinanziazion d'aliments	1'310.00		10'000		7'800.00	
366.02	Contribuziun promoziun d'integrasiun	2'220.05		2'000		2'306.15	
436.01	Restituziuns d'aliments		2'610.00		8'000		7'947.45

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
461.01	Contribuziun cant. project d'integraziun				4'100		4'100.00
462.00	Contr. pleiv catolica lavur giuventetgna		11'486.50		12'000		11'884.20
590	Acziuns d'agid	7'168.00		8'000		8'168.00	
365.00	Contribuziuns caritativas	7'168.00		8'000		8'168.00	
6	Traffic	421'941.00	77'038.70	626'300	63'700	545'310.84	75'147.70
	Surpli expensas/entradas		344'902.30		562'600		470'163.14
610	Vias cantunalas	31'513.42		26'000		25'607.08	
361.00	Contribuziuns pil stradun	26'302.20		20'000		20'204.65	
361.01	Contribuziuns traffic regional	5'211.22		6'000		5'402.43	
620	Menaschi stradalesser	337'801.61	2'150.00	528'000	4'000	439'717.91	2'050.00
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	48.70				45.80	
314.00	Manteniment vias/sendas quartiers	41'104.45		100'000		72'048.15	
314.01	Dismessa da neiv	67'234.76		180'000		136'531.15	
314.02	Schubergiar tumbins	18'188.55		20'000		16'848.80	
314.03	Manteniment via Maighels	462.00					
314.04	Donns rumiada da neiv			5'000		203.05	
314.13	Manteniment vias da meglieraziun	28'642.25		30'000		22'690.70	
318.02	Signalisaziun stradala	2'627.90		10'000		1'416.76	
318.03	Dismessa da gliet	7'384.53		5'000		5'708.50	
319.00	Diversas expensas			2'000			
390.00	Lavurs dad auters departaments	94'499.47		98'000		112'254.00	
390.01	Lavurs d'auters dep./dismessa neiv	77'609.00		78'000		71'971.00	
434.00	Dismessa da neiv per privats		1'200.00		3'000		1'200.00
436.03	Contribuziuns vias da meglieraziun		850.00		1'000		850.00
436.04	Contribuziun Pendiculas via Milez		100.00				
622	Magasins e luvratori	8'657.37	6'691.35	13'800	6'200	12'120.65	6'960.80
311.00	Indrezs el luvratori			2'000			
312.00	Energia e scaldament	3'934.85		6'000		4'669.45	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	1'365.70		1'200		1'212.70	
314.00	Manteniment	2'338.75		3'000		5'222.70	
318.00	Assicuranza dils baghetgs	692.82		600		689.80	
390.00	Lavurs dad auters departaments	325.25		1'000		326.00	
423.00	Tscheins d'affittaziun		4'800.00		4'800		5'200.00
436.00	Cumpart energia		1'891.35		1'400		1'760.80
623	Parcadis	28'626.30	68'197.35	42'000	53'500	27'986.90	66'136.90
314.00	Manteniment	250.55		8'000		3'831.90	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	8'972.75		6'000		6'199.00	
390.01	Lavurs d'auters dep./dismessa neiv	19'403.00		20'000		17'956.00	
390.02	Lavurs d'auters dep./parcadi staziun			8'000			
434.00	Taxas da parcar		45'905.65		40'000		47'441.00
434.01	Taxa parcadi staziun		8'000.00		8'000		10'565.75
434.02	Taxas uras da parcar		8'271.45		3'000		4'152.80
434.03	Taxas uras da parcar staziun		6'020.25		2'500		3'977.35
624	Illuminaziun publica	15'342.30		16'500		39'878.30	
312.00	Energia	7'930.10		10'000		14'696.65	
314.00	Manteniment	6'761.70		6'000		4'147.95	
314.01	Adattaziun illuminaziuns					19'729.70	
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	650.50		500		1'304.00	
7	Ambient e planisaziun Surpli expen- sas/entradas	872'732.34	816'840.27 55'892.07	914'850	841'900 72'950	938'588.71	860'169.81 78'418.90
711	Serenera e canalisaziun	661'595.65	661'595.65	655'900	655'900	668'659.46	668'659.46
301.00	Pagas	87'491.90		90'000		88'538.60	
303.00	Prestaziuns socialas	6'937.50		7'500		7'156.75	
304.00	Cassa da pensiun	6'228.20		6'300		6'145.20	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	2'041.16		2'500		2'102.25	
310.00	Adattaziun plan da lin- gias LIS	1'813.79		2'000		1'000.00	
311.00	Cumpra da material e maschinas	767.76		20'000		3'832.94	
312.00	Energia e scaldament	45'071.66		48'000		44'077.90	
312.01	Taxas annualas (aua e rumians)	9'320.20		4'000		360.74	
313.00	Material da diever e chemicalias	22'504.04		35'000		33'016.67	
313.01	Material da diever canali- saziun			3'000			
314.00	Manteniment serenera	124'752.45		99'000		62'513.19	
314.01	Manteniment lingias canalisaziun	10'739.39		40'000		14'935.74	
314.02	Dislocaziuns lingias canalisaziun			5'000		8'880.90	
314.03	Novas lingias da canali- saziun			5'000		1'000.00	
315.00	Manteniment vehichel	3'718.34		3'000		4'736.95	
317.00	Spesas e vestgadira	696.94		1'000		1'184.91	
318.00	Telefonats e francaturas	2'038.22		2'000		2'045.18	
318.01	Assicuranzas	3'847.11		8'000		8'091.95	
319.00	Dismessa da gliet	31'580.65		32'000		32'350.74	
331.00	Amortisaziuns			40'000		83'692.27	
380.00	Conto d'ulivaziun - surpli entradas	269'549.36		167'600		229'511.58	
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	32'496.98		35'000		33'485.00	
434.00	Taxas da diever an- nualas		660'522.65		650'000		659'773.46

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
490.00	Lavurs per auters departaments						456.00
490.01	Tscheins interns		1'073.00		5'900		8'430.00
720	Dismessa da rumians	105'986.27	105'986.27	136'000	136'000	136'875.60	136'875.60
311.00	Cumpra d'utensils e containers			1'000			
312.01	Taxas annualas (rumians)	20.84				66.25	
314.00	Manteniment deponias	-12'342.70		8'000		3'547.20	
314.02	Plazza da cumpostar	5'198.33		5'000			
316.00	Tscheins per containers (Mulden)	2'833.93		4'000		3'996.00	
318.01	Dismessa da fier e rumians blocconts	8'429.47		12'000		12'424.45	
318.03	Dismessa d'ielis e chemicalias	561.14		1'000		969.85	
318.04	Transports da rumians	17'114.00		30'000		35'830.35	
318.05	Dismessa da cadavers	4'884.83		6'000		5'531.60	
318.06	Taxas Regiun Surselva	-18.52					
318.07	Francaturas			500			
318.08	Dismessa da curdemis verds	8'316.64		15'000		16'668.45	
330.00	Sperditas	-49.23					
331.00	Amortisaziuns	15'800.00		15'000		19'000.00	
380.00	Conto d'ulivaziun - surpli entradas	18'282.55		670		4'699.45	
390.00	Lavurs dad auters departaments	35'641.99		35'500		32'352.00	
390.01	Tscheins interns	1'313.00		2'330		1'790.00	
434.00	Taxas per deponias		15'063.84		31'000		31'206.65
434.01	Cumpart privats dismetter cadavers		597.45		1'000		879.00
434.03	Taxas fundamentalas vischnaunca		49'163.99		62'000		62'392.90
434.04	Diversas entradas		17'230.37		20'000		18'890.60
462.00	Contribuziun RS		23'930.62		22'000		23'506.45
740	Santeri	12'610.00	4'200.00	13'500	6'000	45'462.95	5'100.00
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	19.40				13.15	
311.00	Manteniment santeri	5'030.55		5'000		8'611.30	
311.01	Manteniment caplutta da morts	442.80		1'000		569.50	
311.02	Maschina da cavar fossas			500			
316.00	Cumpart caluster	2'000.00		2'000		2'050.00	
318.01	Cuosts da reorganisaziun					18'734.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	5'117.25		5'000		15'485.00	
434.00	Taxas per cavar fossas		4'200.00		6'000		5'100.00
750	Protecziun dalla natira	67'628.51	45'043.35	82'950	44'000	67'861.80	49'534.75
300.00	Stab da crisa	500.00		3'000		460.00	
303.00	Prestaziuns socialas	11.25		100		23.25	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	2.25		50		9.45	
314.01	Erecziun punts e rempars			5'000			
314.02	Donns da malaura			20'000		330.00	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
314.08	Mesiras da protecziun Val Vadretg	12'769.00		7'000		9'067.00	
315.00	Manteniment indrez IMIS	14'757.51		15'000		14'404.30	
319.00	Stab da crisa - divers	2'546.00		2'000		6'358.80	
366.00	Abonnement general	26'600.00		25'800		25'800.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	10'442.50		5'000		11'409.00	
434.00	Vendita cartas dil di		24'164.00		22'000		23'850.00
436.00	Contribuziuns privatas IMIS		1'978.75		1'500		3'913.85
436.03	Contribuziuns segirtad		1'785.00		4'000		1'980.00
436.04	Contr. mesiras segirtad Val Vadretg		5'896.40		4'500		6'842.70
461.00	Contribuziuns cantunalas IMIS		11'219.20		12'000		12'948.20
790	Planisaziun locala	24'911.91	15.00	26'500		19'728.90	
318.00	Planisaziun locala	16'635.60		20'000		11'891.50	
362.00	Planisaziun directiva regiunala	5'674.32		6'000		6'207.40	
390.00	Lavurs dad auters departaments	2'601.99		500		1'630.00	
436.00	Restituziun dils privats		15.00				
8	Economia Surpli expensas/entradas	3'141'522.70	3'754'122.47	1'754'050	1'738'600	1'850'449.65	2'228'360.21
		612'599.77			15'450	377'910.56	
800	Alps e pastiras	79'583.82	107'657.15	95'000	69'500	77'486.31	158'266.45
303.00	Prestaziuns socialas					62.10	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	141.25				173.90	
314.00	Meglieraziuns da pastiras	21'066.95		30'000		29'573.75	
314.01	Manteniment baghetgs d'alp	45'421.89		50'000		36'152.01	
314.02	Manteniment diever general	2'021.20		10'000		2'050.35	
314.15	Clauder ora palius	1'706.00		2'000		1'380.00	
319.00	Diversas expensas	735.05		1'500		843.20	
390.00	Lavurs d'auters dep. alps indigenas	8'491.48		1'500		7'251.00	
424.00	Vendita terren Alpsu						70'850.00
434.00	Affittaziun d'alps		17'400.00		17'000		17'400.00
434.01	Gudidas dallas alps e pastiras		17'030.00		8'000		14'765.00
434.02	Terren occupau		6'642.55		6'500		6'591.00
434.03	Diversas entradas		8'165.00		4'000		5'012.20
460.00	Contribuziuns d'alpegiazun		54'419.60		30'000		39'250.25
461.00	Contribuziun cantunala per palius		4'000.00		4'000		4'398.00
801	Meglieraziuns da funs	2'052.00		1'900		-21'948.00	-22'000.00
318.00	Concept colligiazun alps e pastiras					-24'000.00	
319.00	Mesira da cumpensaziun "Plauncas Niregl"	2'052.00		1'900		2'052.00	
461.00	Contr. cant. colligiazun alps/pastiras						-22'000.00

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
802	Tratga da tiers	17'312.50	14'718.50	17'000	9'000	17'686.50	14'039.00
361.00	Fondo d'epidemias	17'312.50		17'000		17'686.50	
436.00	Cumpart privats fondo d'epidemias		14'718.50		9'000		14'039.00
808	Mesiras socialas	637.25		650		637.25	
365.00	Contribuziun uniun purila	637.25		650		637.25	
810	Forestalesses	1'406'049.74	1'467'247.35	989'500	957'100	1'172'599.23	1'255'949.52
301.00	Pagas	660'578.95		645'000		669'572.25	
303.00	Prestaziuns socialas	51'966.65		53'000		54'893.35	
304.00	Cassa da pensiun	43'035.10		44'000		42'692.85	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	22'412.02		25'000		22'846.20	
306.00	Vestgadira, spensas da proviantaziun	20'764.15		23'000		21'569.25	
309.00	Ulteriuras spensas dil persunal	5'069.10		2'500		5'015.25	
310.00	Local e material da biro	4'179.08		2'000		2'848.88	
311.00	Acquist maschinas ed utensils	10'431.55		12'000		14'569.65	
311.03	Acquist terren	5'326.80					
312.00	Energia e scaldament	3'966.10		4'300		4'082.70	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	1'144.35		1'200		1'128.95	
313.00	Material da menaschi	16'091.40		15'000		12'073.15	
313.01	Segiradas per maschinas	17'519.80		19'000		19'675.20	
313.02	Manteniment maschinas e vehichels	77'180.06		77'000		83'060.04	
314.00	Manteniment vias d'uaul	12'537.35		12'000		7'960.90	
314.02	Manteniment luvratori	15'061.50		3'000		2'842.95	
314.03	Manteniment via Maighels	5'505.20		5'000			
318.00	Telefonats	2'712.45		3'500		2'376.50	
318.02	Cuosts transports da lenna	285'123.25				125'734.05	
318.04	Cuosts da rumiar uaul	3'745.00		4'000		4'760.00	
318.05	Assicuranza pils edifecis	1'114.41		1'500		1'463.25	
318.06	Survetsch da tiarzas persunas	85'008.70		5'000		6'691.60	
319.00	Diversas expensas	44'945.64		25'000		57'336.05	
329.00	Sconto sin vendita da lenna	3'164.13				2'315.21	
352.00	Contribuziun alla selva/SHV	2'467.00		2'500		2'091.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	5'000.00		5'000		5'000.00	
422.00	Tscheins depositum forestal		37.05		100		116.55
434.00	Lavurs per tiarzas persunas		266'783.95		60'000		118'756.00
434.01	Rumida da neiv		34'173.10		37'000		39'284.74
435.10	Lenna da condotta		241'757.07		80'000		160'850.49
435.30	Lenna da brisch e stialas		41'469.52		28'000		28'849.74
435.50	Vendita da pigneuls da Nadal		1'882.00				1'862.00
436.00	Prestaziuns EO e cass d'accident		8'005.70				6'368.10

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
436.01	Restituziuns da segiradas		6'471.70				1'300.00
436.02	Restituziun AWP Berna		22'625.95		10'000		7'764.02
437.00	Restituziun dil dazzi		1'227.70		1'500		1'070.80
438.00	Atgnas prestaziuns quen d'investiziun		62'195.50		110'000		179'558.00
451.00	Contribuziuns cantunalas		7'510.95		6'000		6'238.95
461.01	Restituziuns per donns d'uaul		289'111.40		170'000		212'378.00
461.02	Contr. cant. "project optimar structura mena-schi"						5'000.00
462.01	Emprest luvriers		13'770.76				17'652.13
480.01	Retratg reserva reservat Prau Nausch		2'500.00		2'500		
490.00	Lavurs auters departaments diversas		100'877.00		87'000		86'021.00
490.01	Stradalesser		87'344.00		90'000		105'733.00
490.02	Formaziun turistica		125'186.00		130'000		129'928.00
490.03	Manteniment sendas		41'173.00		32'000		34'708.00
490.04	Manteniment santeri		4'792.00		5'000		15'159.00
490.05	Manteniment parcadis		27'400.00		25'000		23'503.00
490.06	Manteniment piazza da sport Dulezi		3'344.00		4'500		1'877.00
490.07	Manteniment magasin e luvratori				500		
490.08	Dismessa da neiv		77'609.00		78'000		71'971.00
820	Energia regenerabla	11'189.20	13'240.98	13'000	13'000	6'003.45	16'039.00
318.00	Cumpra da lenna (agen uaul)	2'975.00		9'500		2'400.00	
318.01	Assicuranza pils edifecis	143.65				378.45	
318.03	Producziun da stialas	5'570.55		3'000		2'700.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	2'500.00		500		525.00	
435.00	Vendita da stialas		13'240.98		13'000		16'039.00
830	Formaziun turistica	1'519'279.17	1'406'038.52	532'000	170'000	517'335.93	189'218.00
301.00	Pagas	13'000.00					
303.00	Prestaziuns socialas	1'914.15				788.00	
304.00	Cassa da pensiun	512.00					
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	424.91				122.65	
309.00	Ulteriurs cuosts da personal	1'080.00					
311.01	System EED e carta da hosps	3'841.00					
314.00	Manteniment general	1'984.75		5'000		3'485.15	
314.02	Manteniment loipa e cuosts pistonza	48'555.35		50'000		29'404.95	
314.03	Manteniment sendas	24'125.14		45'000		41'573.30	
314.04	Manteniment plazzas da giug	4'243.15		10'000		6'645.37	
314.06	Manteniment e tgira dils vitgs	38'322.54		50'000		20'650.63	
314.08	Bus per il traffic public	59'106.70		40'000		42'791.30	
318.04	Project tgina dil Rein			10'000		34'749.25	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
318.05	Project San Gottardo	11'826.00		12'000		10'746.00	
318.06	Marketing dil liug	3'981.95		10'000		1'385.60	
318.11	Occurrenza scuntrada	10'105.60					
318.13	Collaboraziun turistica	15'148.20					
362.00	Avertura pass Lucmagn	7'709.05		7'000		11'238.25	
365.00	Contribuziun a SMT - taxa da hosps/turisse	840'000.00		50'000		60'196.70	
365.04	Contribuziun Bogn Se- drun	75'000.00		75'000		83'379.78	
365.09	Contribuziun vischnaun- ca - taxa da turisse	56'936.70					
365.10	Contribuziun Pendiculara Tgom	48'600.00					
365.14	Contribuziun Bogn Se- drun - bogn da divertim- ent	39'000.00					
365.19	Contribuziun "pimp my schlitten"	35'000.00					
365.20	Contribuziun Bogn Se- drun - Wellness	8'600.00					
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	170'261.98		168'000		170'179.00	
434.00	Vignettas cuorsa lunga		35'967.50		25'000		32'742.65
434.01	Prestaziuns per tiarzas persunas		13'556.40		20'000		15'001.05
436.02	Restituziun SMT				125'000		138'966.30
436.03	Loipen Schweiz - contr. infrastructura		60.00				2'508.00
463.01	Taxas da hosps		1'052'036.84				
463.02	Taxas da turisse - alloschaders		185'503.83				
463.03	Taxas da turisse - menaschis		61'977.25				
463.04	Taxas da turisse - vischnaunca		56'936.70				
840	Promozion economia	14'229.32	620.20	5'000		-21'150.63	
318.04	Svilup dil liug	8'972.25					
318.06	Implont da glera	250.30				-58'738.65	
362.00	Promozion dall'economia regiunala	5'006.77		5'000		5'088.02	
362.01	Elavuraziun strategia svilup visch. Sursassiala					10'000.00	
362.02	Studia tunnel via Dieni - Caschinutta					22'500.00	
462.04	Contribuziun tunnel via Dieni - Caschinutta		620.20				
860	Energia	91'189.70	744'599.77	100'000	520'000	101'799.61	616'848.24
318.00	Energia da concessiun	91'189.70		100'000		101'799.61	
410.00	Vendita energia gratuita e da preferenza		186'320.00		150'000		181'508.01
410.01	Vendita energia da parti- cipaziun		90'089.32		60'000		73'026.77
410.02	Cumpart sviulta energia alpina		287'922.27		160'000		189'959.26
410.03	Concessiun per traversar cun conduct		180'268.18		150'000		172'354.20

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
9	Finanzas e taglias Surpli expen- sas/entradas	3'614'761.95 3'743'364.07	7'358'126.02	748'600 5'210'530	5'959'130	3'691'260.76 3'869'447.64	7'560'708.40
900	Taglias communalas	40'191.35	4'678'776.30	32'900	3'537'000	35'497.15	4'873'744.90
329.00	Cantun - incasso taglias pers. giuridicas	12'959.55		6'500		14'049.55	
329.01	Cantun - incasso taglias pers. naturalas	26'847.80		26'000		21'447.60	
340.00	Marcas da tgauns	384.00		400			
400.10	Taglia d'entrada da per- sunas naturalas		2'004'760.80		1'600'000		2'066'045.05
400.11	Taglia speciala - cum- pensaziun capital		65'873.00		20'000		63'638.00
400.20	Taglia da facultad per- sunas naturalas		401'326.00		210'000		383'642.00
400.40	Taglia alla fontauna		188'910.60		250'000		327'643.95
400.50	Taglia da personas giuri- dicas		692'414.65		325'000		702'538.10
402.00	Taglia da schischom		856'476.00		880'000		838'917.00
403.00	Taglia da gudogn sin schischom		117'425.10		40'000		91'965.45
404.00	Taglia scumiada da maun 2%		312'491.30		180'000		329'613.10
405.00	Taglia d'ierta		31'019.45		25'000		61'836.25
406.02	Taglia da tgauns		7'500.00		7'000		7'650.00
437.00	Taglia penala		579.40				256.00
920	Ulivaziuns da finanzas	150'098.60		122'000		177'501.96	
340.00	Contribuziun pleiv catoli- ca - taglia a/f					6'662.11	
341.00	Ulivaziun da finanzas	85'946.00		90'000		97'623.00	
361.00	Contribuziun fondo d'ulivaziun/taglia	64'152.60		32'000		73'216.85	
932	Regals e patentas		600.00		600		1'450.00
410.00	Patentas d'ustria		600.00		600		1'450.00
934	Tscheins d'aua	12'013.10	2'304'414.10	15'000	1'950'000	13'664.20	2'012'434.45
360.00	Franc per la cuntrada	12'013.10		15'000		13'664.20	
410.00	Tscheins d'aua ORA		1'724'414.10		1'500'000		1'432'434.45
410.03	Cumpart gudogn energia alpina		580'000.00		450'000		580'000.00
935	Concessiuns	44'500.00	77'347.05	2'000	141'500	2'000.00	99'421.50
318.00	Controllas patentas cavacristallas	2'000.00		2'000		2'000.00	
318.01	Sclariments scalegl	42'500.00					
410.00	Indemnisaziun pendicula- ras		35'000.00		35'000		35'000.00
410.01	Explotaziun da sablun e glera				75'000		28'316.30
410.02	Explotaziun da scalegl		6'145.90		5'000		5'763.50
410.03	Patentas da cristallas		34'164.45		25'000		28'723.00
436.00	Distribuziun entradas taxa CO2		2'036.70		1'500		1'618.70
936	RWM Schweiz AG e militer		52'066.20		51'200		52'058.00

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
410.00	RWM Schweiz AG		51'776.00		51'000		51'776.00
410.01	Indemnizaziuns per sittar - militer		290.20		200		282.00
937	Incunvegnientscha Neat	1'943.45		20'000	50'000	9'379.95	50'000.00
303.00	Prestaziuns socialas	10.75				102.95	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	4.50				16.50	
317.00	Neat	1'928.20		20'000		9'260.50	
436.00	Contribuziun Neat				50'000		50'000.00
940	Tscheins	126'444.62	44'900.69	227'900	41'330	219'063.95	58'589.05
320.00	Tscheins da deivets currents	2'237.67		2'000		1'441.85	
322.00	Tscheins dils emprests	123'133.95		220'000		209'192.10	
390.00	Tscheins interns	1'073.00		5'900		8'430.00	
421.00	Tscheins dils debiturs		5'570.80		2'000		6'197.35
422.00	Tscheins da vaglias		3'016.89		2'000		15'601.70
422.01	Dividenda ORA		35'000.00		35'000		35'000.00
490.00	Tscheins interns facultad administrativa		1'313.00		2'330		1'790.00
942	Immobilias e possess da finanzas	132'840.77	196'715.90	119'300	187'000	88'121.53	386'931.90
301.00	Pagas pedel	25'366.05		25'000		22'787.40	
303.00	Prestaziuns socialas	2'009.65		2'000		1'862.15	
304.00	Cassa da pensiun	1'406.40		2'000		1'412.80	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	229.69		300		243.90	
311.00	Acquist da maschinas ed utensils			3'000		15'000.00	
312.00	Energia e scaldament	15'034.30		11'000		9'498.45	
312.01	Taxas annualas (serene- ra, aua, rumians)	3'067.52		3'000		1'938.96	
313.00	Material da diever	1'341.60		3'000		833.50	
313.01	Casa dil hosp - di dallas portas aviartas					5'000.00	
314.00	Manteniment casa com- munala	33'300.25		15'000		13'383.05	
314.01	Tualetta publica Rueras	682.75				658.40	
316.01	Tscheins casa dil hosp	46'447.00		47'000		8'108.35	
318.00	Segiradas	2'004.07		3'000		2'329.52	
318.01	Taxas vendita da schischom					2'783.05	
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	1'951.49		5'000		2'282.00	
423.00	Tscheins d'affittaziun		139'200.00		135'000		105'744.95
423.01	Tscheins per dretg da baghegiar		44'849.80		40'000		43'727.00
424.00	Vendita da terren						227'100.00
436.00	Cumpart cuosts da schu- bergiar		12'666.10		12'000		10'359.95
943	Casa da scola Rueras	22'033.25	50.00	41'500	500	24'877.64	22'816.00
301.00	Pagas pedel	1'475.80		4'000		1'201.20	
303.00	Prestaziuns socialas	131.95		300		111.40	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	15.36		100		14.55	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
312.00	Energia e scaldament	9'208.95		10'000		10'373.15	
312.01	Taxas annualas (serene- ra, aua, rumians)	7'194.98		7'100		7'015.19	
313.00	Material da diever			1'000			
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn	1'633.40		15'000		2'166.00	
318.00	Assicuranzas	1'228.31		2'000		1'388.15	
319.00	Diversas expensas			500			
390.00	Lavurs dad auters depar- taments	1'144.50		1'500		2'608.00	
427.01	Tscheins scola						16'700.00
436.00	Taxa da diever e schu- bergiar halla		50.00		500		100.00
436.02	Cumpart cuosts d'energia						6'016.00
980	Amortisaziun facultad finanziala	592'380.70	3'255.78			666'317.20	3'262.60
330.00	Rectificaziun aczias - participaziun	587'398.00				660'801.00	
332.01	Sperditas	4'982.70				5'516.20	
436.00	Restituziun da sperditas		3'255.78				3'262.60
981	Amortisaziun facultad administrativa	110'305.59		98'000		-91'047.00	
331.01	Project Tschamut	470.00		1'000		2'600.00	
331.06	Plaz Dulezi			35'000			
331.07	Illuminaziun publica			23'000			
331.08	Tgèsa communal			22'000			
331.24	Reorganisaziun santeri	23'000.00					
331.25	Sanaziun casa commu- nala	5'800.00					
331.27	Halla plurivalenta Dulezi	33'000.00					
331.56	Mesiras da traffic Tschamut	116.00					
331.57	Survigilanza cuolm da Vi	2'700.00		2'000		2'606.20	
331.82	Vehichels forestals	28'500.00					
331.87	Project "Plauncas Niregl"					121.40	
331.90	Project da protecziun	219.59		4'000		12'000.00	
331.97	Via da quartier Staziun	700.00				-115'812.80	
331.98	Rempar Drun			5'000		7'438.20	
331.99	Via da quartier Sten	15'800.00		6'000			
982	Amortisaziun supple- mentara	825'677.40		70'000		931'611.65	
332.01	Spital Regional Glion					39'974.50	
332.03	Reorgnaisaziun santeri	207'689.35					
332.08	Project forestal L'Ondadusa	525.33		70'000		70'000.00	
332.78	Via da quartier Staziun	6'275.00					
332.79	Casa forestala Cadi - Stagias					15'000.00	
332.84	Project forestal Tschamut	4'274.55					
332.87	Plaz Dulezi					349'335.15	
332.89	Illuminaziun publica					203'178.95	
332.90	Sanaziun casa commu- nala	52'260.84				225'687.65	
332.91	Halla plurivalenta	298'516.99				28'435.40	
332.92	Via da quartier Sten	141'889.04					
332.93	Maschina stradalesser	114'246.30					

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
983	Prefinanziazion	1'200'000.00				1'500'000.00	
380.02	Prefinanziazion halla plurivalenta Dulezi	1'200'000.00				1'500'000.00	
990	Rendaquen	356'333.12				114'272.53	
399.00	Quen da gudogn e sperdita	356'333.12				114'272.53	

Quen d'investiziun Structura tenor funcziuns	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
QUEN D'INVESTIZIUN Surpli expensas/entradas	1'563'985.54	597'361.43 966'624.11	4'750'000	274'000 4'476'000	2'077'943.95	982'447.92 1'095'496.03
0 Administraziun generala Surpli expensas/entradas						
1 Segirtad publica Surpli expensas/entradas						
2 Scolaziun Surpli expensas/entradas						
3 Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	331'517.99	331'517.99	3'375'000	3'375'000	28'435.40	28'435.40
4 Sanadad Surpli expensas/entradas					39'974.50	39'974.50
5 Ovras socialas Surpli expensas/entradas						
6 Traffic Surpli expensas/entradas	257'337.23	140'024.00 117'313.23	250'000	250'000	927'793.80	371'600.00 556'193.80
7 Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	51'795.24 73'490.44	125'285.68	245'000	245'000	314'946.89	224'966.62 89'980.27
8 Economia Surpli expensas/entradas	923'335.08	332'051.75 591'283.33	880'000	274'000 606'000	766'793.36	385'881.30 380'912.06

Quen d'investiziun detagliau		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
10	Investiziuns facultad administrativa Surpli expensas/entradas	1'563'985.54	597'361.43 966'624.11	4'750'000	274'000 4'476'000	2'077'943.95	982'447.92 1'095'496.03
3	Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	331'517.99	331'517.99	3'375'000	3'375'000	28'435.40	28'435.40
350	Plazzas da sport Surpli expensas/entradas	331'517.99	331'517.99	3'375'000	3'375'000	28'435.40	28'435.40
503.01	Halla plurivalenta Dulezi	331'517.99		3'375'000		28'435.40	
4	Sanadad Surpli expensas/entradas					39'974.50	39'974.50
400	Spital regional Surpli expensas/entradas					39'974.50	39'974.50
562.00	Contribuziun Spital Regional Surselva					39'974.50	
6	Traffic Surpli expensas/entradas	257'337.23	140'024.00 117'313.23	250'000	250'000	927'793.80	371'600.00 556'193.80
600	Vias e plazzas Surpli expensas/entradas	7'385.74 132'638.26	140'024.00			724'614.85	371'600.00 353'014.85
501.34	Via da quartier Staziun	7'268.74				3'858.40	
501.37	Via da quartier Sten					290'421.30	
501.38	Plaz Dulezi					430'335.15	
501.40	Mesiras da traffic Tschamut	117.00					
610.08	Perimeter via da quartier Staziun/Gionda		24.00				-17'600.00
610.09	Perimeter via da quartier Sten		140'000.00				
669.02	Contribuziun MGB via Staziun/Gionda						307'200.00
669.03	Contribuziun aua cristalla via Staziun/Gionda						1'000.00
669.04	Contribuziun GKB plaz Dulezi						81'000.00
623	Garascha sutterrana Surpli expensas/entradas	249'951.49	249'951.49	250'000	250'000		
503.00	Garascha sutterrana Dulezi	249'951.49		250'000			
630	Illuminaziun publica Surpli expensas/entradas					203'178.95	203'178.95
501.00	Illuminaziun publica					203'178.95	

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
7	Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	51'795.24	125'285.68	245'000		314'946.89	224'966.62
		73'490.44			245'000		89'980.27
710	Canalisaziun Surpli expensas/entradas	-176'957.11 176'957.11				291'827.41	291'827.41
501.17	Lingia d'aua schubra Rue- ras/Via Flurin					-10'000.00	
501.19	Lingia d'aua schubra Den- tervitgs/Strem	-176'957.11				301'827.41	
711	Serenera Surpli expensas/entradas		68'285.68			16'831.48	224'966.62
		68'285.68				208'135.14	
501.00	Serenera Tujetsch					6'831.48	
506.02	Indrez da derschentiar lingias					10'000.00	
610.00	Taxas da colligiazion		58'849.68				152'995.62
661.00	Subsidi cantunal		9'436.00				71'971.00
740	Santeri Surpli expensas/entradas	228'752.35	228'752.35	245'000	245'000	1'938.00	1'938.00
501.00	Reorganisaziun santeri	228'752.35		245'000		1'938.00	
750	Schurmetg digl ambient Surpli expensas/entradas		57'000.00			4'350.00	4'350.00
		57'000.00					
505.00	Rempar dil Drun					4'350.00	
661.00	Subsidi cantunal rempar dil Drun		57'000.00				
8	Economia Surpli expensas/entradas	923'335.08	332'051.75	880'000	274'000	766'793.36	385'881.30
			591'283.33		606'000		380'912.06
810	Forestalessar Surpli expensas/entradas	567'609.00	332'051.75 235'557.25	580'000	274'000 306'000	389'149.71	385'881.30 3'268.41
503.05	Casa forestala Cadi - Stagias					15'000.00	
505.06	Project L'Ondadusa	3'795.45				149'019.20	
505.07	Survigilonza Cuolm da Vi	33'517.40		30'000		13'737.10	
505.10	Project da protecziun	87'548.85		85'000		202'639.71	
505.13	Via uaul Camischolas	300'000.00		300'000		1'135.80	
505.16	Project Tschamut					7'617.90	
506.07	Acquist maschina strada- lessar	142'747.30		165'000			
661.70	Subsidi cantunals project L'Ondadusa		35'103.20				114'200.00
661.80	Subsidi cantunal Cuolm da Vi		8'467.20		24'000		8'294.00
661.84	Subsidi cantunal project Plauncas Niregl						1'675.95
661.85	Subsidi cantunal project da protecziun		75'847.85		60'000		184'596.25
661.87	Subsidi cantunal via uaul Camischolas		190'000.00		190'000		
661.91	Subsidi cantunal project Tschamut						5'628.55

		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
669.03	Contribuziun privata Cuolm da Vi		631.10				419.40
669.04	Contribuziun MGB Plauncas Niregl						9'042.30
669.07	Contribuziun MGB L'Ondadusa		6'426.25				23'564.05
669.08	Contribuziun TBA L'Ondadusa		2'029.35				11'368.70
669.14	Contribuziun MGB project Tschamut		617.70				12'231.15
669.15	Contribuziun MGM projects da protecziun		6'464.55				4'898.35
669.16	Contribuziun TBA projects da protecziun		6'464.55				9'962.60
930	Immobiliass facultad administrativa	355'726.08		300'000		377'643.65	
	Surpli expensas/entradas		355'726.08		300'000		377'643.65
503.00	Casa da scola Rueras - midada d'intent	297'665.24		300'000		151'956.00	
503.01	Tgèsa communal	58'060.84				225'687.65	
90	Investiziuns facultad finanzia	310'000.00	150'000.00		250'000	10'400.00	150'000.00
	Surpli expensas/entradas		160'000.00	250'000		139'600.00	
9	Finanzas	310'000.00	150'000.00		250'000	10'400.00	150'000.00
	Surpli expensas/entradas		160'000.00	250'000		139'600.00	
940	Immobiliass ed ulteriura facultad finanzia	310'000.00	150'000.00		250'000	10'400.00	150'000.00
	Surpli expensas/entradas		160'000.00	250'000		139'600.00	
724.02	Sennaria Surselva SA					10'400.00	
824.01	Pendicularas Sedrun - restituziun emprest		150'000.00		250'000		150'000.00
700.00	Terren Val da Claus	310'000.00					

Gliesta d'amortisaziun 2015	Activau ils 31-12-2014	Investiziuns		Amortisaziuns		Activau ils 31-12-2015
		Expensas	Entradas	Ordinarias	Supplement.	
Terren Rueras (plaz scola)	1.00					1.00
Canalisaziuns Tujetsch	1.00	-176'957.11	68'285.68		" -245'242.79	1.00
Serenera Tujetsch	1.00					1.00
Serenera Cavorgia	1.00					1.00
Via Surrein	1.00					1.00
Via d'industria (Drun)	1.00					1.00
Via Zarcuns	1.00					1.00
Via Gionda - Sontg'Onna	1.00					1.00
Project forestal L'Ondadusa	40'289.68	3'795.45	43'558.80		525.33	1.00
Project Bugnei (Lauber I)	1.00					1.00
Project integral uaul Bugnei	1.00					1.00
Via cantunala Sedrun/Rueras	1.00					1.00
Via Ruinas - Selva	1.00					1.00
Via Spinatscha	1.00					1.00
Via Cavorgia	1.00					1.00
Via Gionda - Staziun	1.00					1.00
Via Bogn	1.00					1.00
Via Cavorgia (vitg)	1.00					1.00
Parcadis Camischolas	1.00					1.00
Via cantunala Rueras - Dieni	1.00					1.00
Survigilanza Cuolm da Vi	3'284.20	33'517.40	9'098.30	2'700.00		25'003.30
Via da comunicaziun Selva	1.00					1.00
Plan da menaschi forestal	1.00					1.00
Plazza da deposit Fallun	1.00					1.00
Uras da parcar	1.00					1.00
Engrondaziun parcadi Mira	1.00					1.00
Plazza da rumians serenera	157'972.95			15'800.00		142'172.95
Remplazzament piazza Murer SA	1.00					1.00
Porta Alpina	1.00					1.00
Nova illuminaziun turistica	1.00					1.00
Via d'ual Scharinas	1.00					1.00
Sanaziun lingia d'aua alp Tgom	51'843.75					51'843.75
Project Plauncas Niregl	1.00					1.00
Project da protecziun	1'448.69	87'548.85	88'776.95	219.59		1.00
Rempar s. Brida	1.00					1.00
Via d'ual Camischolas	1'135.80	300'000.00	190'000.00			111'135.80
Cundrez da siglientar Val Vadretg	1.00					1.00
Proejct "Mises da Camischolas"	1.00					1.00
Lag Claus Surrein	1.00					1.00
Campadi SA - Contribuziun d'investiziun	1.00					1.00
Sanaziun via da quartier Valtgeva	1.00					1.00
Sanaziun via megliuraziun Valtgeva	1.00					1.00
Sutpassadi MGB Niregl	1.00					1.00
Indrez d'ennevar loipa Milà	1.00					1.00
Rempar dil Drun	57'001.00		57'000.00			1.00
Via da quartier "Staziun"	7'000.00		24.00	700.00	6'275.00	1.00
Project forestal Pulanera - Milà	1.00					1.00
Casa da scola Sedrun	1.00					1.00
Casa da scola Rueras	151'957.00	297'665.24				449'622.24
Casa s. Vigeli	1.00					1.00
Museum La Truaisch	1.00					1.00
Bogn cuvretg + Wellness	1.00					1.00
Luvratori / magasin Drun	1.00					1.00
Tschaler da refugi Sedrun 1984	1.00					1.00
Sanaziun casa communal	1.00	58'060.84		5'800.00	52'260.84	1.00
Halla casa da scola Sedrun	1.00					1.00
Engrondaziun santeri	1.00					1.00
Caplutta da morts	1.00					1.00
Tegia d'alp val Giuv	1.00					1.00
Tegia d'alp Maighels	1.00					1.00
Plazza da sport Dulezi	1.00					1.00
Luvratori forestal	1.00					1.00
Tegia dil nurser Cuolm da Vi	1.00					1.00

	Activau ils 31-12-2014	Investiziuns		Amortisaziuns		Activau ils 31-12-2015
		Expensas	Entradas	Ordinarias	Supplement.	
Halla per stialas Tujetsch	1.00					1.00
Local da pumpiers Drun	1.00					1.00
Casa forestala Cadi, Stagias	1.00					1.00
Uauls communals	1.00					1.00
Pastiras communalas	1.00					1.00
Alps communalas	1.00					1.00
Praus pauperesser	1.00					1.00
Mobiliars scolars	1.00					1.00
Material da pumpiers	1.00					1.00
Maschina forestala	1.00					1.00
Vehichel "Toyota Land Cruiser"	1.00					1.00
Apparaturas d'eed e programs	1.00					1.00
Computers per scolars	1.00					1.00
Maschina stradala "Lindner"	1.00					1.00
Plazza da golf Sedrun - a fond perdu	1.00					1.00
Maschina stradala "Bucher"	1.00					1.00
Maschina stradala "Holder"	1.00					1.00
Vehichel da pumpiers "TLF"	1.00					1.00
Maschina da far loipas	1.00					1.00
Maschina da segar uff. Forestal	1.00					1.00
Carr da lenna cun tschaghegna	1.00					1.00
Toyota Hi-Lux - acquist 2008	1.00					1.00
Reform Muli T9 Euro 4 - Acquist 2009	1.00					1.00
Crana da lenna	1.00					1.00
Acquist maschina "Holder C9700H"	1.00					1.00
Project forestal Tschamut	5'363.25		617.70	470.00	4'274.55	1.00
Lingia/conduct da calira e distanza	1.00					1.00
Plaz Dulezi	1.00					1.00
Via da quartier Dentervitgs	1.00					1.00
Illuminaziun publica	1.00					1.00
Via da quartier Sten	290'421.30	7'268.74	140'000.00	15'800.00	141'889.04	1.00
Reorganisaziun santeri	1'938.00	228'752.35		23'000.00	207'689.35	1.00
Megliuraziun Tujetsch	1.00					1.00
Mesiraziun e terminaziun sort 5	1.00					1.00
Spital regiunal Surselva	0.00					0.00
Mesiras da traffic Tschamut	0.00	117.00		116.00		1.00
Halla plurivalenta Dulezi	0.00	331'517.99		33'000.00	298'516.99	1.00
Garascha sutterrana Dulezi	0.00	249'951.49				249'951.49
Maschina stradalessar	0.00	142'747.30		28'500.00	114'246.30	1.00
	769'740.62	1'563'985.54	597'361.43	126'105.59	580'434.61	1'029'824.53
* risguardau el preventiv		966'624.11		706'540.20		
" augmentau reservas						

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2015

300.318.00	Promoziun dalla cultura	Fr. 10'000.00
Specificaziun	Stalla Libra – project “Spielhaus”	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	20-04-2015 e 15-06-2015	
300.318.00	Promoziun dalla cultura	Fr. 5'000.00
Specificaziun	Concert ROCK SE DRUN	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	18-05-2015	
810.311.03	Acquist terren	Fr. 5'000.00
Specificaziun	Cumpra da terren Rueras – deposit lenna	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	09-02-2015	
810.318.02	Cuosts transports da lenna	Fr. 300'000.00
Specificaziun	Sgular lenna ord uauls	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	10-11-2015	
830.314.08	Bus per il traffic public	Fr. 22'000.00
Specificaziun	Integraziun bus local en carta da hosps (denterseziun stad/atun)	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	29-06-2015	
830.318.11	Occurrenza Scuntrada	Fr. 11'000.00
Specificaziun	Sentupada cun ils proprietaris da habitaziuns sec.	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	04-08-2015	
830.318.13	Collaboraziuns turistica	Fr. 30'000.00
Specificaziun	Regiun turistica – cuosts da cussegliaziun	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	04-05-2015	
830.365.10	Contribuziun Pendiculara Tgom	Fr. 45'000.00
Specificaziun	Pendiculara Tgom - integraziun en carta da hosps	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	01-06-2015	
830.365.14	Contribuziun Bogn Sedrun	Fr. 35'000.00
Specificaziun	Integraziun Bogn da divertiment en carta da hosps (Anteil SDT)	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	18-05-2015	
830.365.14	Contribuziun Bogn Sedrun	Fr. 4'000.00
Specificaziun	Integraziun Bogn da divertiment en carta da ho- sps (1 – 18-12-2015)	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	10-11-2015	
830.365.19	Contribuziun “Pimp my Schlitten”	Fr. 50'000.00
Specificaziun	Event “Pimp my Schlitten”	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	26-10-2015	

830.365.20	Contribuziun Bogn Sedrun	Fr. 10'000.00
Specificaziun	Integraziun wellness en carta da hosps (6-11 -18-12-2015)	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	04-08-2015	
840.318.04	Svilup dil liug	Fr. 10'000.00
Specificaziun	Project per il svilup dalla Sursassiala	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	23-06-2014	
935.318.01	Sclariments scalegl	Fr. 45'000.00
Specificaziun	Sondaschas pertuccont scalegl al Calmut	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	15-06-2015	
942.314.00	Manteniment casa communal	Fr. 14'415.50
Specificaziun	Mobiglias e storas stanza da seduta casa communal	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	01-06-2015	
600.501.40	Mesiras da traffic Tschamut	Fr. 185'000.00
Specificaziun	Mesiras per quietar il traffic a Tschamut	
Instanza	Cussegl da vischnaunca	
Decidiu	04-11-2015	
930.503.01	Tgèsa communal	Fr. 30'000.50
Specificaziun	Sanaziun casa communal Dulezi – lavurs da gep	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	09-02-2015	

Bilanza		31-12-2015	31-12-2014
1	Activas	20'708'371.87	20'254'511.79
10	Facultad finanziaria	19'678'547.34	19'484'771.17
<i>100</i>	<i>Mieds liquids</i>	<i>4'615'939.48</i>	<i>4'588'060.87</i>
1000.00	Cassa	2'137.55	913.20
1001.00	Schec postal	32'339.36	8'814.86
1002.00	GKB: conto-current 134.825.600	1'849'560.93	534'381.77
1002.01	RB: conto-current 70127.61	631'725.95	221'098.50
1002.06	RB: conto-current 70127.37	2'100'175.69	3'822'852.54
<i>101</i>	<i>Dabiens</i>	<i>8'176'431.51</i>	<i>7'348'955.85</i>
1011.01	Cantun-cc taglia 111.687	259'113.99	109'451.45
1011.03	GKB - deposit forestal	73'381.00	73'381.00
1011.04	RB - conto da commember	2'321'385.75	2'319'829.10
1011.05	Cantun-cc taglia 111.687abx-tax	50'979.10	76'722.25
1011.06	Bogn Sedrun	8'100.00	8'100.00
1012.01	Debiturs da taglia (vegl)		-3'233.00
1012.02	Debiturs da taglia (niev)	2'861'975.45	2'784'920.30
1015.01	Debiturs	833'736.60	519'411.45
1015.02	Dabien tscheins d'aua	1'724'414.10	1'432'434.45
1015.04	Dabien taglia anticipada	13'207.00	14'452.50
1015.07	Ulteriurs debiturs	30'138.52	13'486.35
<i>102</i>	<i>Investiziuns</i>	<i>6'548'256.45</i>	<i>6'961'154.45</i>
1021.00	Aczias ORA	1'400'000.00	1'400'000.00
1021.03	Aczias Grischelectra	200.00	200.00
1021.04	Aczias Matterhorn Gotthardbahn AG	1.00	1.00
1021.05	Aczias RhB	1.00	1.00
1021.06	Aczias Dampfbahn Furka	1.00	1.00
1021.10	Quota da fatschenta banca Raiffeisen	200.00	200.00
1021.11	Golfplatz AG Sedrun	1.00	1.00
1021.14	Aczias Repower AG	1.00	28'800.00
1021.15	Sedrun Pendicularas SA - emprést 2006	1'250'000.00	1'400'000.00
1021.16	Sennaria Surselva SA	1.00	3'600.00
1021.17	Campadi Rein SA	1.00	1.00
1021.18	Andermatt-Sedrun Sport AG	630'000.00	1'185'000.00
1023.00	Tgèsa communal	650'000.00	650'000.00
1023.01	Terren da baghegiar	1'475'000.00	1'475'000.00
1023.02	Terren en dretg da surbaghegiar	720'000.00	720'000.00
1023.03	Ulteriur terren	372'594.45	62'594.45
1025.00	Reserva da scaldar	50'255.00	35'755.00
<i>103</i>	<i>Activas transitoricas</i>	<i>337'919.90</i>	<i>586'600.00</i>
1030.01	Activas transitoricas	337'919.90	586'600.00
11	Facultad administrativa	1'029'824.53	769'740.62
<i>114</i>	<i>Facultad administrativa</i>	<i>1'029'822.53</i>	<i>769'738.62</i>
1140.00	Terren Rueras (plaz scola)	1.00	1.00
1141.00	Canalisaziuns Tujetsch	1.00	1.00
1141.01	Serenera Tujetsch	1.00	1.00
1141.02	Serenera Cavorgia	1.00	1.00
1141.04	Via Surrein	1.00	1.00
1141.05	Via d'industria (Drun)	1.00	1.00
1141.06	Via Zarcuns	1.00	1.00
1141.07	Via Gionda-Sontg'Onna	1.00	1.00
1141.08	Project forestal L'Ondadusa	1.00	40'289.68
1141.10	Project Bugnei (Lauber I)	1.00	1.00

		31-12-2015	31-12-2014
1141.13	Project integral uaul Bugnei	1.00	1.00
1141.16	Via cantunala Sedrun / Rueras	1.00	1.00
1141.17	Via Ruinas - Selva	1.00	1.00
1141.18	Via Spinatscha	1.00	1.00
1141.19	Via Cavorgia	1.00	1.00
1141.22	Via Gionda-Staziun	1.00	1.00
1141.23	Via Bogn	1.00	1.00
1141.24	Via Cavorgia (vitg)	1.00	1.00
1141.25	Parcadis Camischolas	1.00	1.00
1141.26	Via cantunala Rueras - Dieni	1.00	1.00
1141.28	Mesiras da traffic Tschamut	1.00	
1141.29	Survigilonza Cuolm da Vi	25'003.30	3'284.20
1141.30	Via da comunicaziun Selva	1.00	1.00
1141.31	Plan da menaschi forestal	1.00	1.00
1141.32	Plazza da deposit Fallun	1.00	1.00
1141.33	Uras da parcar	1.00	1.00
1141.34	Engrondaziun parcadi Dulezi	1.00	1.00
1141.35	Plazza da rumians serenera	142'172.95	157'972.95
1141.36	Remplazzament piazza Murer AG	1.00	1.00
1141.37	Porta Alpina	1.00	1.00
1141.38	Nova illuminaziun turistica	1.00	1.00
1141.39	Via d'ual Scharinas	1.00	1.00
1141.40	Sanaziun lingia d'aua alp Tgom	51'843.75	51'843.75
1141.41	Project Plauncas Niregl	1.00	1.00
1141.42	Project da protecziun	1.00	1'448.69
1141.43	Rempar S. Bida	1.00	1.00
1141.44	Via d'ual Camischolas	111'135.80	1'135.80
1141.46	Cundrez da siglientar Val Vadretg	1.00	1.00
1141.47	Project "Mises da Camischolas"	1.00	1.00
1141.48	Lag Claus Surrein	1.00	1.00
1141.49	Campadi SA - Contr. d'investiziun	1.00	1.00
1141.50	Sanaziun Via da quartier Valtgeva	1.00	1.00
1141.51	Sanaziun via megliuraziun Valtgeva	1.00	1.00
1141.52	Sutpassadi MGB Niregl	1.00	1.00
1141.53	Cundrez d'ennevar loipa Giu Milà	1.00	1.00
1141.54	Rempar Drun	1.00	57'001.00
1141.55	Via da quartier Staziun	1.00	7'000.00
1141.56	Project forestal Pulanera - Milà	1.00	1.00
1141.57	Project forestal Tschamut	1.00	5'363.25
1141.58	Lingia/conduct da calira a distanza	1.00	1.00
1141.59	Plaz Dulezi	1.00	1.00
1141.60	Via da quartier Dentervitgs	1.00	1.00
1141.61	Illuminaziun publica	1.00	1.00
1141.62	Via da quartier Sten	1.00	290'421.30
1141.63	Reorganisaziun santeri	1.00	1'938.00
1143.00	Casa da scola Sedrun	1.00	1.00
1143.01	Casa da scola Rueras	449'622.24	151'957.00
1143.03	Casa s. Vigeli	1.00	1.00
1143.04	Museum la Truaisch	1.00	1.00
1143.05	Bogn cuvretg + wellness	1.00	1.00
1143.06	Luvratori / magasin Drun	1.00	1.00
1143.34	Tschalers da refugi	1.00	1.00
1143.35	Sanaziun casa communala	1.00	1.00
1143.38	Halla plurivalenta	1.00	1.00
1143.39	Engrondaziun santeri	1.00	1.00
1143.40	Caplutta da morts	1.00	1.00
1143.41	Tegia d'alp Val Giuv	1.00	1.00
1143.42	Tegia d'alp Maighels	1.00	1.00
1143.43	Plazza da sport Dulezi	1.00	1.00
1143.44	Luvratori forestal	1.00	1.00

		31-12-2015	31-12-2014
1143.45	Tegia dil nurser Cuolm da Vi	1.00	1.00
1143.46	Halla da stialas Tujetsch	1.00	1.00
1143.47	Local da pumpiers Drun	1.00	1.00
1143.48	Casa forestala Cadi - Stagias	1.00	1.00
1143.49	Halla plurivalenta Dulezi	1.00	
1143.50	Garascha sutterrana Dulezi	249'951.49	
1145.00	Uauls communalas	1.00	1.00
1145.01	Pastiras communalas	1.00	1.00
1145.02	Alps communalas	1.00	1.00
1145.03	Praus pauperesser	1.00	1.00
1146.00	Mobilias scolaz	1.00	1.00
1146.01	Material da pumpiers	1.00	1.00
1146.06	Maschina forestala	1.00	1.00
1146.09	Vehichel Toyota Land Cruiser 11	1.00	1.00
1146.10	EED administraziun communal	1.00	1.00
1146.11	EED scolaz	1.00	1.00
1146.15	Maschina stradala "Linder"	1.00	1.00
1146.16	Plazza da golf Sedrun - a fond perdu	1.00	1.00
1146.17	Maschina stradala "Bucher 2020"	1.00	1.00
1146.18	Maschina stradala "Holder"	1.00	1.00
1146.19	Vehichel da pumpiers TLF	1.00	1.00
1146.20	Maschina da far loipa	1.00	1.00
1146.21	Maschina da segar uffeci forestal	1.00	1.00
1146.22	Car da lenna cun tschaghegna	1.00	1.00
1146.23	Toyota Hi-Lux - acquist 2008	1.00	1.00
1146.24	Reform Muli T9 Euro 4 - Acquist 2009	1.00	1.00
1146.25	Crana da lenna	1.00	1.00
1146.26	Holder C9700H	1.00	1.00
1146.27	Maschina stradalesser	1.00	
117	<i>Diversas investiziuns activadas</i>	2.00	2.00
1170.00	Megliuraziun Tujetsch	1.00	1.00
1170.01	Mesiraziun e terminaziun sort 5	1.00	1.00
2	Passivas	-20'708'371.87	-20'254'511.79
20	Capital jester	-9'066'448.87	-10'986'974.31
200	<i>Quens currents</i>	-2'017'826.29	-2'549'274.31
2000.00	Crediturs	-542'161.73	-640'651.47
2000.01	Crediturs AVS	-46'316.30	-45'178.40
2000.02	Creditur Suva	-2'115.35	934.80
2000.03	Segira d'accident	6'540.85	4'734.85
2000.06	Cassa da pensiun cantun	405.70	-2'245.50
2000.07	Taglia a/fontauna	-1'315'004.21	-1'362'473.91
2000.10	Segirada schurnada da malsogna	202.50	1'319.20
2005.02	Bogn Sedrun - conto d'ulivaziun	114'012.13	30'048.34
2005.04	Quen jester - diversas	-3'048.15	-223'109.75
2005.05	Tgèsa s. Vigeli - conto d'ulivaziun		679.98
2006.00	Taglia pleiv catolica		-42.43
2006.02	Taglia cumin	-2'932.35	-2'932.35
2006.08	Taglia pleiv evangelica cant. 2010	-7'924.20	-10'945.75
2006.09	Taglia pleiv catolica naven 2010	-191'226.10	-231'362.80
2006.10	Taglia pleiv evangelica naven 2010	-38'420.05	-53'146.75
2009.00	TPV conto anticipau	10'160.97	-14'902.37
202	<i>Deivets a miez e liung termin</i>	-3'180'000.00	-5'050'000.00
2021.09	Suva 25-02-2007 - 25-02-2017	-180'000.00	-270'000.00
2021.56	GKB CG 134.825.612 20-06-2015		-1'000'000.00
2021.57	SUVA 15-11-2005 - 15-11-2015		-780'000.00

		31-12-2015	31-12-2014
2021.59	GKB CG 134.825.614 23-08-2016	-1'000'000.00	-1'000'000.00
2021.60	Fond Cumpensaziun AVS 20-10-06 - 20-10-16	-1'000'000.00	-1'000'000.00
2021.61	Fond Cumpensaziun AVS 16-1-07 - 16-1-17	-1'000'000.00	-1'000'000.00
204	Remessas	-343'000.00	-343'000.00
2040.00	Delcredere	-343'000.00	-343'000.00
205	Passivas transitoricas	-3'525'622.58	-3'044'700.00
2050.00	Passivas transitoricas	-3'525'622.58	-3'044'700.00
28	Finanziaziuns specialas	-7'411'991.23	-5'393'938.83
280	Finanziaziuns specialas	-7'411'991.23	-5'393'938.83
2880.01	Reserva manteniment serenera	-1'587'649.22	-1'072'857.07
2880.03	Prefinanziaziun projects communals	-2'450'000.00	-2'450'000.00
2880.04	Reserva manteniment rumians	-20'500.56	-2'218.01
2880.05	Reserva register funsil federal	-200'000.00	-130'000.00
2880.06	Prefinanziaziun halla plurivalenta Dulezi	-2'700'000.00	-1'500'000.00
2880.07	Reserva paga suppl. pers. instr.	-157'000.00	
2880.08	Reserva ord cunfinaziun da menaschi	-105'477.70	
2890.00	Deposit forestal	-73'381.00	-73'381.00
2890.02	Donaziuns per caplutta da morts	-1'145.00	-1'145.00
2890.03	Donaziuns Tgèsa s. Vigeli	-32'421.70	-32'421.70
2890.05	Restauraziun maletg clutger	-700.00	-700.00
2890.06	Legat Berther-Mätzler	-35'000.00	-35'000.00
2890.08	Reservat uaul natural Prau Nausch	-21'650.05	-24'150.05
2890.09	Donaziuns museum	-27'066.00	-72'066.00
29	Capital	-4'229'931.77	-3'873'598.65
290	Capital	-4'229'931.77	-3'873'598.65
2900.00	Capital agen	-4'229'931.77	-3'873'598.65

Obligaziuns eventualas

Tenor artechel 28 dil regulativ per il menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch:

Garanzia Sedrun Pendicularas SA: frs. 500'000.00

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
01-2014/2017

Quen 2015 Bogn Sedrun

Messadi

dalla suprastonza communal a cussegl da vischnaunca

Preziau president
Stimada cussegliera
Stimai cussegliers

Bogn Sedrun - quen current		Quen 2015		Peventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	Entradas						
3000	Entradas bogn da divertiment		175'808.45		175'000.00		181'304.85
3010	Entradas wellness		194'654.65		190'000.00		205'914.20
3020	Entradas vital		17'777.00		25'000.00		18'677.40
3030	Entradas vendita		20'767.45		20'000.00		20'130.70
3040	Entradas affittaziun solarium		3'276.15		5'000.00		3'651.75
3100	Contribuziun scolas		9'000.00		9'000.00		9'000.00
3910	Sperditas	105.95					
3	Total entradas	105.95	421'283.70		424'000.00		438'678.90
	Saldo		421'177.75		424'000.00		438'678.90
4	Cuosts da material e rauba						
4000	Cumpra da material	8'082.45		7'000.00		4'887.15	
4050	Cuosts bigliets	2'398.90		3'500.00		2'933.60	
4060	Cuosts lavandaria	32'388.20		32'000.00		32'154.90	
4100	Lavurs jastras	650.50		3'000.00		1'225.00	
4	Total cuosts da material e rauba	43'520.05		45'500.00		41'200.65	
5	Cuosts da personal						
5000	Pagas	384'286.90		405'300.00		378'279.20	
5013	Prestaziuns EO e cass d'accident		12'975.10				15'633.45
5014	Distribuziun entradas taxa CO2		274.90				228.75
50	Total pagas e supplements	384'286.90	13'250.00	405'300.00		378'279.20	15'862.20
5700	AHV, IV, EO, ALV	29'649.55		36'000.00		30'043.05	
5720	Cassa da pensiun	22'765.55		25'000.00		22'442.25	
5730	Segirada d'accident	571.31		1'000.00		679.75	
5740	Segirada da schurnada	3'286.38		3'000.00		3'295.15	
57	Total segiradas socialas	56'272.79		65'000.00		56'460.20	
5810	Scolaziun e formaziun	720.00		3'500.00		1'955.00	
5820	Spesas	468.00		1'000.00		337.40	
5829	Ulteriuras spesas					100.00	
5880	Ulteriurs cuosts da personal	784.10		5'000.00		3'897.85	
58	Total ulteriurs cuosts da personal	1'972.10		9'500.00		6'290.25	
5	Total cuosts da personal	442'531.79	13'250.00	479'800.00		441'029.65	15'862.20
6	Ulteriurs cuosts da menaschi						
6100	Manteniment immobilia	80'691.60		60'600.00		53'120.80	
6101	Manteniment maschinass/apparaturas	53'061.55		88'150.00		105'606.10	
6102	Manteniment mobiliar/indrezs	12'169.90		15'000.00		20'424.10	
6103	Manteniment eed	6'888.52		10'000.00		7'855.85	
6113	Restituziuns segiradas						5'000.00
6113	Restituziuns segiradas						590.95
6150	Sal	1'260.00		1'500.00			
6160	Preparaziun dall'aua	1'683.30		4'500.00		7'778.35	
6165	Material da schubergiar	5'786.25		6'000.00		5'775.85	
6170	Material wellness/vital	5'740.85		6'000.00		5'445.45	
6175	Alimentaziun wellness	4'429.95		6'000.00		4'714.05	
6180	Gasettas/abos	883.75		1'300.00		1'143.05	
6190	Divers material da diever	1'607.80		3'000.00		3'855.95	

Bogn Sedrun - quen current		Quen 2015		Peventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
61	Total manteniment e material da diever	174'203.47		202'050.00		215'719.55	5'590.95
6200	Reparaturas e servis			500.00			
6210	Benzin e diesel	33.45		300.00		49.40	
62	Total maschinas e transport	33.45		800.00		49.40	
6300	Segirada d'ediffecis	3'011.15		4'800.00		4'951.30	
6310	Segirada da responsabladad e da maschinas	5'210.65		5'000.00		5'260.67	
6320	Controllas cantun	1'432.00		1'500.00		1'340.00	
63	Total segiradas	9'653.80		11'300.00		11'551.97	
6400	Electricitad	88'344.75		90'000.00		86'226.90	
6410	Aua	5'805.70		6'000.00		5'928.45	
6420	Ieli da scaldar	67'438.35		65'000.00		69'784.50	
6430	Taxas da rumians	2'344.40		2'500.00		2'772.65	
6440	Canalisaziun	9'286.80		10'000.00		9'286.80	
64	Total energia e dismissas	173'220.00		173'500.00		173'999.30	
6500	Material da biro	2'574.15		3'000.00		2'765.55	
6510	Telefon, internet, porto	4'050.25		4'000.00		2'427.20	
6513	Informatica	1'754.60		2'000.00		854.40	
6520	Contribuziuns e donaziuns	475.00		1'200.00		425.00	
6530	Cumissiu da mena-schi/direcziun	4'385.00		5'500.00		2'882.90	
6540	Cuors e seminars	290.00		1'500.00			
6570	Cumissiu da gestiun	2'451.60					
6580	Diversas expensas	798.60		3'000.00		3'195.15	
65	Total administraziun ed informatica	16'779.20		20'200.00		12'550.20	
6600	Reclama ed inserats	21'662.40		20'000.00		15'122.90	
6610	Material da reclama	14'677.75		15'000.00		13'345.60	
6640	Spesas da representaziun			1'000.00			
6650	Bons sco sponsur	-748.50		4'000.00		1'774.30	
66	Total reclama	35'591.65		40'000.00		30'242.80	
6840	Spesas banca e posta	1'520.91		2'000.00		1'804.69	
6850	Entradas da tscheins		26.85				15.05
68	Total finanzas	1'520.91	26.85	2'000.00		1'804.69	15.05
6	Total ulteriurs cuosts da menaschi	411'002.48	26.85	449'850.00		445'917.91	5'606.00
7	Entradas accessorias						
7000	Entradas uustria		7'150.00		7'150.00		7'150.00
7050	Expensas uustria	1'165.90		3'000.00		364.65	
70	Total entradas accessorias	1'165.90	7'150.00	3'000.00	7'150.00	364.65	7'150.00
7	Total entradas accessorias	1'165.90	7'150.00	3'000.00	7'150.00	364.65	7'150.00
8	Entradas extraordinarias						
8020	Contribuziun vischnaunca - taxas da hosps		75'000.00		75'000.00		83'379.78
8	Total entradas extraordinarias		75'000.00		75'000.00		83'379.78
	Total entradas / expensas	898'326.17	516'710.55	978'150.00	506'150.00	928'512.86	550'676.88
		-381'615.62		-472'000.00		-377'835.98	

Bogn Sedrun - Bilanza		31-12-2015	31-12-2014
1	Activas	166'433.38	120'810.79
10	Capital en circulaziun	166'433.38	120'810.79
1000	Cassa	10'513.50	8'499.80
1025	Banca Raiffeisen 70127.14	58'940.90	74'547.58
1026	PostFinance	27'494.98	4'610.46
1101	Debiturs	40'543.10	6'168.80
1155	Taglia anticipada	.90	4.15
1210	Reserva ieli da scaldar	28'940.00	26'980.00
2	Passivas	166'433.38	120'810.79
20	Capital jester a cuort termin	539'949.00	490'546.77
2001	Crediturs - conto collectiv	42'215.65	73'420.10
2010	Bons	17'946.80	20'142.10
2011	Depot cartas	1'338.00	1'353.00
2150	Conto current AVS	-17'179.20	-18'360.55
2158	Conto d'ulivaziun vischnaunca	495'627.75	407'884.32
2210	Creditur TPV		4'107.80
2300	Passivas transitorias		2'000.00
24	Capital jester a liung termin	8'100.00	8'100.00
2400	Emprest vischnaunca	8'100.00	8'100.00
28	Agen capital	-381'615.62	-377'835.98
2991	Sperdita	-381'615.62	-377'835.98

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2015

6100	Manteniment immobilia	Fr. 50'000.00
Specificaziun	Analisa dalla situaziun (menaschi ed infrastruttura)	
Instanza	Suprastonza communal	
Decidiu	09-02-2015	

Rapport da gestiun 2015

Ils pensums e las cumpetenzas dalla Cumissiun da gestiun ein reglai tenor art. 49 dalla constituziun communal, il regulativ per la cumissiun da gestiun ed il model da quen e controlla dallas vischnauncas dil Cantun Grischun.

La cumissiun da gestiun ha l'incumbensa da controllar e d'examinar las differentas spartas dall'administraziun e dil menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch per igl onn da quen 2015. Quei ei succediu en collaboraziun cul biro Confidar Fiduziaria SA, Glion.

La controlla ha cumpigliau:

- La revisiun dil quen annual (bilanza, quen current e quen d'investiziun) dalla vischnaunca da Tujetsch e dil Bogn Sedrun, che cumpeggia la perioda digl 1. da schaner 2015 tochen ils 31 da december 2015.

Constataziuns:

- Las contabilitads ein menadas conform agl uorden e tenor principis mercantils sco era tenor il model da quen per las vischnauncas dil Cantun Grischun.
- Las bilanzas pils 31 da december 2015 ed ils quens da menaschi 2015 corrispundan alla contabilitad.
- La facultad ed ils deivets per ils 31 da december 2015 ein corrects e mussai ora cumpletamein.
- Ils documents da fatschenta e da contabilitad ein avon maun. Damondas ein vegnidas rispundidas exact e cumpetent.
- Il fatg communal vegn tgamunaus cun quita e senn da responsabladad.

La cumissiun da gestiun admetta alla suprastanza communal, allas ulteriuras autoritads e cumissiuns sco era a tuttas colluvreras e colluvrers dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun in cordial engraziament per tut il bien prestau.

Proposta:

La cumissiun da gestiun propona al cussegl da vischnaunca Tujetsch d'approbar il quen communal dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun 2015 (cul dretg da referendum) e da dar scarica alla suprastanza communal, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun.

Sedrun, ils 11 d'avrel 2016

Cumissiun da gestiun Vischnaunca Tujetsch
Guido Friberg, president
Norbert Vinzens e Toni Monn

Proposta

La suprastonza communal, en concordanza cun la cumissiun da gestiun, propona al cussegl da vischnaunca:

- a) d'approbar il quen annual 2015 cun las amortisaziuns supplementaras buca previdas el preventiv ed il rapport da gestiun 2015 dalla vischnaunca da Tujetsch;
- b) d'approbar il quen annual 2015 ed il rapport da gestiun dil Bogn Sedrun;
- c) da dar scarica a tuts organs communals.

Quella fatschenta ei suttamessa al referendum facultativ tenor igl artechel 17 lit. a dalla constituziun communal.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Lucas Collenberg